

§

Gerhard Padderatz

BOH
PRED
SÚDOM

otvorený dialóg

Preložené z nemeckého originálu *Allmächtig? Ohnmächtig? gerecht? Ein Dialog über Gott und sein Handeln* vydaného v roku 2005 vydavateľstvom Saatkorn-Verlag GmbH, Abt. Advent-Verlag, Lüner Rennbahn 14, D-21339 Lüneburg.

Copyright © 2005 Saatkorn-Verlag GmbH, Abt. Advent-Verlag
Translation © 2010 Filip Soos

ISBN 978-80-87265-09-3

Predhovor

Žijeme v informačnej spoločnosti. Vďaka internetu môžeme v priebehu niekoľkých sekúnd získať v podstate akúkoľvek informáciu. Napriek tomu sa zdá, že na skutočne dôležité otázky o zmysle nášho života odpovede nemáme.

Všetci si uvedomujeme, že sú isté javy, ktoré nás presahujú a ktorým úplne nerozumieme. Možno práve preto v nás vzbudzujú rešpekt. Je to azda nejaká vesmírna sila? Jestvuje niekto, kto všetko riadi a o všetkom rozhoduje? Existuje taká vesmírna bytosť – nejaký osobný Boh? Ak áno, aký je? Môžeme ho spoznať? Je láskavý, všemohúci a spravodlivý? Ale prečo potom dopustí, aby bolo na svete toľko utrpenia? Nemôže zastaviť šírenie zla? Môžeme mu dôverovať, alebo sa ho máme báť? Zasahuje vôbec do nášho sveta a našich životov? Čo sa deje po našej smrti? Existuje nebo a peklo? Skončí náš svet v chaose, alebo môžeme očakávať nejaký happyend? Existuje večnosť? A ak áno, je možné stať sa jej súčasťou?

Toto sú pre mňa veľmi dôležité otázky. Nepomáhajú mi síce priamo pri zarábaní si na živobytie, ale hľadané odpovede majú svojim spôsobom podstatný vplyv na môj celkový vnútorný stav, na moju vieru, moje túžby, prežívanie emócií a tiež na to, ako sa správam voči druhým ľuďom.

Som presvedčený, že tí, ktorí našli na tieto otázky biblické odpovede, prestali mať strach z budúcnosti. Správne odpovede nás nielen oslobodzujú od deštruktívnych negatívnych postojov, ale nás dokonca motivujú k morálnym činom a nakoniec vedú k šťastnému životu.

Mnohí si vytvárajú svoj vlastný obraz sveta, v ktorom nemá miesto žiadna nadprirodzená bytosť. Je znepokojujúce, že toľkí ľudia odmietajú čo i len myšlienku na to, že by nad nami mohol existovať niekto, kto nás presahuje. Bytosť, ktorá nás stvorila a ovplyvňuje naše životy. A to len preto, že o tom nič nevedia. Veľa ľudí má zásadné predsudky voči Božej existencii. A keď ju aj niektorí pripúšťajú, majú úplne skreslenú predstavu o Božej povahe. Preto nerozumejú situáciám v ich životoch a udalostiam vo svete.

Samozrejme, ani ja neviem všetko o tom, čo sa deje mimo nášho zmyslami vnímateľného sveta. Neviem všetko ani o Bohu, ani o jeho podstate či plánoch. Keby som to o sebe tvrdil, bolo by to trúfale alebo naivné. Napriek tomu som sa presvedčil, že pozorný a hlbavý čitateľ Biblie môže odhaliť viac tajomstiev, než si vie predstaviť.

Trvalo mi niekoľko rokov, kým som sa naučil vážiť si nielen samotnú Bibliu, ale aj možnosť rozprávať sa o Bohu. Rôzne námietky mojich diskusných partnerov mi pomohli lepšie pochopiť mnoho súvislostí.

Pracujem v oblasti manažérskeho poradenstva, a preto som často v kontakte s ľuďmi. Zaujímam sa o nich, o ich pohľad na vieru, chápanie Biblie a vnímanie Boha. Na svojich služobných cestách často vediem rozhovory. Väčšinou netrvá dlho, kým začneme hovoriť o náboženstve a viere v Boha.

Keď dám najavo, že som veriaci človek, u môjho partnera to väčšinou vzbudí zvedavosť a pomerne rýchlo sa dostávame k zaujímavej výmene názorov. Pre väčšinu ľudí zo západnej Európy však patrí vzdelaný človek, ktorý sa otvorene hlási ku kresťanstvu, medzi akýchsi čudákov. (Je zaujímavé, že v Amerike sú reakcie opačné.)

Rozhovor, o ktorom píšem na stránkach tejto knihy, sa odohral počas nočného letu nad Atlantikom. Snažil som sa ho čo najpresnejšie zrekonštruovať a priblížiť čitateľom. Keď som bol s písaním hotový, odovzdal som rukopis svojej priateľke ešte z obdobia študentských čias, ktorá už roky pracuje ako redaktorka v nemeckej verejnoprávnej televízií. Bola ochotná prečítať si ho a zároveň mi ponúknuť kritické zrkadlo. Som rád, že to urobila tiež pre svoj osobný záujem o túto tému. Veľkou mierou prispela k verzii, v ktorej kniha vyšla. Niektoré vysvetlivky pochádzajú od lektora knihy Wenera Langeho, ktorý mi ponúkol svoje dlhoročné skúsenosti a postrehy zo študijných biblických skupín. Zdali sa mi mimoriadne vhodné, a preto som ich do knihy s radosťou zapracoval. Obom kolegom ďakujem za ich prínos.

Bol by som rád, keby táto kniha pomohla ľuďom čo najlepšie spoznať živého Boha. Prajem si, aby nám pomohla lepšie Bohu porozumieť, alebo aby nás aspoň inšpirovala k novému pohľadu či prehodnoteniu tradičného spôsobu uvažovania o duchovných záležitostiach.

Gerhard Padderatz

1

Stretnutie v lietadle

„Letíte až do Frankfurtu, alebo vystupujete skôr?“ opýtal som sa dámy, ktorá sedela vedľa mňa.

Prekvapene sa na mňa pozrela a chvíľu sa nezmohla na slovo. „Čože? My máme nejaké medzipristátie?!“

„No, to by aj mne robilo starosti,“ odpovedal som s úsmevom. „Ako vidím, nemáte padák.“

Schuti sa zasmiala. Stretli sme sa 1. júla 2003 v lietadle americkej spoločnosti, ktoré letelo z Pittsburghu do Frankfurtu. Bolo takmer šesť hodín večer, keď naše lietadlo vzlietlo na jasnú letnú oblohu. Znamenalo to, že nasledujúcich osem hodín budeme sedieť vedľa seba.

Vďaka jej pozitívnej prvej reakcii sa zdalo, že moja spolusediaca nebude proti priateľskému rozhovoru. Keď som začal, hneď zložila svoje nemecké noviny a položila si ich na kolená.

Počas mojich medzikontinentálnych letov sa s ľuďmi rád rozprávam, pretože ma zaujíma, ako uvažujú o dôležitých

otázkach života. Prirodzene, rád im tiež hovorím o svojej viere a o tom, ako som spoznal Boha a čo som s ním prežil.

Od svojej spolusediacej – mohla mať asi šesťdesiat rokov – som sa dozvedel, že ovdovela a má dospelého syna. Pochádzala z Düsseldorfu a práve sa vracala z návštevy svojej sestry v Pittsburghu.

„Vidím, že sa pripravujete na Nemecko,“ povedal som a ukázal som pritom na nemecké noviny.

„Áno, zohnala som dokonca dnešné vydanie. Ale nič nové tam nie je. A navyše, väčšina článkov hovorí aj tak len o negatívnych udalostiach.“

„Také sú médiá, ‚Bad news are good news‘, hovorí sa v Amerike.“

„Nie je čudné, že väčšina z nás chce čítať radšej zlé správy ako tie dobré?“ Pozrela sa na mňa.

„Áno, ale prečo je to tak?“

„Myslím, že to potrebujeme. Možno chceme porovnávať tragédie iných s naším osudom, aby sme sa cítili lepšie. Pri porovnaní s tými smutnými príbehmi, o ktorých čítame, potom vyplynie, že väčšine z nás sa vlastne darí dobre.“

„Áno, to je pravda. A ako to bude podľa vás pokračovať? Zmení sa svet k lepšiemu, alebo k horšiemu?“

„Ako to myslíte?“ opýtala sa. „Morálne, hospodársky alebo ekologicky?“

„Úplne všeobecne,“ odpovedal som. „Myslím tým, kam náš svet speje? Čo prinesie budúcnosť? Na čo by sme sa mali pripraviť?“

„Moment, pane. Dúfam, že so mnou nechcete hovoriť o náboženstve!“ povedala zrazu dôrazne, ale nie úplne nepriateľsky. „Ja totiž v Boha neverím.“

Jej priamosť sa mi páčila. A okrem toho to už bola téma na rozhovor.

„Nie, v Boha neverím,“ opakovala pomaly a po krátkej prestávke dodala: „...skôr v nejakého strážneho anjela – ale v Boha nie.“

Prekvapilo ma to. „Naozaj veríte v strážneho anjela? Prečo?“ A to som netušil, že táto otázka otvorí tému, ktorá nás zamestná na nasledujúcich osem hodín letu.

„Tak to by som vám teda mohla rozprávať príbehy,“ začala. Keď som mala devätnásť, prežila som so svojimi rodičmi a sestrou ťažkú autonehodu. Bola zima a na cestách bol miestami ľad. V jednej zákrute stratil môj otec kontrolu nad autom. Na ľade sme dostali šmyk, prerazili zábradlie a zrútili sme sa dole svahom. Pritom sme sa dvakrát prevrátili. Z auta ostal vrak, ale okrem niekoľkých škrabancov a modrín nebol nikto z nás vážne zranený.

Alebo tá príhoda s mojím strýkom. Dnes už síce nežije, ale odohralo sa to začiatkom päťdesiatych rokov. Jeho dcére sa práve narodilo prvé dieťa. Bol ju navštíviť v nemocnici a predstavte si, že práve tam dostal ťažký srdcový infarkt. Sedel na okraji postele a zrazu sa zosunul na posteľ. Pretože bol v nemocnici, o niekoľko minút mu bola poskytnutá lekárska pomoc. Keby pomoc prišla len o chvíľu neskôr, určite by vtedy zomrel. Som si istá, že ani v jednom prípade to nebola náhoda. Preto verím, že každý z nás má svojho strážneho anjela.“

„Zaujímavé. Aj ja verím na anjelov. V Biblii sa o nich píše na mnohých miestach ako o Božích posloch, ktorí plnia jeho vôľu. Škoda, že veľa ľudí o tom nevie.“

Moja susedka sa na mňa prekvapene pozrela. Preto som sa osmelil a opýtal som sa:

„Naozaj by ma zaujímalo, prečo neveríte v Boha, keď veríte v anjelov?“

Pani sa na mňa pozrela.

Aby som jej uľahčil odpoveď, dodal som:

„Určite na to máte svoje dôvody.“

2

Prečo toľko ľudí odmieta Boha

Moja spolucestujúca chvíľu premýšľala.

„Viete, ako dieťa ma rodičia vychovávali podľa kresťanských zásad. Chodila som dokonca na hodiny náboženstva. V kresťanskom učení som však našla veci, ktoré mi vždy vadili a ktorým som nikdy nerozumela. Tak napríklad, o Bohu nás učili, že je dobrý a všemohúci. Ak to je pravda, prečo potom dovolí, aby bolo na svete toľko trápenia? Čo urobili malé deti, že musia trpieť v nezmyselných vojnách? Prečo Boh nezasiahne? Nie je skôr bezmocný než všemocný?

Alebo: Prečo by Boh v rajskej záhrade vysadil „strom poznania“, a potom Adamovi a Eve z neho zakázal jesť ovocie? A prečo boli prví ľudia po zjedení tohto ovocia potrestaní smrťou?

A čo celá tá teória o pekle? Ako mám veriť, že existuje milostivý Boh, keď vytvoril peklo a večne tam trápi ľudí

pekelným ohňom? Ako dieťa som vyrastala so strachom z pekla a utrpenia s ním spojeného!

A ešte niečo. Zdá sa vám spravodlivé, že sa niektorým zlým ľuďom darí dobre? Nemal by s tým ten podľa vás spravodlivý Boh niečo urobiť?

Vy veríte v Božiu spravodlivosť a dobrotu? Je mi ľúto, ale ja nemôžem. Mám pocit, že náš osud mu je úplne ľahostajný!“

Cítil som z nej zatrpknutosť. S ohľadom na jej pocity som chvíľu mlčal. Uvedomil som si, že táto milá dáma nemohla veriť v Boha, pretože mala o ňom zlé informácie. Vlastne som sa jej postojom ani nečudoval. Keby som nepoznal Boha podľa Biblie, ale len z úst skeptikov, uvažoval by som podobne.

„Položili ste niekoľko závažných otázok, ktorými sa tiež už dlhšie zaoberám,“ povedal som. „Veľa som o tom všetkom rozmýšľal a hľadal v Biblii nejaké riešenie. A našiel som naozaj dôležité informácie. Priamo Biblia mi ponúkla logické závery, ktoré mi pomáhajú lepšie rozumieť Bohu a jeho konaniu.“

„Nehnevajte sa, ale v otázke viery v Boha som skeptická.“

„Samozrejme – vôbec sa nehnevám. Som rád, že ste otvorená. Myslím si, že pravda o Bohu musí mať svoju vlastnú schopnosť presvedčiť. Treba ju len spoznať. Ak by vás to zaujímalo, môžem vám povedať o niektorých výrokoch z Biblie, ktoré mne osobne pomohli nájsť presvedčivé odpovede.“

„Ak mi nebudete rozprávať nejaké zbožné nezmysly,“ povedala. „Nemám totiž rada ľudí, ktorí chcú iných ‚konvertovať‘. Nemám záujem nechať sa niekým presvedčať. Dúfam, že nie ste jeden z tých, ktorí práve našli svoju vieru a teraz využívajú každú príležitosť, aby svoje poznatky vnucovali iným.“ Prísne sa pritom na mňa dívala.

Usmial som sa a pokúsil objasniť svoj postoj: „Naopak. Svoje závery by som rád vystavil skúške, pretože ak budete mať pravdu, vďaka vašim námietkam môžem len získať.“

„Tak to ste na správnej adrese. Mám množstvo námietok a spochybňujúcich otázok.“

„To sa teším. Viete, so svojou skepsou voči Bohu nie ste sama.“

Zvedavo sa na mňa pozrela. Dovolil som si teda pokračovať: „V Kalifornii som sa stretol s istým profesorom teológie,“ začal som rozprávať. „A ten sa vždy snažil ísť k podstate veci. Keď so študentmi uvažovali nad biblickými textami, vždy povedal: ‚Všimnite si, ako v Biblii dané miesto predstavuje Boha.‘ Aby získal dostatok materiálu na svoje prednášky, vzal raz so sebou kameramana a spolu odleteli do Anglicka. V uliciach Londýna sa pýtal okoloidúcich jednoduchú otázku: ‚Veríte v Boha?‘ Mnohí odpovedali: ‚Áno, kedysi ako dieťa som veril/a Bohu, ale dnes už nie...‘“

Moja spolusediaca pohotovo zareagovala: „Aj ja som ako dieťa verila. Ale to bolo asi len preto, že som bola malá a o svete som toho veľa nevedela.“

Cítil som, že jej obranný postoj o niečo zoslabol, a tak som sa rozhodol pokračovať: „Ten profesor sa potom ľudí pýtal: ‚Aký by to musel byť Boh, aby ste mu mohli dôverovať?‘ Väčšina odpovedí znela: ‚Musel by byť ako dobrý priateľ, na ktorého sa môžem spoľahnúť. Nieкто, kto je stále k dispozícii, keď ho potrebujem. Musel by mi rozumieť, milovať ma a správať sa ku mne citlivo.‘ Všetci tí ľudia opisovali Boha rovnakým spôsobom, ako ho predstavoval Ježiš – teda takého, aký naozaj je! Boh, ktorého ľudia odmietajú, nie je pravým Bohom, ale nejakou jeho karikatúrou.“

„Ale to by tí ľudia museli nejako prísť na to, že sa mýlia!“ sucho poznamenala moja spolusediaca. „Keď ľudia odmietajú Boha, asi s ním majú zlé skúsenosti – tak ako ja. Len sa pozrite na všetku tú biedu okolo nás. Kde je teraz váš Boh, prosím vás?“

3

Zlo sa začalo v nebi

Vzbura Lucifera a Božia reakcia

„Ak tomu správne rozumiem, myslím, že celý ten problém sa týka práve anjelov, v ktorých veríte. Viete o tom, že podľa Biblie raz medzi nimi vznikla vzbura?“

„Nie, o tom som ešte nepočula.“

„V Biblii sa píše, že existoval najvyššie postavený anjel – akýsi ich vedúci, ktorý sa v latinskom preklade nazýva ‚Lucifer‘¹. To meno znamená ‚Nositeľ svetla‘. Bol nádherný a veľmi inteligentný. Lucifer bol pravdepodobne najbližšie k Božiemu trónu. Bol zjavne tou najdokonalejšou stvorenou bytosťou.²

1 Izaiáš 14,12 Vulgáta

2 Ezechiel 28,14-16.12b

Raz však Luciferovi jeho krása a inteligencia stúpili do hlavy. Biblia hovorí, že kvôli svojej kráse sa dokonca postavil proti samotnému Bohu.³

„Ako sa to mohlo stať?“

„O tom Biblia nehovorí. Osobne mi však pri lepšom pochopení tejto situácie pomohla otázka: Ako niekto zistí, že je pekný alebo pekná? Väčšinou tak, že sa pozrie do zrkadla a svoj výzor porovná so svojím okolím. Niečo podobné musel urobiť aj Lucifer. Jedného dňa si pravdepodobne uvedomil, že má mimoriadne schopnosti, ktoré ostatní anjeli nemajú. Keď sa však niekto pozerá do zrkadla príliš dlho alebo sa na seba príliš sústreďuje, vystavuje sa nebezpečenstvu.“

„Čo tým myslíte?“

„Tým, že sa zamerlal na seba, stratil z pohľadu svojho Stvoriteľa, ktorému vďačil za všetko, kým bol a čo mal.“

Na chvíľu som sa odmlčal a pozrel som sa na moju susedku. „Viete,“ pokračoval som, „osobne v tom vidím všeobecne platnú skutočnosť: Keď sa v živote prestaneme pozeráť na Boha, vždy sa niečo pokazí – ak nie hneď, tak z dlhodobého hľadiska určite. Často som to už v živote zažil a pozoroval aj u druhých. Len si spomeňte na nedávne vojnové udalosti u nás v Európe!“

„Myslíte si, že to tak funguje?“

„V prípade Lucifera to tak naozaj bolo. V istej chvíli prestal byť spokojný so svojím postavením. Nepáčilo sa mu, akú pozíciu má voči Bohu. Pritom na to nemal nijaký rozumný dôvod – veď bol tou najvyššou stvorenou bytosťou. Biblia hovorí o jeho túžbe, že sa chcel vyrovnáť Bohu a tiež sedieť na tróne, ktorý by mu umožňoval vládnuť nad všetkými anjelmi.⁴ A nie je práve rovnaké sebecko a túžba po moci to, čo dobre poznáme z našich dejín?“

3 Ezechiel 28,17

4 Izaiáš 14,13.14

„Áno, máte pravdu. Každému ide vlastne o postavenie a moc.“

„Všetko zlo vo vesmíre sa teda začalo závišťou. U závištlivého človeka sa sústreďuje všetko len na neho. Táto vlastnosť je v priamom protiklade s Božím životným princípom, ktorý voláme sebaobetavosť. Sebaobetavý človek sa nesústreďuje na seba, ale na iných a na všeobecný úžitok – ako to zvykneme nazývať.“

„Prečo teda Boh hneď nezastavil Luciferovo sebecké úsilie? Je predsa všemocný, či nie?“

„Práve teraz ste položili tú najdôležitejšiu otázku, na ktorú potrebujeme poznať odpoveď, aby sme mohli aspoň čiastočne pochopiť Božie konanie. Čo by Boh musel urobiť, aby si bol celkom istý, že žiadna z jeho stvorených bytostí sa proti nemu nikdy nevzbúri?“

„Musel by ich stvoriť dokonalé, bez akéhokoľvek sklonu k zlému.“

„Podľa Biblie to Boh aj urobil. Lucifer bol opísaný ako verný obraz pravzoru, dokonalý v kráse a bez chyby⁵. Boh nestvoril žiadneho anjela s nejakou chybou, ale naopak, dal im zvláštne schopnosti a tiež slobodnú vôľu. A práve tým vznikla tiež možnosť postaviť sa proti svojmu Tvorcovi.“

Zdalo sa, že moja susedka uvažuje. Potom sa na mňa mlčky pozrela a pomaly povedala: „Myslím, že rozumiem, čo chcete povedať: Boh by musel stvoriť všetky bytosti bez slobodnej vôle. Len tak by totiž eliminoval možnosť, že sa proti nemu a jeho večným hodnotám niekto vzbúri.“

„Áno, tiež si to myslím. Všetky stvorené bytosti by museli fungovať ako roboty alebo bábky. Z toho vyplýva aj ďalšia dôležitá otázka: Ak je Boh Bohom a stvoril okrem zvierat aj vyššie bytosti s takouto mierou slobody, musel predsa

5 Ezechiel 28,12b.15

vedieť, ako to celé dopadne. A napriek tomu to riskoval. Prečo?“ opýtal som sa.

„A to mám ako vedieť? Na to by som sa Boha tiež niekedy rada opýtala,“ povedala tichým, tentoraz už mierne podráždeným hlasom.

„Myslím, že by sme sa nemali hneď vzdávať s konštatovaním, že Bohu vlastne nikto nerozumie. Aj my ľudia sme predsa stvorení ‚na jeho obraz‘⁶ s rozumom a schopnosťou rozmýšľať, rozumieť a poučiť sa. Pozrime sa preto na tú otázku z iného pohľadu: Čo si najviac vážime na medziľudských vzťahoch?“

Chvíľu premýšľala. „To, že si môžeme vzájomne dôverovať.“

„Aj pre mňa je dôvera dôležitá. Ale najviac si vážim to, keď ma nejaká iná osoba miluje.“

„To máte samozrejme pravdu. To je určite najhodnotnejšie,“ súhlasila.

„Dovoľte mi osobnú otázku. Aký by pre vás ako matku malo význam, keby mal váš syn na hlave spínač, ktorý keď stlačíte, vždy automaticky povie: ‚Mami, mám ťa rád, ty si tá najlepšia mama?‘“

„Samozrejme, že to pre mňa nebude nič znamenať,“ povedala dôrazne.

„Neviem si predstaviť, že by to niekto definoval ako lásku. Bez slobodného rozhodnutia totiž nie je možná skutočná láska. Keby som mal v ruke zbraň, mohol by som vás prinútiť vstať a urobiť isté veci, ale nemohol by som vás prinútiť milovať ma alebo mi dôverovať.“

„Tak to určite nie.“

„Presne tak. K láske nemožno nikoho prinútiť,“ zopakoval som, aby som zdôraznil jej postoj. „Lásku a dôveru môžeme prijímať a dávať len dobrovoľne.“

6 1. Mojžišova kniha 1,27

Usmiala sa. „Mohla by som vám niečo predstierať a hovoriť to, čo chcete počuť. Ale vo chvíli, keby ste o svoju zbraň prišli, odišla by som. Možno by som sa vás bála, ale vo vnútri by som vami opovrhovala.“

„Čo si teraz myslíte o Bohu, pre ktorého je najdôležitejšie, aby všetci obyvatelia vesmíru mali možnosť žiť v skutočných vzťahoch, ktoré sú namiesto na mocenskej istote založené na slobodnej dôvere a láske?“

„Teraz tomu nerozumiem. Čo to má spoločné s nejakou istotou?“

„Mám na mysli istotu, že proti jeho panovaniu nepovstane nijaká vzbura,“ začal som znovu vysvetľovať. „Úplná istota pred vzburou sa dá zabezpečiť skôr mocou a násilím ako tým, že dáte ľuďom slobodu, alebo to budete skúšať pomocou lásky a dôvery. V slobodnom vzťahu bez násilia je vždy určité riziko. Ale pred Bohom, ktorý pre slobodu vzťahu podstúpil také obrovské riziko, mám naozaj veľký rešpekt. Ak je to tak, potom je veľkolepý a skutočne srdečný a láskyplný.“

„S tým súhlasím.“

„Tak potom skúsme pokračovať v uvažovaní o kozmickej vzbure, ako nám ju predstavujú staré biblické spisy: Ako Boh reagoval na Luciferove obvinenia?“

„Neviem, odkiaľ by som to mala vedieť. Vy ste tu odborník na Bibliu. Čo teda Boh urobil?“

„O tom sa presne v Biblii nehovorí. Ale na mnohých miestach Biblia opisuje Boha ako plného milosti, milosrdenstva a trpezlivosti.⁷ Raz sa predstavil Mojžišovi a sám sa takto definoval.⁸ A pretože vieme, že Boží charakter je nemenný⁹, môžeme z toho usudzovať, že rovnako sa správal aj voči Luciferovi. Pravdepodobne mu vysvetlil, že nemá

7 Žalm 86,15 a 103,8

8 2. Mojžišova kniha 34,6

9 Hebrejom 1,12 a Jakub 1,17

reálny dôvod na svoju nespokojnosť a túžbu po väčšej moci, pretože aj keby Boh súhlasil, nie je možné, aby stvorenstvo bolo rovné Stvoriteľovi. Viem si predstaviť, že Boh mu ponúkol aj odpustenie, keď sa svojich nebezpečných ambícií čo najskôr vzdá a bude naďalej rešpektovať dané zákonitosti a lojalitu svojmu Tvorcovi. Pretože len tak môže vesmír naďalej zostať v harmónii. Vždy ma však zaujímalo, ako na tento postoj Lucifer reagoval.“

„To netuším. Ale vidím, že to začína byť napínavé. Keby som sa pokúsila vžiť do Luciferovej kože, asi by som Boha ďalej skúšala, ako ďaleko môžem ešte zájsť.“

„Takto sa väčšinou správajú deti voči svojim rodičom,“ povedal som. „Keď sú rodičia príliš povoľní, deti si to vysvetlia ako ich slabosť. Deti aj dospelí sa v takom prípade cítia byť povzbudení k tomu, aby pokračovali vo svojom zámere. Pravdepodobne aj Luciferovi sa zdalo, že Božia reakcia bola prejavom jeho slabosti. V každom prípade čítame, že od svojho úmyslu sa nedal odradiť. Pokračoval ďalej vo vzbure a na jeho stranu sa dokonca pridali aj niektorí anjeli.“

„Ale prečo Boh nezastavil túto vzburu hneď na začiatku? Prečo Lucifer a jeho prívržencov hneď nezneškodnil, keď vedel, že vo svojom hroznom zámere bude pokračovať?“

„Tak touto otázkou sa dostávame k dôležitým súvislostiam, ktoré nám pomôžu lepšie pochopiť, prečo je na svete toľko biedy a utrpenia. Biblia síce na túto otázku neodpovedá priamo, opisuje však niektoré povahové vlastnosti a spôsoby satanovho konania, z ktorých sa dá usúdiť, ako asi postupoval.“

„Počkať, nejako to komplikujete! Prečo zrazu hovoríte o satanovi?“ namietla moja spolucestujúca.

„Veru, celá tá záležitosť so vznikom zla a pôvodom utrpenia je naozaj komplikovaná. Preto o tom toľko ľudí pochybuje a odmieta sa tým zaoberať,“ namietol som.

„Asi máte pravdu,“ odpovedala pani mierne rezignujúcim tónom.

„Vráťme sa teda k vašej otázke. Práve kvôli vzbure sa stal z Lucifera (Svetlonosiča) satan. Toto pôvodne hebrejské slovo znamená ‚protivník‘, ‚pokušiteľ‘ alebo ‚nepriateľ‘ a je zároveň charakteristikou, ktorá opisuje jeho vzťah k Bohu. V Novej zmluve je často nazvaný ‚diabol‘. Toto slovo pochádza zase z gréckeho ‚diabolos‘, čo znamená klamár a podvodník. Aj ľudské správanie niekedy označujeme ako diabolské.“

„Zaujímavé, čo všetko to meno obsahuje!“

„Ježiš povedal o satanovi, že je to ‚otec lži‘¹⁰,“ pokračoval som. „My by sme povedali: ‚Pôvodca lži‘, ten, kto ju vymyslel a zoznámil s ňou ostatných. Z toho môžeme vyvodiť, že od úplného začiatku pri svojej vzbure proti Bohu nebol otvorený, ale používal klamstvá, polopravdy a intrigy. Aj prvým ľuďom na zemi tvrdil, že určite nezomrú, keď porušia Božie pravidlo a zjedia ovocie zo ‚stromu poznania‘. Tvrdil teda presný opak toho, na čo ich predtým upozornil sám Boh.¹¹

Aby sme lepšie porozumeli satanovej taktike, musíme si ešte odpovedať na otázku: Ako sa môžeme zbaviť všetkých tých lží a poloprávd a spoznať skutočnú pravdu? Dovoľte mi uviesť tak trochu absurdný príklad. Dajme tomu, že by som v meste, kde bývate – v Düsseldorfe –, navštívil vašich priateľov a známych a začal by som im o vás hovoriť rôzne polopravdy a lži. Určite by sa vás to veľmi dotklo. A predpokladajme, že by ste sa mi za to chceli pomstiť a nechali by ste ma odstrániť. Čo by si potom tí ľudia mysleli o vás a tom, čo som im narozprával?“

„Váš príklad je naozaj absurdný. Som presvedčená, že moji priatelia a susedia by boli mojou tvrdou reakciou takí

10 Ján 8,44

11 1. Mojžišova kniha 3,4.5 a porovnaj s 2,17

šokovaní, že by znovu začali premýšľať o všetkom, čo ste im narozprávali.“

„Prirodzene. Aj keby ste od nich asi nečakali, že po toľkých rokoch priateľstva začnú o vás pochybovať. Po čase by však určite začali najprv len sami pre seba, neskôr aj verejne hovoriť. Niečo na tom musí byť, keď tak tvrdo a neprimerane zasiahla!“

„Asi máte pravdu.“

„Vidíte, moje klamstvá by vďaka vašej (aj keď pochopiteľnej) reakcii získali na dôveryhodnosti, však? Lži totiž nemôžeme vyvrátiť tým, že klamára jednoducho zlikvidujeme,“ vysvetľoval som dôrazne. „Problémy, ktoré vznikli vďaka satanovým klamstvám, nemôže Boh riešiť použitím moci a násilia. Ani božská moc by v takomto prípade nepomohla.“

„Rozumiem.“

„A okrem toho z Biblie vieme, že satan pracuje ľstivo,¹² ale navonok predstavuje svoje konanie v najlepšom svetle. Apoštol Pavol o satanovi píše, že sa predstavuje ako ‚anjel svetla‘.¹³ To znamená, že predstiera, že práve on má tie najlepšie úmysly a ciele. Jeho hlavnou lživou propagandou bolo tvrdenie, že mu ide o všeobecné dobro. Anjelom neustále hovoril, ako dobre by sa mali, keby najvyššie Božie postavenie získal on.

Samozrejme, pre tieto bytosti muselo byť ťažké celú túto jeho intrigánsku politiku prehliadnúť. Dovtedy nikto z nich nezažil niečo také ako vzburu proti Bohu. Čo sa asi vtedy odohrávalo v ich mysliach?“

„Tak moment, hádam nie sme na hodine náboženstva? Dávate mi otázky, akoby sme boli v škole!“ zareagovala moja spolusediaca dosť nervózne...

12 Skutky apoštolov 13,10

13 2. list Korintánom 11,14

„Prepáčte mi to, prosím,“ rýchlo som sa ospravedlňoval. „Tak som to nemyslel. Pokúšam sa len doviest' našu debatu k logickým záverom. Určite vás nechcem poučovať, ale tiež nechcem predkladať iba hotové odpovede. Ani jedno by nám nepomohlo prísť celému tomu problému na koreň!“

„Áno, rozumiem vám,“ pripustila.

Uľavilo sa mi a povzbudený jej súhlasom som pokračoval: „Viete, všetky tie naše doterajšie úvahy mne osobne veľmi pomohli. Predovšetkým som lepšie pochopil dôležité aspekty týkajúce sa viery v Boha. Ak Lucifer tvrdil niečo iné ako Boh, ostatné bytosti sa museli rozhodnúť, komu budú vlastne veriť. Dôvera Bohu patrila vždy k základným predpokladom pre dokonalý a harmonický vesmír. Aj anjeli v nebi museli Bohu veriť – to znamená, že na to museli mať dôvod. Museli sa vedome a slobodne rozhodnúť nadviazať s Bohom dôveryhodný vzťah – aj keď Boha denne videli a mohli s ním osobne hovoriť. Aj my dnes musíme Bohu veriť a nezáleží na tom, že my ho na rozdiel od ostatných bytostí nevidíme.“

„Hovoríte – musíme mu veriť. Slovo ‚musíme‘ však nemá s dobrovoľnosťou nič spoločné!“

„Máte pravdu,“ povedal som. Slovo ‚musieť‘ vždy závažná nútením. To však nemám na mysli. Myslím tým základný predpoklad toho, že chceme dosiahnuť nejaký cieľ. Bez dôvery skrátka neexistuje harmonický vzťah.“

„Tomu samozrejme rozumiem.“

„Aby sme pochopili Božiu reakciu na satanovu vzburu, potrebujeme spomenúť ešte jednu vec. Ako by asi pôsobilo na lojálnych anjelov a všetky tie inteligentné bytosti, keby Boh satana pre jeho odboj hneď zničil?“

„Ale mnohým veciam by tým predišiel, to je isté!“ povedala moja susedka.

„Myslíte, že aj z dlhodobého hľadiska? – Skúsme sa do tej situácie vžiť. Boh by predsa vyzeral ako vrah. Anjeli by jeho

konaniu nerozumeli rovnako, ako sme si to povedali na príklade s vašimi priateľmi. Čo by sa asi dialo potom?“

„Pravdepodobne by sa už nikto neodvážil vzniesť proti Bohu ani len najmenšiu námietku. Všetky bytosti by sa Boha báli.“

„Tiež si to myslím. Najlepšie to vidíme pri výchove detí. Poslušnosť vynútená pod hrozbou násilia začne v sebe živiť nespokojnosť, poníženie a novú vzburu.“

„To poznám. Bola som vychovávaná veľmi prísne. Rástol vo mne strach z rodičovskej autority, žiadna dôvera. Viem, o čom hovoríte. Nepotrvá dlho a začnete vzdorovať a búriť sa – teda ak sa tomu všetkému rezignovane nepoddáte.“

Smutne som prikývol. „Vo vzťahu k Bohu a celému vesmíru to znamená, že keby Boh Lucifera hneď zničil, ostatné bytosti by mu slúžili zo strachu, nie z lásky. A v blízkom čase by sme logicky museli očakávať ďalší pokus o vzburu. Satanove lži a ohováranie by získali živnú pôdu. Preto je zrejmé, že prejavom moci by celý ten problém Boh nevyriešil.“

A teraz si už na svoju prvú otázku určite viete odpovedať aj sama,“ povedal som s veľkým očakávaním. „Prečo Boh nemôže hneď odstrániť všetko to zlo, aj keď je všemocný?“

„Keby pôvodcu zla odstránil hneď, vesmír by tým nič nezískal. Naopak, tým by len prilial olej do ohňa – ako sa hovorí. Čoskoro by všetky živé bytosti stratili silu ďalej predstierať Bohu svoju lásku či oddanosť. Podobne to prežívajú aj ľudia v diktátorskom režime.“

„Vidím to rovnako. Práve tu sa skrýva podstata celej záležitosti: Problém, ktorý spôsobil Lucifer svojimi zákernými trikmi a podvodmi, nebolo možné riešiť použitím moci – ani Božou ‚všemocnosťou‘.“

Vráťme sa však ešte o krok späť: Boh nestvoril nijakého satana v dnešnej podobe, ale dokonalú anjelskú by-

tosť – Svetlonosiča, ktorý mal postavenie najvyššieho cherubína.¹⁴ Určite si spomínate, že napríklad vo vianočných koledách sa často spieva o anjeloch a o archanjelovi Gabrielovi. Pôvodne mal toto postavenie Lucifer, pred tým, ako sa vzbúril a stal sa satanom – úhlavným Božím nepriateľom.

Sme teda v situácii, keď je zlo na tomto svete už prítomné. Čo by mal Boh v takejto situácii urobiť, aby ho zo sveta – najlepšie z celého vesmíru – odstránil? Ako by mohol všetky ostatné rozumné bytosti presvedčiť, že satanove tvrdenia sú nepravdivé?“

Pani vedľa mňa sa na mňa chvíľu zamyslene dívala a potom povedala: „Boh by mal v takejto situácii urobiť verejný proces. Všetko by muselo prebiehať ako pri otvorenom súdnom procese v právnej spoločnosti. Boli by zverejnené všetky dôkazy, svedecké výpovede, konkrétna žaloba a aj obžalovaný by musel dostať možnosť obhajoby. A nakoniec by bol vynesený rozsudok – potvrdenie žaloby, alebo oslobodenie. Nevinný predsa nemusí mať z takéhoto súdu strach. Zvlášť vtedy, ak môže proces vyniesť na povrch aj skryté veci.“

„A presne také bude aj konečné Božie riešenie,“ povedal som. „V Biblii čítame, že nakoniec naozaj prebehne Boží súd. Predtým však musia byť zhromaždené všetky dôkazy, aby bolo rozhodnutie jednoznačné. Inak by to bolo len tvrdenie proti tvrdeniu. Veď to poznáte z rôznych filmov.“

Boh teda musel dať satanovi otvorenú možnosť predniesť všetky svoje obvinenia proti Vládcovi vesmíru a potom svojím konaním ukázať, aký je jeho pravý charakter a aké má skutočne zámery. Boh vedel, že len tak satan v priebehu dejín sám odloží masku a odhalí svoju skutočnú tvár.“

„Aké obvinenia máte na mysli?“

„No napríklad to, že Boh je veľký, nespravodlivý sebec, ktorému ide len o jeho nekonečnú moc. Čelí tiež obvineniu,

14 Ezechiel 28,14

že mu jeho stvorenie musí slúžiť, a pritom sám pre neho nič neurobí, len ho zneužíva.

Boh môže dokázať nevinu svojimi činmi a svojím charakterom, ktorý sa prejavuje v Božích princípoch jeho vlády. Napríklad v tom, že satana hneď nezničil, ale ponúkol mu odpustenie a nový začiatok. Určite bude apelovať na súdnosť ostatných vesmírnych bytostí a všetkých rozumných ľudí.

Hrozné dôsledky satanových obvinení a spôsob jeho vlády medzi ľuďmi budú jasne odhalené bytostiam v celom vesmíre. Každý bude môcť spoznať skutočný charakter Boha aj satana. Každý si bude môcť urobiť vlastný záver. A Biblia hovorí, že raz sa naozaj všetci zhodnú na spravodlivom rozsudku.“

„Dobre sa to počúva,“ poznamenala moja spolusediaca.

„Aby sme správne porozumeli dlhodobému Božiemu zámeru, je dôležitá ešte jedna vec. A to podstata satanovho obvinenia, že Boh je nespravodlivý – že niektorých ľudí zvýhodňuje a iných nie. Preto bude musieť Boh dokázať, že sa správa férovo nielen ku každému človeku, ale aj voči satanovi. Boh teda bude musieť odložiť všetky svoje práva a moc, ktoré by nemal k dispozícii aj satan. To znamená, že Boh nemôže satana v jeho konaní nijako veľmi obmedzovať ani ovplyvňovať! Preto nemôže vždy zrušiť všetky prirodzené dôsledky ľudských činov. Aj keď sú strašné!“

„Znamená to, že satan musí mať priestor pre realizáciu svojich zlých úmyslov?“

„Vlastne áno. Dráma hriechu musí na tomto svete prebehnúť, aby všetci zistili, kam vedie vzbura proti Bohu Stvoriteľovi. Všetci sa presvedčia, či je Boh naozaj milostivý a spravodlivý a či si zaslúži našu dôveru a poslušnosť.“

Táto skúsenosť bude potom pôsobiť ako ochranné očkovanie. Keď budú vysvetlené všetky podstatné otázky a proti vírusu zla bude vytvorená protilátka, vesmír sa stane

imúnny proti akejkolvek novej vzbure a proti spochybneniu Božieho postavenia.¹⁵

„No, to znie nádherne – až fantasticky!“

„Áno, máte pravdu. Verím však tomu, že Boh svojou cestou postupne dosiahne cieľ. Vlastne by sme mohli byť Luciferovi vďační, že začal svoju vzburu proti Bohu.“

„Tak moment. Ako to myslíte?“ spýtala sa udivene. „To znie až cynicky...“

„Je to možné,“ odpovedal som. „Ale pretože satan je tou najvyššou stvorenou bytosťou, nikomu už potom nenapadne, aby jeho pokus opakoval. Ak satanova cesta viedla do záhuby, potom je tá Božia naozaj jedinou alternatívou.“

„No, ale celý ten proces je pre nás ľudí veľmi bolestivý a trvá už tak dlho. Cena istoty, že sa v budúcnosti podobná vzburá už nebude opakovať, je skutočne vysoká.“

„To je pravda. Ale keď už raz Lucifer začal vzburu, Boh nemal inú možnosť, ak nechcel stratiť všetky stvorené bytosti.“

Pani sa na mňa zvedavo pozrela. Po chvíli sa opýtala: „A kedy sa vlastne tá vzburá začala?“

„To Biblia nehovorí. Muselo to však byť ešte pred pádom do hriechu našich prarodičov Adama a Evy.“

„Tak k tomu by som tiež mala zopár otázok.“

V tej chvíli nám však letuška začala servírovať večeru.

„Myslím, že krátka prestávka nám obom prospeje,“ poznamenal som.

„To určite. A mimochodom, volám sa Margot Neumannová,“ povedala moja susedka a podala mi ruku.

Ospravedlnil som sa, že som sa doteraz nepredstavil, a hneď som to napravil. Potom sme sa pustili do jedla.

15 Náhum 1,8,9

4

Existujú UFO?

Lákadlá satanových anjelov

Horizont sa sfarbil do oranžova a my sme si chvíľu vychutnávali ten pohľad.

„Na lietaní ma najviac fascinuje to, že nad oblakmi stále svieti slnko,“ povedal som pani Neumannovej. „A nezáleží na tom, aká šedá a zatahnutá je obloha pri odlete. Keď prídu chmúrne dni a ja som bez nálady, uvedomím si, že vlastne svieti slnko, aj keď ho nevidím. Pre mňa je to dobrý príklad Božej lásky a blízkosti.“

„To máte pravdu, nad mrakmi je vždy nádherne,“ povedala moja susedka, ponorená do vlastných myšlienok. „A mnohé veci sa odtiaľto z výšky zdajú byť malé a nepodstatné. Pozrite sa tam. To svetlo. Vyzerá ako UFO.“ Usmiala sa a ukazovala na svetielkujúce lietadlo, ktoré v diaľke križovalo smer nášho letu a dopadali naň posledné lúče slnka.

„Čo si myslíte o UFO?“ opýtala sa zrazu. „Existujú lietajúce taniere? Je možné, že nás navštevujú bytosti z iných planét, alebo je UFO len zmyslovým klamom?“

„Pred niekoľkými týždňami som videl reportáž o tom, ako pokračujú výskumy v tejto oblasti,“ začal som rozprávať. „Zdá sa, že dnes sú aj celosvetovo uznávaní vedci presvedčení, že vidieť UFO nie je len výsledkom predstavivosti či zhoda náhod.“

„Ale veď predsa existujú aj nejaké logické vysvetlenia. Raz je to polárna žiara, inokedy satelit alebo lietajúci balón.“

„Pravdaže, väčšina týchto javov sa dá racionálne vysvetliť. Ale na niektoré je veda prikrátka. Hovorím o dobre zdokumentovaných prípadoch, keď piloti, vedci alebo policajti videli objekty, ktoré do nášho sveta určite nepatria. Našli sa dokonca odtlačky aj spáleniská. A k dispozícii sú aj výpovede tých, ktorí boli zjavne v spojení s UFO.“

„Vy teda veríte, že existujú mimozemšťania?“

„Áno, aj keď nie tak, ako to zobrazujú sci-fi filmy. Myslím si, že niektoré zjavenia nie sú preludom a že títo návštevníci naozaj nepochádzajú z nášho sveta. Podľa Biblie sú anjeli v podstate tiež mimozemšťania. Ale nie sú odkázaní na cestovanie podivnými lietajúcimi strojmi. Môžu byť neviditeľní, alebo na seba môžu vziať viditeľnú podobu.“

„Keď nemusia lietať žiadnymi strojmi, čo majú potom spoločné s UFO?“ zvedavo stiahla čelo.

„Najskôr to budú anjeli, ktorí sa pripojili k satanovi – démoni,“ vysvetľoval som. „Majú zvláštne schopnosti a môžu robiť veci, ktoré nevieme vysvetliť. Rovnako ako anjeli, ktorí ostali Bohu verní.“

„Tomu ale nerozumiem: Keď sa zlí anjeli môžu stať neviditeľnými a nepotrebujú nijaké technické vymoženosti, prečo by k nám prilietali v nejakých tanieroch?“

„Biblia nám ukazuje, že zlé mocnosti majú veľký záujem oklamať nás, odviesť od Boha, aby sme nakoniec všetci

zahynuli.¹⁶ Preto si viem predstaviť, že za niektorými nadprirodzenými úkazmi stoja démoni.“

Pozrela sa na mňa a na jej tvári bolo vidieť pochybnosti.

„Keď som bol ešte dieťa – mal som tak dvanásť alebo trinásť rokov,“ začal som rozprávať, „moji rodičia sa spriatelili so starším pánom. Volal sa Newton Arfsten a pochádzal z ostrova Föhr v Severnom mori. Zoznámili sa s ním, keď tam boli na dovolenke. Predtým, ako odišiel na dôchodok, pracoval ako docent atómovej fyziky v Kieli a v New Yorku. Bol to mimoriadne pragmatický vedec. V New Yorku sa zoznámil s ľuďmi, ktorí sa zaoberali špiritizmom a telepatiou. On to všetko považoval len za triky alebo zmyslové klamy – jednoducho podvod.“

„Tiež to tak vidím,“ prerušila ma pani Neumannová.

„Preto chcel svojich priateľov odhaliť,“ pokračoval som. „Aby tomu celému prišiel na koreň, zúčastnil sa na ich špiritistických seansách.“

„Ešte som o niečom takom nepočula.“

„Sú to stretnutia, na ktorých sa účastníci snažia nadviazať kontakt s duchmi mŕtvych a komunikovať s nimi.“

„Áno, o tom viem. Vari to nie sú duše mŕtvych?“

„Nie, samozrejme, že nie,“ odpovedal som. „Rád by som vám to vysvetlil neskôr v súvislosti s Adamom a Evou. Biblia nám ukazuje, že títo duchovia sú vlastne démoni.“

„Dobre, to mi zatiaľ stačí a chvíľu budem ešte trpezlivá,“ povedala nedočkavo. „Čo teda ten fyzik s tým nevysloviteľným menom zažil?“

„Raz sa spolu s ďalšími dvanástimi mužmi zhromaždili okolo stola, na nohu ktorého pripevnili písacie potreby. Stôl sa pohol a začal písať odkaz. Newton nás uistil, že to zaručene nebol trik. Inokedy sa objavila bytosť, ktorá sa vydávala za mŕtveho strýka niektorého z prítomných. Kládli

16 2. list Tesaloničanom 2,9.10

jej otázky, na ktoré mohol poznať odpovede len mŕtvy a do-
tyčný príbuzný.“

„A čo na to vravel váš známy?“ chcela vedieť moja sused-
ka a posunula sa na okraj sedadla.

„Jeho pohľad na svet sa vďaka týmto zážitkom zásadne
zmenil. Bol taký presvedčený o realite týchto nadprirodze-
ných javov, že začal veriť v existenciu mimozemských bytos-
tí a tiež v život po smrti.“

„A čo to má spoločné s UFO?“

„Raz nám pán Arfsten rozprával príhodu o UFO. Išlo
priamo o stretnutie s mimozemšťanmi vo Švédsku. Istý mla-
dý muž sa tam stal očitým svedkom nočného pristátia UFO.
Dokonca ho vzali do svojho lietajúceho stroja, ale potom
upadol do bezvedomia. Keď sa prebral, nachádzal sa na špi-
ritistickej seanse v Kanade.“

„Ako je to možné?“ pani Neumannová sa na mňa neve-
riacky dívala.

„To vám nevysvetlím, ale ten príbeh považujem za viero-
hodný, pretože som pána Arfstena dobre poznal. A navyše
spojenie medzi UFO a špiritizmom ma neprekvapuje. Dé-
moni majú priam radosť z toho, keď môžu ľudí podvádzať.
Tým, že vedia na seba vziať akúkoľvek podobu, je pre nich
jednoduché niečo nám predstierať – či už existenciu mi-
mozemšťanov alebo mŕtvych príbuzných. A robia to, zdá
sa, veľmi radi. Satan tým potvrdzuje svoju starú lož, ktorou
oklamal aj Evu: Človek môže byť aj napriek svojej neposluš-
nosti voči Bohu nesmrteľný.“

Moja susedka na mňa zvedavo pozerala. „To s tou smr-
ťou mi musíte vysvetliť. Veď ste sľúbili, že sa k tomu ešte
vrátite.“

„Áno, rád.“

5

Prach, dych a duša

Stvorenie prvých ľudí

„Už správa o stvorení nám objaňuje podstatu človeka,“ vysvetľoval som. „Je tam napísané, že Boh vytvoril človeka z prachu zeme.¹⁷ To znamená: Základné zložky, z ktorých sa skládame, nájdeme všade okolo nás, na celom svete. Boh ich však usporiadal zvláštnym spôsobom. Zloženie mnohých životne dôležitých bielkovín je pre vedcov ešte stále záhadou.“

V Biblii tiež čítame, že Boh prvému človeku vdýchol ‚dych života‘.“

„To znamená, že mu dal dušu, však?“

„Nie tak celkom,“ povedal som, aby som sa vyhol zápornej odpovedi. „Tá správa totiž pokračuje: ‚Človek sa stal živou dušou.‘“¹⁸

17 1. Mojžišova kniha 2,7

18 1. Mojžišova kniha 2,7

„Takže predsa len má dušu!“

„Záleží na presnej formulácii. Biblia nehovorí, že *dostal* dušu, ale že *sa stal* živou dušou. V Biblii sa ako duša označuje celý človek. Už oddávna sa používal výrok: V tej dedine býva dvesto duší – a boli tým myslení bežní ľudia.

Názor, že sa človek skladá z tela a duše, že po smrti duša telo opustí a potom žije večne, pochádza z egyptskej mytológie a gréckej filozofie. V Biblii nič také nenájdeme.“

„A čo je to potom ten dych? Nie je to len iný výraz na označenie duše?“

„Dych prináša život, preto sa volá ‚dych života‘. Je to životodarná sila, ktorá odlišuje ‚živú dušu‘ od ‚mrtvej duše‘. Tým sa v Starej zmluve (v prvej časti Biblie) označuje mŕtvy človek.

Možno by sme to mohli prirovnať k elektrickému prúdu. Človek, ktorého Boh stvoril, ožil až vďaka dychu. Preto sa rovnaké slovo v Biblii používa aj pre dýchanie.“¹⁹

„A čo to má spoločné so smrťou?“

„Človek, ktorý zomrie, je skutočne mŕtvy – nielen bez dychu, ale aj bez akéhokoľvek vedomia. Nemá už nijaký vplyv na to, čo sa deje pod slnkom“, hovorí Biblia.²⁰ Preto sa nemôžu mŕtvi ani zjavovať, ani nám dávať žiadne rady či informácie. A preto som si tiež taký istý, že za tými špiritistickými zjaveniami stoja duchovia – démoni, ktorí chcú, aby sme verili, že mŕtvi nie sú skutočne mŕtvi.“

„Ľudia sa teda mylne domnievajú, že duše mŕtvych idú do neba?“ opýtala sa trochu zmätene.

„V Biblii o tom určite nie je žiadna zmienka,“ odpovedal som. „Toto učenie bolo do kresťanstva prijaté až neskôr.“

„Vaša dôvera v Bibliu ma dojíma,“ povedala ironickým tónom. Ako si vlastne predstavujete, že Boh stvoril človeka

19 1. Mojžišova kniha 2,7; Izaiáš 42,5

20 Kazateľ 9,5.6

z prachu zeme? Tomu sa predsa nedá v dnešnej dobe pozna-
nia a vedomostí veriť!“ kývala odmietavo hlavou.

„Samozrejme, že biblická správa používa ľudské symbo-
ly a spôsoby vyjadrovania. Ale vo svojej základnej výpovedi
o stvorení človeka je v súlade s našimi modernými príro-
dovedeckými poznatkami,“ povedal som. „Ak vás to zaují-
ma, v krátkosti vám to vysvetlím. Potom sa hneď vrátíme
k prvým ľuďom.“

„To som teda zvedavá, čo mi chcete objasniť tentoraz.“
Pani Neumannová sa na mňa pozrela dosť uštipačne. „Som
naozaj zvedavá, len do toho!“

„Keďže správa o stvorení sveta bola zaznamenaná už
pred tritisíc rokmi, pochopiteľne nepoužíva dnešné vedec-
ké formulácie a výrazy,“ začal som. „Keď Boh stvoril prv-
ho človeka ‚z prachu zeme‘, znamená to, že vzal základné
zložky, ktoré sa nachádzajú všade naokolo, a systematicky
ich usporiadal. Moderným jazykom by sme povedali, že do
hmoty vložil informáciu.“

Prírodovedcom sa darí podrobne skúmať náš genetický
kód. Množstvo informácií v génoch je ohromujúce. Je ich
oveľa viac ako rozsah dát uložených v dvadsaťštyri-zväzkovej
Brockovej encyklopédii. Bohu sa podarilo toto všetko uložiť
do molekúl DNA našich chromozómov. Sú miniatúrne.“

„A?“ namietla.

„Moderná informačná veda, ktorá bola vyvinutá v súvis-
losti s počítačmi, nás učí, že ani hmota, ani čas nedokážu vy-
tvoriť informáciu. Informácie sa vždy ukladajú na nejakom
hmotnom nosiči, napríklad pomocou písmen na stránkach
kníh a časopisov, magnetizáciou na páske alebo digitálne na
DVD. Ale *iba* informácia vie vytvoriť informáciu – hmota
ani čas takú schopnosť nemajú. Dovoľte mi ilustrovať to na
dvoch príkladoch.“

Vlna nechá na pieskovej pláži vždy nejaký vzor, ale nik-
dy nenapíše slovo – nezáleží na tom, ako dlho by sme na

to čakali. Keď však na pláži nájdeme list vo fľaši, právom predpokladáme, že tú správu vo vnútri napísala nejaká inteligentná bytosť. Nevznikla tým, že fľaša dlho plávala na hladine oceánu.

Keď k počítaču posadíme opicu, tak síce sem-tam bude fukať do klávesnice a možno občas vznikne aj zrozumiteľné slovo či krátka súvislá veta, ale nikdy nenapíše prírodovedecký referát alebo román. A vôbec nezáleží na tom, ako dlho tam bude sedieť. Keď čítame niečo zmysluplné, sme si istí, že to napísal niekto inteligentný.“

„Ale čo to má spoločné s biblickou správou?“

„Dnešný bežný vedecký prístup z hľadiska evolučnej teórie predpokladá, že všetko živé, existujúce na tomto svete, vrátane človeka, sa vyvíjalo miliardy rokov z neživej hmoty. Čo je tvrdenie, že hmota a čas postupne vytvorili obrovské množstvo informácií. To je však na základe poznatkov informačnej vedy nemožné, pretože jedine informácia môže vytvoriť ďalšiu informáciu. A samotný zdroj musí mať viac informácií, ako ich odovzdáva.

To obrovské množstvo informácií v chromozómoch nemohlo v nijakom prípade vzniknúť náhodou. Vedci vypočítali, že pravdepodobnosť náhodného vzniku je menšia, ako keby sme nechali vybuchnúť tlačiareň a dúfali, že sa z toneru na zemi poskladajú písmená tak, aby sme z nich mohli vytlačiť slovník bez jedinej chyby.²¹

Keď je v genetickom kóde človeka uložené také veľké množstvo informácií, potom musí zdroj, z ktorého pochádzajú, mať k dispozícii ešte viac informácií. A pretože tento zdroj vytvoril pomocou informácie bytosť – človeka, musí byť logicky sám bytosťou. Túto bytosť, ktorá vlastní viac informácií ako všetci ľudia spoločne, označujeme ako Boha.

21 Citát prof. Conklina z knihy *Logos oder Chaos*

A presne to hovorí aj biblická správa: Boh vniesol do obyčajnej hmoty, do častíc na zemskom povrchu taký poriadok, aby vzniklo ľudské telo. Tomu potom požičal životodarnú silu, aby ožilo.“

Počas môjho vysvetľovania sa jej vyzývavý výraz v tvári rozplynul. Vyzerala takmer až zúfalo.

„Prekvapuje vás to?“

„Znie to logicky,“ poznamenala krátko. „A ako to s ľuďmi podľa Biblie pokračovalo ďalej?“

6

Jediný zákaz v raji

Ľudská sloboda a smrť

„Boh stvoril záhradu – raj, v ktorom mohli ľudia žiť. Mali sa množiť a premeniť na raj celú zem.“

„Ale bol tam predsa aj ten „strom poznania“, z ktorého ľudia nemali jesť. A prečo vlastne? To ma vždy zaujímalo. Nebolo to obmedzenie ich slobody?“

„Tak to možno vyzerá na prvý pohľad. Ale je za tým oveľa viac. Odpoveď na otázku, prečo nemali jesť toto ovocie, je veľmi dôležitá, aby sme porozumeli Bohu a problémom, v ktorých sa dnes ľudia nachádzajú.“

Najprv sa Biblia zmiňuje o mnohých stromoch v raji, ktoré prinášali výborné ovocie a z ktorých mohli Adam s Evou jesť, koľko len chceli.²² Uprostred záhrady bol strom

22 1. Mojžišova kniha 2,16

života'.²³ Jeho plody mali u ľudí zabrániť starnutiu a chorobám. Bolo to niečo ako tabletka nesmrteľnosti, o ktorej dnes vedci snívajú. Z toho stromu museli ľudia jesť, aby mohli žiť večne. Iba zo ‚stromu poznania‘ jesť nesmeli.

Ovocie oboch stromov vyzeralo asi veľmi podobne a Biblia hovorí, že aj chutne. Čo mali teda urobiť prví ľudia, keď dostali takéto inštrukcie?“

„Ako to myslíte?“

„Keď vám mamička hovorievala: ‚Rob toto, ale tamto nerob!‘ čo od vás očakávala?“

„Poslušnosť.“

„Áno – ale na základe čoho?“

„Predsa na základe mojej dôvery k nej.“

„Aj prví ľudia mali konať na základe dôvery v Boha – dôvery, ktorá vedie k poslušnosti. Dôvera bola nevyhnutná. Aj keď Boha videli a rozprávali sa s ním. Ale on ich do ničoho nenútil. Mohli sa slobodne rozhodnúť a to aj urobili.“

„To je ale zvláštny druh slobody,“ namietla moja susedka. „Keď ju použijem, čaká ma trest smrti!“

„Nie tak úplne. S tou slobodou je to skôr ako s možnosťou rozhodnúť sa skočiť zo strechy paneláku. Po dopade zomriete. Je to trest?“

„Vy máte ale zvláštne prirovnania!“

„Tak si zoberme iný príklad. Určite ste učili svojho syna, aby sa nedotýkal horúceho sporáka.“

„Pravdaže, inak by sa popálil.“

„Ako ste ho to učili?“

„Pohrozila som mu výpraskom.“

„A prečo ste to urobili?“

„Pretože ešte nerozumel tomu, čo znamená popáliť si prsty.“

23 1. Mojžišova kniha 2,9

„A aký je rozdiel v tom, keď mu povie: ‚Ak budeš chytať sporák, popáliš sa‘ a ‚keď budeš chytať sporák, dostaneš výprask?‘“

„Prvá veta je len oznámenie, tá druhá je vyhrážkou.“

„Čo mu teda vlastne oznamujete?“

„To je predsa jasné: Čo sa stane.“

„Takže *následok* konania, teda presnejšie následok, ktorému ste nemohli zabrániť – iba ak by ste boli dostatočne rýchla, aby ste chytili synovu ruku centimeter nad platňou.“

„To by som asi nestihla.“

„V jednom prípade teda oznamujete neodvratný následok, v druhom trest. A Božie oznámenie Adamovi a Eve o tom, že ak si vezmú ovocie zo ‚stromu poznania‘, zomrú, bolo čo? Následok, alebo trest?“

„Kam tým mierite?“

„Vychádzame z toho, že Boh ľuďom daroval život,“ vysvetľoval som. „Je zdrojom života, ktorý získavame ‚dychom života‘.²⁴ Čo sa ale stane, ak sa od Boha odvrátime?“

„Ešte stále nerozumiem, kam tým mierite.“

„Keď v noci v miestnosti zhasnete svetlo, čo vám zostane?“

„Samozrejme tma!“

„A máte vo vašom byte vypínač na tmu?“

„Isteže nie, mám len vypínač svetla, nie tmy,“ smiala sa.

„Pochopiteľne, ja mám tiež len vypínače na svetlo,“ povedal som s úsmevom. „Keď svetlo zhasne, zostane len tma. Čo zostane, keď sa oddelíme od zdroja života?“

„No nakoniec len smrť,“ odpovedala pomaly.

„Áno, tomu nemohol zabrániť ani Boh, pretože život nájdeme len u neho. Boh sa teda Adamovi a Eve nevyhrážal trestom, len im oznámil prirodzený dôsledok, ktorý nastane, ak sa rozhodnú oddeliť od neho a ísť vlastnou cestou.“

24 Žalm 36,10; 104,29

„Ale mohol,“ odporovala, „veď do raja vôbec nemusel vysadiť ‚strom poznania‘! A navyše vôbec nevedeli, čo je to smrť!“

„Vedel váš malý syn hneď od začiatku, čo to znamená popáliť si prsty?“

„Samozrejme, že nevedel. Ale neskôr to bolestivo zistil.“

„Na základe čoho mal teda váš syn robiť to, čo ste mu povedali?“

„Mal mi dôverovať.“

„A dali ste mu nejaký dôvod na to, aby vám nedôveroval?“

„Tomu som sa vedome vyhýbala.“

„Boh tiež istotne nedal Adamovi a Eve nijaký dôvod na to, aby mu nedôverovali. Práve naopak, dal im veľa dôvodov na to, aby ho milovali. A keď má človek niekoho rád, tak robí to, čo sa tomu druhému páči, prípadne to, o čo ho prosí alebo na čo ho vyzýva.“

„Ale bolo by predsa len istejšie, keby ten ‚strom poznania‘ neexistoval!“ usúdila pani Neumannová.

„V tom máte samozrejme pravdu. Chcel teda Boh týmto stromom našich predkov len dráždiť alebo skúšať? Alebo je za tým ešte niečo viac?“

„No tak, von s tým.“

„Áno, ale na to si môžete odpovedať aj sama, keď sa na celú situáciu pozrieme z pohľadu sporu medzi Bohom a satanom. Predtým sme okrem iného zistili dve skutočnosti: Všetci nebeskí anjeli sa museli rozhodnúť, či budú dôverovať Bohu a zostanú mu verní, alebo nie. A nesmieme zabúdať ani na to, že Boh musí byť spravodlivý aj voči satanovi. Z toho vlastne vyplýva, že so všetkými bytosťami musí zaobchádzať spravodlivo.“

„Myslíte tým, že všetci musia mať možnosť rozhodnúť sa, či ostanú Bohu verní? Bol teda ten ‚strom poznania‘ akýmsi testom vernosti, ktorý mal preveriť, na ktorej strane Adam s Evou stoja?“

„Áno. A aby bol naplnený aj zákon férovosti a spravodlivosti voči satanovi, museli dostať ľudia možnosť rozhodnúť sa, či zostanú na Božej strane, alebo sa postavia na satanovu stranu.“

„No to mi je teda pekne premyslené. O tom som na hodiniach náboženstva nikdy nepočula.“

„Ale za tým všetkým bolo ešte niečo. Prostredníctvom tohto stromu Boh ľuďom pripomínal, že je nielen majiteľom rajskej záhrady, ale tiež celej zeme, a človek je len jej správcom. Bohu patrilo všetko a ľuďom nič. Takýmto spôsobom im chcel pripomínať hranice a zabrániť, aby sa v nich rozvinulo sebestvo, ktorým začala satanova vzbura.“

„To mi je jasné.“

„A ešte niečo. Adam a Eva boli síce stvorení ako dospelí ľudia, ale nemali ešte úplne vyvinutý charakter. Aby sa náš charakter mohol ďalej vyvíjať, musíme mať možnosť morálne sa rozhodovať. A to nie v tom, či zjem pomaranč, banán alebo hrušku, ale v rozhodnutiach medzi dobrom a zlom, medzi správnym a nesprávnym.“

So ‚stromom poznania‘ dal Boh ľuďom možnosť takéto rozhodnutie urobiť. V priebehu času tým mohli charakterovo rásť – bez toho, aby zhrešili, a to až do času, keď by ich už hriech nedráždil ani nepokúšal.“

„To by bolo skutočne možné?“

„Určite. Bolo nevyhnuté, aby boli ľudia na zemi vystavení rovnakej skúške ako všetky inteligentné bytosti vo vesmíre. Ten strom bol teda v životoch ľudí mimoriadne dôležitý, pretože ich zároveň rozvíjal,“ zopakoval som ešte raz, lebo to bolo dôležité.

„Tomu s tými morálnymi rozhodnutiami ešte úplne nerozumiem,“ povedala váhavo.

Rozmýšľal som o vhodnom príklade a po niekoľkých sekundách som si na jeden spomenul. „Zmienili ste sa, že máte syna,“ začal som.

„Áno, teraz má tridsaťdeväť rokov. Prečo?“

„Predpokladajme, že by sa vrátil čas a váš syn má práve šesť rokov. Milujete ho a nechcete, aby sa dostal do zlej spoločnosti a stal sa napríklad drogovým závislým. Aby ste tomu zabránili, zakážete mu do jeho dvadsiatich piatich narodenín opustiť dom. Vyučujete ho doma, zakážete mu akýkoľvek kontakt s rovesníkmi a dbáte na to, aby nikdy nesledoval televíziu. Čo sa stane, keď v dvadsiatich piatich opustí dom?“

„Bol by absolútne nepripravený na život.“

„Nezišiel by z cesty omnoho rýchlejšie, pretože nemal v živote možnosť robiť morálne rozhodnutia a sám zistiť, čo je dobré a čo naopak zlé?“

„Áno, to určite.“

„A nevyčítal by vám, že ste ním manipulovali a boli ste krutá, pretože sa nikdy nemohol slobodne rozhodnúť? Nevyčítali by vám to isté aj príbuzní a úrady?“

„Pravdepodobne by mi dieťa odobrali.“

„Boh to vlastne prvým ľuďom urobil také ľahké, ako to len išlo. V záhrade bolo množstvo stromov, z ktorých mohli jesť, kedy sa im zachcelo. Rád by som ochutnal všetky tie dobroty, ktoré boli vtedy v raji. Keď niekedy cestujem do južných krajín a jem tam zrelé ovocie, predstavujem si, že takto nejako to mohlo byť aj v raji. Adam s Evou vôbec neboli odkázaní na ovocie zo ‚stromu poznania‘, ale naopak, na ovocie zo ‚stromu života‘, ktoré mohli, ba dokonca mali jesť.“

„Jedno nechápem, prečo bolo zakázané práve ovocie zo ‚stromu poznania‘. Poznanie je predsa dobré. Či Boh nechcel, aby sa ľudia učili a stali sa múdrejšími?“

„Ale áno. V princípe však nešlo o vedomosti a múdrosť, ale o zvláštne poznanie. V Biblii sa tento strom vždy označuje ako ‚strom poznania dobrého a zlého‘.²⁵ A navyše v Biblii

25 1. Mojžišova kniha 2,9

je poznanie istým spôsobom vždy spojené so skúsenosťou. Keby jedli toto ovocie, nedosiahli by výnimočné poznanie, ale na vlastnej koži by okúsili, čo je dobré a čo zlé. A práve tejto trpkkej skúsenosti ich chcel Boh ušetriť.“

„Očividne sa mu to však nepodarilo.“

„Hoci je to smutné, je to tak. Satanovi sa podarilo zviešť človeka, aby si vzal a jedol ovocie zo stromu.“

„Ako to urobil?“

„V Biblii sa píše, že Eve sa pri ‚strome poznania dobrého a zlého‘ prihovoril had a opýtal sa jej, či im Boh zakázal jesť ovocie zo všetkých stromov v záhrade.“

„Á, príbeh s hadom! Toto opäť dokazuje, že Biblia je plná rozprávok. Hovoriaci had – kto to kedy videl?“

„Áno, je to naozaj zvláštne. Aj v tomto prípade stojíme pred voľbou. Buď Bibliu zavrhneme ako nedôveryhodnú knihu, pretože obsahuje zvláštne veci, alebo ju budeme skúmať hlbšie, aby sme objavili závažné a pre nás dôležité informácie. Takže, čo si teraz vyberiete?“

„To je hlúpa otázka, veď už dávno ste museli prísť na to, že ma to zaujíma.“

„Prepáčte, prosím, zle som sa vyjadril. Chcel som sa spýtať, či budeme pokračovať, alebo si chcete urobiť prestávku a chvíľku si zdriemnuť.“

„Kdeže spánok! Vďaka tomuto rozhovoru mám v krvi množstvo adrenalínu a som úplne čulá. Ale dala by som si niečo na pitie,“ povedala pani Neumannová, pretože práve v tej chvíli okolo nás prechádzala letuška s vodou a pomarančovou šťavou. Obaja sme si vzali nápoje.

Nezvládnutá skúška

Pád do hriechu a jeho následky

„No tak hovorte, už sa neviem dočkať,“ začala opäť rozhovor. „Som zvedavá, čo z tej rozprávky urobíte.“

„O to vôbec nejde. A som presvedčený, že na dôležité skutočnosti prídete postupne aj sama.“

„Tak sa mi to pokúste priblížiť.“

V tej chvíli som si bol istý, že budeme môcť pokračovať tou najzložitejšou časťou. Chcel som jej toho povedať ešte veľa a navyše sme ani zďaleka nevyriešili všetky otázky, ktoré na začiatku položila.

„Je zrejmé, že Evu zvedol satan. Ale kde v tomto príbehu vystupuje?“

„Asi v hadovi.“

„Čo teda robil?“

„Prestrojil sa, maskoval sa.“

„Mohli by sme tiež povedať, že použil nástroj alebo prostredníka. Preto zrazu začal had rozprávať. A to nazývame...“

„Rozprávka, veď som to už hovorila.“

„A keby sa to naozaj stalo?“

„Potom by to bol zázrak.“

„Presne tak. A čo vlastne chcel had svojím výrokom dosiahnuť?“

„Neviem, čo had Eve povedal.“

„Možno by bolo dobré prečítať si to v Biblii. Na cesty so sebou vždy nosievam malú vreckovú Bibliu. Pri každodennom čítaní mi slová z nej dávajú silu a nádej. Hneď ju vytiahnem.“

Vybral som Bibliu z kufríka a otvoril prvé stránky.

„Tu, v 1. Mojžišovej knihe, v tretej kapitole čítame v prvom verši: ‚Povedal žene: Naozaj vám Boh zakázal jesť zo všetkých stromov záhrady?‘ Predtým čítame, že Boh povedal: ‚Z každého stromu v záhrade smieš jesť.‘ Čo tým teda chcel satan povedať?“

„Prečo sa stále pýtate takéto otázky? Rozumiem, čo tým myslel – chcel zasiať pochybnosť.“

„Prepáčte,“ povedal som, „len som sa chcel uistiť, že sa v našich myšlienkových pochodoch nachádzame na rovnakom bode.“

„Satan vtedy použil rovnakú taktiku, akú používa veľmi často aj dnes. Po prvé, nikdy nechodí osobne, ale vždy používa nejaký nástroj či prostriedok – väčšinou iných ľudí. Po druhé, robí zázraky, aby upútal našu pozornosť. Tie domnelé zjavenia duchov mŕtvych na špiritistických stretnutiach sú dobrým príkladom. Po tretie, spochybňuje, čo povedal Boh a zasieva nedôveru. A po štvrté, jeho cieľom je vždy zvieŕť nás do neposlušnosti, odvieŕť od Boha a získať na svoju stranu. Práve preto pre nás dnes tento zdanlivo rozprávkový príbeh skrýva veľmi dôležité skutočnosti.“

„To znie celkom logicky.“

„Čítame tu tiež, akým spôsobom sa satan snažil zviest' Evu: ‚Had ženu uistoval: Nie, určite nezomriete. Boh totiž vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvorí sa vám oči a budete ako Boh, budete poznať dobro i zlo.‘ Nie sú to krásne sľuby? Nesmrteľnosť, vyššie poznanie, byť ako Boh? Nepripomína vám to posledné niečo?“

„Čo tým myslíte?“

„Predtým som vám rozprával, že Lucifer chcel byť ako Boh. A teraz sa snažil podstrčiť človeku svoju vlastnú motiváciu.“

„Asi úspešne.“

„Tu sa dostávame k dôležitému bodu. Toto vydanie Biblie to čitateľovi uľahčuje vďaka štruktúre veršov, pretože Božie výroky a výroky satana sú napísané v stĺpcoch vedľa seba. Boh hovorí: ‚V deň, keď budeš z neho jesť, prepadneš smrťou.‘ Had naproti tomu hovorí: ‚Nie, určite nezomriete.‘ Toto klamstvo hádam nemohlo byť bezočivejšie. Ale niekedy sú právne najtrúfalejšie lži tými najúčinnjšími.“

„Môj muž bol majster trúfalých klamstiev,“ pousmiala sa moja susedka. „Ale poďme späť k Eve, k previnilej obeti.“

„Áno. Pred akým rozhodnutím vtedy stála?“

„No, musela sa rozhodnúť, kto má pravdu.“

„A ako to mohla zistiť?“

„Vyskúšať to. Ale veď práve to bola jej skaza.“

„Presne tak. Skúšať to nemala. Nakoniec predsa len stála pred otázkou, komu bude dôverovať: Bohu, alebo hadovi. Dôvera tu znovu hrá rozhodujúcu úlohu. V čom bola teda podstata Evinho hriechu?“

Pani Neumannová chvíľu uvažovala. „Bol to zlom v dôvere Bohu - a tiež to bol prvý sebecký čin. Ale Eva potom nezomrela. Nemal satan predsa len tak trochu pravdu?“

„Nielen trochu. Pozrite sa na hadove sľuby ešte raz. V čom mal naozaj pravdu?“

Pani Neumannová si ešte raz prečítala verš z mojej Biblie. „Ahá, v poznaní zlého – alebo v skúsenosti so zlom, ako ste už povedali.“

„Aká bola teda satanova taktika?“

„Zmiešal pravdu s klamstvom.“

„To robí s veľkým úspechom dodnes.“

„Pomaly začínam rozumieť, prečo je pre vás Biblia takou zaujímavou knihou.“

„Môžeme v tom objaviť ešte niečo viac, pretože s Adamom to bolo inak. O ňom sa na začiatku vôbec nepíše. Objavil sa až neskôr a uvidel Evu s nahryznutým ovocím v ruke. Pravdepodobne veľmi rýchlo pochopil, čo to znamená: Stratil by Evu. Pred akým rozhodnutím stál teraz Adam?“

„Mám si vziať tiež, alebo nie? – to bol neuveriteľný vnútorný boj. Keby si nezobral, stratil by Evu. Keby tiež ochutnal, stratil by Boha, ale zostal by s Evou. Chudák Adam.“ Moja susedka sa lišiacky usmiala.

„Ak pôjdeme do hlbšej roviny – nebola to predovšetkým otázka lásky? Koho Adam viac miloval: Boha, alebo Evu? Je samozrejme správne milovať svoju manželku či manžela, ale vy určite viete, ktoré prikázanie Ježiš označil za najväčšie.“

„Pomôžte mi trochu, nech si spomeniem. Ktoré to bolo prikázanie?“

„Miluj Hospodina, Boha svojho, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysle a z celej svojej sily.“²⁶ To je najväčšie prikázanie. Proti nemu sa Adam prehrešil. Jeho hriech teda spočíval v nedostatočnej láske k Bohu. Porušenie zákazu jesť ovocie bolo len jeho dôsledkom.

Je zaujímavé, kto je v Novej zmluve označený ako osoba zodpovedná za celú túto situáciu, do ktorej sme sa dostali

26 Marek 12,29.30

práve vďaka našim dávnyim predkom. Kto za to podľa vás nesie zodpovednosť?“

„No predsa had, ale aj...“ chvíľu uvažovala, „...asi predsa len Eva.“

„Adam je tiež spomenutý, pretože on nebol – ako Eva – zvedený, ale hrešil vedome, dokonca úmyselne.

Pôvodný hriech teda pramenil z nedostatku dôvery a lásky k Bohu. Vy ste už určite tiež spozorovali, čo môže v manželstve spôsobiť vážne narušenie dôvery a lásky.“

„Áno, mnoho manželstiev sa pre to rozpadlo.“

„Rozumiete teda, prečo sa práve pre pád do hriechu – ako sa zvyčajne táto prvá nedôvera voči Bohu nazýva – vzťah človeka k Bohu skutočne od základu rozpadol?“

„Nie, ešte nie.“

„Ludia niekedy po vyostrenom spore hovorievajú: ‚Dotyčná osoba pre mňa už neexistuje.‘ Keď človek nemá k Bohu žiadny vzťah, Biblia to nazýva ‚duchovnou smrťou‘. V tomto zmysle boli Adam s Evou naozaj hneď mŕtvi. Telesne sa smrť prejavila až neskôr, keď zomreli a boli pochovaní. A tým sa dostávame k neodvratným dôsledkom rozbitého vzťahu.“

„Čo by sa stalo, keby Adam s Evou nejedli zo stromu? Potom by predsa nevyužili svoju slobodu.“

„Najlepšie by bolo, keby svoju slobodnú voľbu použili na dôveru Bohu namiesto toho, aby jedli ovocie zo ‚stromu poznania‘. A ľudia by žili v raji aj dnes. Neexistovali by nedôvera, spory, vojny, choroby ani smrť.

Pozrime sa lepšie na dôsledky, pretože od nich sa odvíja aj Božie konanie, ktorým sa bude snažiť navždy tú mizériu odstrániť. Biblia hovorí, že keď potom Boh navštívil Adama s Evou v raji, oni sa pred ním schovali.²⁷ Namiesto lásky prišiel strach. A keď sa opýtal na ich previnenie, Adam začal

27 1. Mojžišova kniha 3,8.10

obviňovať Evu a Eva hada. Zaujímavá je Adamova formulácia: ‚Žena, ktorú si mi dal,‘ hovorí Bohu.²⁸ Koho vlastne Adam obvinil za celú vzniknutú situáciu?“

„Boha.“

„To je pre nás typické aj dnes: Obviňujeme Boha z činov, ktoré sme napáchali my sami.“

„Mňa sa to ale netýka, pretože ja v Boha neverím.“

V tej chvíli som úmyselne na poznámku pani Neumanovej nezareagoval.

Keď ľudské zlyhanie spôsobí katastrofy, mnohí neveriaci ľudia sa pýtajú: Prečo tomu Boh nezabránil?

Ale vráťme sa späť k pádu do hriechu. Zo vzťahu medzi Adamom a Evou sa vytratila jednota, láska, náklonnosť aj čistota. Ich neposlušnosťou voči Bohu utrpel nielen ich charakter, ale aj vzájomný vzťah.

Rovnaká neposlušnosť spôsobila koniec života v raji. Museli namáhavo pracovať a chlieb jedli v pote tváre. Objavili sa bolesti a choroby. Od tej chvíle boli ľudia smrteľní. Určite poznáte Boží výrok, ktorý sa často cituje na pohreboch: ‚Prach si a na prach sa obrátiš.‘²⁹

Moja susedka prikývla.

„Adam a Eva museli odísť z raja, pretože boli nevernými správcami. Boh im zabránil v prístupe ku ‚stromu života‘. Bolo to vlastne Božie milosrdné opatrenie, pretože inak by existovali hriešni nesmrteľníci.³⁰ Alebo by ste chceli žiť v dnešných podmienkach večne?“

Moja susedka zvrátila čelo. Potom vstala, siahla do svojej kabelky a s papierovými vreckovkami v ruke sa znovu posadila. Vysmrkala sa.

28 1. Mojžišova kniha 3,12.13

29 1. Mojžišova kniha 3,19

30 1. Mojžišova kniha 3,22b

8

Naša druhá šanca

Nevyhnutnosť plánu na oslobodenie

Keď skončila, vyčítavo sa na mňa pozrela. „No povedzte, nie je to nespravodlivé, že všetci musíme pykať za chyby Adama a Evy?“

„Boh je Stvoriteľ, a tým vlastne aj zdrojom života,“ začal som. „Svojou neposlušnosťou sa prví ľudia vzdialili od Boha³¹ a ‚odstrihli‘ sa od zdroja. Naša pomínutelnosť je nevyhnutným následkom tohto rozdelenia, pretože Adam s Evou svojim potomkom nemohli odovzdávať nič, čo sami nemali – nesmrteľnosť. Odovzdali im však sklony k hriechu a svoje slabosti. Tie sa prejavili hneď na prvom synovi, Kainovi, ktorý jedného dňa zavraždil svojho brata Ábela.³²“

31 Izaiáš 59,2

32 1. Mojžišova kniha 4,8

„Takže za toto naše trápenie sú zodpovední Adam s Evou,“ konštatovala pani Neumannová.

„Samozrejme, že nás Boh nerobí zodpovednými za to, aké problémy sme zdedili, ale nemohol a nemôže zabrániť tomu, aby sme trpeli následkami pádu do hriechu, lebo jednoducho nemôže zrušiť zákon príčiny a následku. Inak by sme sa už nemohli spoľahnúť vôbec na nič.

Predstavte si, že by Boh na letisku z ničoho nič zrušil gravitáciu, aby si stará pani pri páde zo schodov nezlomila nohu. Ostatní ľudia by sa zrazu začali vznášať a lietadlá by nemohli pristáť, pretože by ich gravitačná sila neprítahovala k zemi. V tejto chvíli mi nenapadol lepší príklad. Dúfam však, že rozumiete, prečo je zákon príčiny a následku zásadne dôležitý pre bezpečný život, aj keď to má niekedy negatívne dôsledky.“

„Áno, tomu rozumiem.“

„Boh prvých ľudí zreteľne varoval pred následkami ich neposlušnosti.³³ Keby sa im v tom snažil zabrániť, stal by sa nedôveryhodným. Naštrbila by sa istota a dôvera. A satanovo klamstvo, že určite nezomrú, by sa stalo pravdou. Práve tu vidíme, do akého rozporu by sa Boh dostal, keby následky hriechu čiastočne alebo úplne odstránil.“

„Nad tým musím ešte pouvažovať.“

„Nesmieme pri týchto otázkach zabúdať na širšie súvislosti, v ktorých sa celá táto dráma odohráva – spor medzi Bohom a satanom. Satanove intrigy musia samy ukázať, kam nakoniec vedie vzbura proti Bohu. A na to musí byť dostatok príležitostí. Prví ľudia sa postavili na satanovu stranu na základe vlastného rozhodnutia. Potom za to niesli nielen zodpovednosť, ale aj následky.

Podstatou problému je, že Boh tým následkom nemohol zabrániť, ak chcel dosiahnuť svoj cieľ – teda, aby v celom

33 1. Mojžišova kniha 2,17

vesmíre vládli harmónia, láska a mier. Všetkým bytostiam obdareným rozumom musí byť jasné, kam vedie vzburá a neposlušnosť voči Bohu (Biblia to nazýva hriech).“

„Ale nie je to už dávno jasné?“

„Áno, verným anjelom určite. Svoju skutočnú povahu im satan odkryl, keď pomocou ľudí nechal ukrižovať Božieho syna, Ježiša. Ukázalo sa, že je vrah,³⁴ schopný zavraždiť aj samotného Boha.

Na základe týchto skutočností mohol Boh satana natrvalo vyhnáť z neba bez toho, aby ktorýkoľvek z verných anjelov pochyboval o spravodlivosti a správnosti tohto opatrenia. Zvrhol ho na Zem, pretože len tu mal svojich priaznivcov.“³⁵

„To znie dosť zvláštne,“ povedala moja spolusediaca.

„Rozumiem vám. Ja sám som potreboval istý čas, kým som si uvedomil všetky súvislosti. Veď ste ešte nemali možnosť poriadne sa tým zaoberať. A navyše, nepoznáme všetky dôvody Božieho správania. Niečomu rozumieme už dnes, ale niečo pochopíme až po dokončení všetkých úloh v pláne záchrany.“

„Uvažujem nad tým, prečo musel Ježiš zomrieť. Ak je Boh všemocný a údajne aj milosrdný, mohol predsa zabezpečiť našu záchranu aj inak, bez ukrižovania Ježiša. Mohol poslať anjela alebo povedať: ‚Nechám to tak, všetko vám odpúšťam a nikto nebude stratený.‘ Prečo musel zomrieť jeho syn, aby sa toto všetko urovnalo? Nejde mi to do hlavy.“

„Vaša otázka je úplne oprávnená. Hovoril som už s mnohými ľuďmi, pre ktorých je Božie konanie v procese našej záchrany nepochopiteľné. Až donedávna neboli mnohé veci jasné ani mne. Ale potom mi jeden priateľ poslal prehľad, ktorý mi pomohol vidieť v rôznych situáciách spôsob

34 Ján 8,40.44

35 Zjavenie 12,7-9

Božieho správania. Tam som objavil nové súvislosti. Chcete, aby som vám to vysvetlil?“

„Pravdaže. Aj tak nemôžem spať.“ Pani Neumannová sa pohodlne usadila.

„Môj priateľ tvrdí, že Boží postup pri našej záchrane pramení z následkov pádu do hriechu. S tými sme sa už zoznámili.

Následkom a zároveň príčinou našej biedy sú nedostatočná dôvera a chýbajúca láska k Bohu. Ich miesto zaujala nedôvera a sebeckosť. Čo musel Boh urobiť, aby ľudí motivoval k láske a dôvere voči nemu?“

„To je v podstate jasné,“ povedala trochu váhavo, „ukázať, že mu možno dôverovať a že je hodný lásky. Musí ten vzťah nejako opraviť.“

„Áno, ale Boh nemôže dať do poriadku vzťah s ľuďmi sám. Na tom musia pracovať obe strany. On môže iba prejavíť záujem o budovanie harmonického vzťahu a *dokázať* nám svoju dôveryhodnosť a lásku. Nestačí len *tvrdiť*, že je láskyplný a hodnoverný.

Zároveň musel dať Boh satanovi príležitosť dokázať svoje tvrdenia a ľuďom možnosť tieto lži odhaliť. Satan musel dostať príležitosť prejavíť svoju pravú povahu, ktorú tvorí sebeckosť, túžba po moci a potešenie zo smrti.

Ďalším dôsledkom pádu do hriechu je, že sme sa vedome či nevedome pripojili k satanovej vzbure a vypovedali tak poslušnosť Bohu. Nedbáme na jeho príkazy. Čo môže Boh urobiť, aby to zmenil?“

Moja spolusediaca sa na mňa bezradne pozrela a povedala: „Mal by ľudí presvedčiť, aby sa odvrátili od satana – alebo...?“

„Áno, Boh nás chce motivovať, aby sme ho prestali odmietať a znovu ho z lásky poslúchali.“

„Poslúchať z lásky?“ zopakovala zvedavo. „To sa predsa vylučuje. Nie je poslušnosť niečo nútené, čo je opakom

slobody a lásky? Keď niekoho milujem a on mňa tiež, tak predsa nehovorím o poslušnosti.“

„Máte pravdu. Keď niekoho milujem, urobím všetko pre to, aby som s tým človekom nenarušil vzájomnú harmóniu. Snažím sa s ním žiť a zaobchádzať v súlade so spoločnými záujmami, cieľmi a hodnotami.

Na druhej strane nemôžeme zabudnúť, že Boh je vládca vesmíru a že v jeho kráľovstve existuje istý poriadok. Ten nazývame Boží zákon. Určite poznáte desať prikázaní.“

„Samozrejme.“

„Sú to vlastne princípy, ktoré slúžia pre naše dobro a majú chrániť naše životy, vlastníctvo či manželstvo – Nezabiješ! Neukradneš! Nezosmilníš! Tieto prikázania pochádzajú od milujúceho a múdreho Stvoriteľa, ktorý najlepšie vie, ako môžeme prežiť šťastný život. Vo vzťahu k Bohu je preto namieste hovoriť aj o poslušnosti.

Na môj vzťah k Bohu má prirodzene silný vplyv to, čím som motivovaný: Môžem ho poslúchať, pretože sa ho bojím. Keď ho však milujem, dôverujem mu a svoju dôveru prejavím tak, že sa riadim jeho princípmi a pokynmi.³⁶ Ježiš raz povedal svojim nasledovníkom: ‚Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania‘ a tiež ‚ste moji priatelia, ak robíte to, čo vám prikazujem.³⁷ Ježiš nie je len nejaký kamarát, je to Boží syn. Ako náš Záchranca zostáva stále naším Pánom, ktorého poslúchame a nasledujeme.³⁸

„To sa mi už viac pozdáva,“ povedala moja susedka.

„Dostávame sa k ďalšiemu dôsledku pádu do hriechu,“ pokračoval som. „Kvôli vedomému porušeniu Božieho zákona naložili na seba prví rodičia vinu a zaslúžili si trest. Mimochodom, mojím správaním dokazujeme, že keby sme

36 1. Jánov list 5,3

37 Ján 14,15; 15,14

38 Lukáš 6,46

boli v ich situácii dnes my, nerozhodneme sa lepšie ako vtedy oni. Veď takisto viac či menej vedome nedodržiavame Božie zákony.“

„To máte pravdu.“

„O to mi ale nejde. Snažím sa, aby sme lepšie porozumeli Božiemu správaniu a sami sa presvedčili, že robí to najlepšie, čo môže,“ povedal som s úsmevom. „Otázka znie: Čo by mal Boh urobiť, aby oslobodil ľudí od ich viny?“

„Jednoducho im odpustiť!“

„Prepáčiť spravodlivý trest jednoznačne vinnému? To by zranilo naše vnímanie práva. Neobviňoval by potom satan Boha z nespravodlivosti? A mal by pravdu. Tak jednoducho to nejde. Boh nemôže našu vinu len tak zamiesť pod koberec. Je síce milosrdný, ale musí byť tiež spravodlivý.“

Pozrela sa na mňa a zvrátila čelo.

„Ľudský trest musí byť nejako odpykaný a spravodlivosť naplnená. Zároveň Boh nemôže potrestať ľudí, ako by si to zaslúžili, pretože by to znamenalo ich večnú smrť, ale nesmie ani zmeniť, ani odstrániť už raz vydané zákony. Čo by sme si mysleli o Bohu, ktorý by najprv vydal zákony a potom ich zmenil, keby sme ich prekračovali?“

„Pravdepodobne by sme si ho prestali vážiť.“

„Ďalší problém bol v tom, že pre neposlušnosť sa zmenila aj ľudská povaha. Stali sme sa sebeckými a stratili tým spôsobilosť žiť v dokonalom vesmíre. Akej výzve Boh teda čelil?“

„Tomu nerozumiem.“

„Naša povaha sa musí zmeniť bez toho, aby nami Boh manipuloval. A presne to je ten ťažký krok: Potreboval nájst cestu, ako zmeniť našu bytosť takým spôsobom, aby sme opäť žili v súlade s jeho povahou a princípmi. A do toho nás Boh nesmie ani nútiť, ani nami nijako manipulovať. To znamená: Potrebuje na to ochotu a súhlas každého jednotlivca. Iba vnútorná zmena môže spôsobiť, že naše činy budú opäť motivované láskou, a nie sebeckvom.“

„To znie dosť komplikovane. Ako by sa to dalo dosiahnuť?“

„K tomu sa hneď dostanem. Najprv však chcem ešte objasniť ďalšie dve požiadavky na Boha. Ľudia sa stali smrteľnými a začali pociťovať telesné chradnutie, choroby a smrť. A navyše, prišli aj o raj. Predstavte si, čo by musel Boh urobiť, ak chce odstrániť následky pádu do hriechu?“

„No, musí ľudí znovu oživiť a stvoriť nový raj.“

„Presne. Boh nám musí dať nový život v novom zdravom tele a celú Zem úplne obnoviť. Keď nám potom opäť sprístupní ‚strom života‘, budeme môcť žiť večne.“

„Tak by bolo zase všetko v poriadku,“ povedala pani Neumannová. „To je však množstvo náročných požiadaviek na Boha, ak chce ľudstvo zachrániť.“

„Veru. Našťastie pre nás je Boh mocný Stvoriteľ a je tiež nemierny múdry. Pre neho nie je problém ľudí znovu stvoriť a dať im nový raj. Veď raz to už urobil – stačí mu na to jeho moc. Tiež dokázať svoju dôveryhodnosť a láskyplnosť pre neho nie je ťažké, pretože on taký skutočne je. Ale niektoré z vymenovaných požiadaviek nemôže splniť len svojou mocou.“

„Ako to myslíte?“

„Ako dosiahnete, aby vás vaše vzdorovité a tvrdohlavé dieťa opäť z lásky poslúchalo? Máte na to recept?“

„Človek by sa o to mohol pokúsiť dohováraním a veľkou mierou lásky,“ domnievala sa pani Neumannová.

„Zaručí to úspech?“

„Myslím, že asi nie vždy!“

„A nátlakom by Boh už vôbec nič nedosiahol. Len by prilieval olej do ohňa vzbury, pretože používanie moci vzbudzuje strach.“

„Situácia sa pádom do hriechu poriadne zamotala,“ povedala. „Pomaly začínam rozumieť, že najsť riešenie nebolo jednoduché ani pre samotného Boha. Ako to teda zvládol? Určite sa o tom píše aj v Biblii.“

„Máte pravdu. Vefa z toho možno poznáte aj z hodín náboženstva.“

„Je mi ľúto, ale spomínam si len matne. Máte na mysli večný život?“

„Áno, tí, ktorí uverili, vstanú z mŕtvych a dostanú nové telá.³⁹ Potom budú žiť na novej zemi bez akéhokoľvek utrpenia, bolesti a bez smrti.⁴⁰ Otázkou však ostáva, ako to Boh vyrieši. Ako splní všetky požiadavky?

Zoberme si príklad. Idem autom príliš rýchlo. Prekročím povolenú rýchlosť a radar ma zameria. Zastaví ma policajt, prezrie moje doklady a dá mi pokutu. Jednoducho ma nemôže nechať ísť ďalej, aj keby chcel, pretože by tým porušil zákon a zanedbal by svoje povinnosti. Ale keď môj kamarát, spolujazdec, vyťahne peňaženku a pokutu zaplatí, potom z toho vyviaznem bez trestu.“

„To je zvláštny príklad.“

„Samozrejme, nestáva sa to často, ale takto by neboli porušené pravidlá. Podobe to urobil aj Boží syn. Zaplatil pokutu, ktorú sme si zaslúžili my. Jedine tak môžeme vyviaznuť bez trestu a bez porušenia pravidiel, pretože základná právna zásada je, že za ten istý priestupok nemôžu pykať dve osoby, ak bol spáchaný len raz. Ani ten policajt nemohol chcieť peniaze aj odo mňa, ak už za mňa zaplatil kamarát.“

„Áno, to je logické.“

„A teraz späť k našej otázke. Prečo musel na seba vziať trest práve Boží syn? Veď trest musí zodpovedať zločinu. Peňažný trest nie je adekvátny za zločin vraždy. Prestúpenie Božieho zákona je však zločin proti Božej zákonitosti života a jeho prirodzeným dôsledkom je smrť. Strata života -navždy. Síce to počujeme neradi, ale je to pravda.

39 1. list Korintanom 15,21.22.42-44.51-53

40 Zjavenie 21,1.4

My ľudia sme podriadení zákonu. Boh od nás právom očakáva poslušnosť. Práve preto by nestačil *jeden* človek alebo anjel, ktorý by odpykal trest za *všetkých* ľudí. Musel to urobiť niekto, kto je rovnocenný Božiemu zákonu. Preto musel byť obetovaný Boží syn. Totiž jedine on ako zákonodarca⁴¹ stojí nad zákonom. Jeho obeť teda stačí na previnenia *všetkých* ľudí. Ak by sa obetoval anjel alebo bezhriešny človek (ak si predstavíme, že by niekto taký existoval), mohla by táto obeť pomôcť len *jednému* ďalšiemu človeku.“

Moja susedka zívla. „Prepáčte. Niežeby ste ma nudili. Pokojne pokračujte. Keď už nebudem vladať vnímať, poviem vám.“

„Dobre teda. Koniec koncov hovoríme o zložitých otázkach.“

„Tiež mám ten dojem.“

„Ale už sme si toho veľa vyjasnili. Predtým sme zistili, že Boh musí svoju dôveryhodnosť a láskavosť dokázať. A presne to aj urobil.“

„O tom nič neviem.“

„Boh svoju jedinečnosť a dôveryhodnosť dokázal predovšetkým prorockými.⁴² Všetky sa splnili. Svoju lásku, vernosť a stálosť, sľúbenú Abrahámovi, potvrdil tiež tým, že oslobodil izraelský národ z otroctva v Egypte a previedol ho púšťou až do zaslúbenej zeme.“⁴³

„Moment,“ prerušila ma pani Neumannová. „Práve ste povedali, že Boh predpovedal veci, ktoré sa neskôr stali. Môžete uviesť nejaký príklad?“

„Veľmi rád. Ale musel by som vám toho porozprávať viac a bojím sa, že bez prehľadu, ktorý teraz nemám so sebou,⁴⁴

41 Porovnaj 2. Mojžišovu knihu 20,2 s Júdom 4b a 5; a Jakub 4,12 s Jánom 5,11

42 Izaiáš 46,9-11; 45,21

43 5. Mojžišova kniha 7,6-8; 1. Mojžišova kniha 15,13.14

44 Tento prehľad nájdete na strane 144

bude ťažké názorne ukázať súvislosti. Preto navrhujem, že vám najprv objasním, ako Boh splnil ostatné požiadavky. Potom sa dostaneme k niektorým príkladom splnených biblických prorociev.“

„Súhlasím.“ A s potmehúdsnym úsmevom dodala: „Ale nie že zabudnete.“

„Určite nie,“ uistil som ju. „Rozprávam o tom veľmi rád. Skončili sme pri tom, ako nám Boh dokázal svoju lásku tým, že na svet poslal svojho Syna. Určite poznáte biblický verš: ‚Boh tak miloval svet, že dal svojho jediného Syna, aby nikto, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život.‘⁴⁵ Boží syn sa stal človekom a žil medzi nami.⁴⁶ Svojou povahou a konaním ukázal, ako veľmi nás Boh miluje.⁴⁷ Nechal sa dokonca ukrižovať, pretože nás miluje.⁴⁸ Nakoniec síce diabla porazil, ale musel dopustiť, aby sa to stalo takýmto spôsobom. Aj keď bol Boží syn a mohol si na pomoc zavolať celú armádu anjelov, predsa sa dobrovoľne podriadil Božiemu vedeniu.⁴⁹

Mimochodom, Boh mohol problémy súvisiace s pádom človeka do hriechu vyriešiť len tým, že pracoval v tíme – ako Otec, Syn a Boží Duch.“

„A akú úlohu plní Boží Duch?“

„Zaoberá sa najmä riešením ostatných problémov, napríklad, aby sme Boha opäť z lásky poslúchali, alebo lepšie povedané: Aby sme svoje správanie dobrovoľne a radi podriadili jeho hodnotám a vedeniu.“⁵⁰

Usmiala sa, keď som sa opravil.

„Keď vďaka životu Ježiša Krista zistíme a okúsime Božiu lásku, potom v nás Duch prebúdzá opätovnú lásku

45 Ján 3,16

46 Filipanom 2,5-7

47 1. Jánov list 4,9.10

48 Filipanom 2,8; Ján 10,17.18

49 Matúš 26,53

50 Ezechiel 36,26.27

k Bohu. Tá nás motivuje k poslušnosti.⁵¹ Ak sa zveríme do Ježišových rúk, jeho Duch spôsobí, že sa Božie princípy vryjú do našich sŕdc a my budeme radi žiť podľa toho, ako si Boh praje.⁵²

Navyše sa mení náš charakter a Boh nám dáva silu a schopnosť milovať svojich bližných.⁵³ Vieme, ako veľmi nás môže láska motivovať ku zmene postojov a nášho správania.

Boh nás prostredníctvom pôsobenia svojho Ducha oslobodzuje od našich hriechných návykov.⁵⁴ Tak sa pripravujeme na večný život.“

„V súvislosti s tým mám veľa otázok,“ povedala moja spolusediaca.

„Nečudujem sa vám, pretože práve týmto sa dostávame ku praktickým aspektom nášho života. Teda k tomu, ako my osobne môžeme zažiť vyslobodenie,“ povedal som. „Ak sa vaše otázky týkajú práve tohto, potom ich navrhujem začleniť do poradia a najprv dokončiť prebiehajúcu tému.“

„Áno, to bude lepšie,“ súhlasne prikývla. Chcela zjavne ešte niečo dodať, a preto som sa na ňu pozrel plný očakávania.

Po chvíľke poznamenala: „Netušila som, aké je to obsiahle. V podstate sa mi to zdá logické a prehľadné, nie som si však úplne istá, či som všetko správne pochopila.“

„Veď sme aj toho dnes v noci prebrali naraz veľa. Keď s ľuďmi systematicky študujem Bibliu, hovoríme o týchto náročných témach na viacerých stretnutiach. Môžem vám poslať kópiu dokumentu, ktorý vypracoval môj priateľ – už som vám to spomínal.⁵⁵ Potom by ste si mohli ešte raz všetko v pokoji prečítať a nájsť si uvedené texty v Biblii. Samozrejme, že vám budem k dispozícii aj neskôr, ak budete mať

51 1. Jánov list 4,16.19; 5,3

52 Hebrejom 8,10

53 Galaťanom 5,22.23; 1. Jánov list 4,7.8

54 Rimanom 8,12-14

55 V prílohe je vysvetlené, ako ho nájsť.

otázky. Na telefóne ma síce nezastihnete vždy, ale môžete mi nechať správu. A navyše, telefonovanie dnes nie je drahá záležitosť ani v USA, kde bývam.“

„Ďakujem za ponuku. Momentálne mi v hlave hučí ako v úli.“

„Neurobíme si radšej prestávku?“

„Nie, nie,“ povedala dôrazne pani Neumannová. „Teraz je to naozaj napínavé a vy my chcete toho ešte veľa povedať.“

„Kým sa dostanem k niektorým príkladom biblických prorociev, chcel by som ešte urobiť záver ohľadom požiadaviek voči Bohu v súvislosti s plánom záchranu. Povedali sme si, prečo ľudí nemohol zachrániť nikto iný ako Boží syn v ľudskom tele.“

Boží plán sa stáva úspešným len vďaka prostredníkovi, ktorý musí logicky spĺňať určité požiadavky.

Spoločne sme sa zhodli, že Boh musí svoju dôveryhodnosť a láskyplnosť dokázať. A to urobil predovšetkým pomocou prostredníka, ktorý verne predstavoval Boží charakter tak, aby sme ho mohli pochopiť. Z toho vyplývajú dve požiadavky: Prostredník musel byť Boh aj človek v jednej bytosti, aby sme my ľudia lepšie pochopili Boha. Tým sa mohol stať aj naším zástupcom a poraziť satanovu vládu.“

„Áno, to dáva zmysel,“ prikývla.

„Príčina našich problémov spočíva v páde do hriechu. A na tom nesmel mať prostredník nijaký podiel: Musel byť ako človek vo všetkom poslušný Bohu a bez hriechu. Musel dokázať, že vďaka Božej sile môžeme byť poslušní – že môžeme žiť v súlade s Božou vôľou a satan nás nemôže donútiť hrešiť. Tým sa objasňuje, že ľudia naozaj nesú morálnu zodpovednosť za svoje hriechy so všetkými dôsledkami.“

Ďalšiu požiadavku sme už preberali: Prostredník musel na seba vziať vinu všetkých ľudí a zniesť náležitý trest. Musel byť schopný oslobodiť nás od všetkých väzieb na satana a od hriešnych návykov. Preto musel byť mocnejší než satan.

Okrem toho musel byť schopný oslobodiť nás od všetkých následkov hriechu, zvlášť od smrti. Preto musel sám premôcť smrť tým, že vstal z mŕtvych.

Aby sme mohli znovu povstať k životu a aby mohol zem premeniť na raj, potrebuje stvoriteľskú silu. Musí byť teda rovný Bohu.

Ešte raz zhrniem požiadavky na prostredníka: Musel byť Bohom aj človekom zároveň,⁵⁶ žiť bez hriechu a svojou smrťou odpykať náš trest.⁵⁷ Musel vstať z mŕtvych a mať stvoriteľskú moc.⁵⁸

V celom vesmíre existuje len jediná bytosť, ktorá spĺňala všetky tieto podmienky – Boží syn, ktorý sa stal človekom v Ježišovi Kristovi. Preto ako jediný prichádza do úvahy pre plán záchrany.⁵⁹ A preto mu môžeme bezpečne dôverovať.“

„A ako by som mu mohla dôverovať ja, ako hovoríte?“

„Ludské problémy sa začali narušením dôverného a láskyplného vzťahu k Bohu. Tento vzťah treba opäť obnovovať. Boh robí zo svojej strany všetko potrebné. Neočakáva nijakú slepú dôveru. Niekomu, koho poznáme ako spoľahlivého a dôveryhodného, môžeme bez obáv dôverovať. Naša prvá a najnaliehavejšia úloha je preto lepšie poznať Ježiša Krista, pretože jedine tak lepšie spoznáme aj Boha.⁶⁰ Hlavným zdrojom poznania sú správy z evanjelií v Novej zmluve (Matúš, Marek, Lukáš a Ján – knihy, ktoré napísali štyria Ježišovi učeníci).

Keď začneme Ježiša milovať a dôverovať mu, môžeme sa rozhodnúť prijať ho ako záchrancu.⁶¹ Odovzdáme mu našu

56 Ján 1,1-14

57 2. list Korinťanom 5,21; Hebrejom 7,26.27

58 Zjavenie 1,18; 21,15; Kolosanom 1,5.16

59 Skutky apoštolov 4,12

60 Ján 14,7; 17,3

61 Skutky apoštolov 16,30.31

vinu a celý náš problematický prípad.⁶² A pretože týmto prípadom sme my sami a sme až po uši v problémoch prameňiacich z nás, znamená to, že musíme seba a svoje životy odovzdať do jeho rúk. Stane sa tak naším Pánom, ktorého budeme nasledovať a jeho vôľu budeme brať vážne.⁶³ On potom mocou svojho Ducha zmení naše vnútro, aby sme sa zbavili zlých a škodlivých zvykov a riadili sa Božími princípmi a zákonmi.⁶⁴ To sa však stane, ako som už povedal, keď ho skutočne spoznáme a okúsime jeho láskavosť.“

Z výrazu jej tváre som mohol vyčítať, že usilovne premýšľala. Chvíľu sme obaja mlčali.

„Všetko, čo ste mi doteraz rozprávali, dáva zmysel,“ povedala potom. „Znie to logicky. Ale ako si môžem byť istá, že je to všetko pravda?“

62 1. Jánov list 1,7-9

63 Matúš 7,21

64 Ezechiel 36,26.27

Prečo dôverujem Biblii

Príklady biblických proroctiev

„Jediný spoľahlivý zdroj informácií o týchto témach je Biblia,“ povedal som.

„Zdá sa, že ste pevne presvedčený o spoľahlivosti Biblie. Odkiaľ beriete tú istotu? Nie je Biblia, ako každá iná kniha napísaná ľuďmi, plná chýb a protirečení?“ Oprela sa a kriticky sa na mňa pozrela.

„Biblia obsahuje predovšetkým Božie správy ľuďom. Po jej dôkladnom preštudovaní som prišiel k záveru, že Boh jej autorov inšpiroval, aby zaznamenali určité udalosti, zážitky a priame posolstvá. Pisateľom však slová nediktoval. Preto môžeme v Biblii objaviť rôzne štýly a tiež nedokonalosti v príkladoch a v spôsobe vyjadrovania. Verím však, že Biblia obsahuje informácie od Boha a že jej posolstvo je spoľahlivé. Preto prekoná všetky ostatné knihy napísané ľudskou rukou.“

„Tomu veríte vy! Ale existujú pre to nejaké dôkazy?“

„Áno, je ich dosť. Mňa presvedčili najmä prorocktva o budúcnosti, ktoré Biblia obsahuje,“ vysvetľoval som. „Pravý Boh tvrdí, že je jediný, kto môže spoľahlivo predpovedať budúce udalosti.⁶⁵ Satan či ľudia môžu budúcnosť predpovedať len do tej miery, ako ju môžu sami ovplyvniť alebo ňou manipulovať. Pre mňa by napríklad nebolo nijaké umenie predpovedať, že pristaneme vo Frankfurte. S najväčšou pravdepodobnosťou sa to splní, ale to zo mňa ešte nerobí proroka.“

Sľúbil som vám, že uvediem príklady niektorých biblických prorociev. Tým, že dnes môžeme ich naplnenie jednoznačne preveriť, získavame dobrý spôsob overovania Božej dôveryhodnosti, rovnako ako pravdivosti obsahu a nadprirodzenej povahy Biblie.“

„No to som teda zvedavá.“

„Existuje napríklad prorocktvo o meste Týr. V staroveku to bol mimoriadne prekvitajúci prístav Stredozemného mora, ktorý sa nachádzal v dnešnom Libanone. Týr bol hlavným mestom Feníčanov, známych obchodníkov, ktorých vplyv siahal až k Atlantiku. Keď babylonský kráľ Nabuchodonozor dobyl a zničil Jeruzalem, obyvatelia Týru dúfali, že sa budú mať lepšie.⁶⁶ Boh im však prostredníctvom proroka Ezechieľa oznámil, že Nabuchodonozor zničí aj ich mesto. A nielen to – zbúra ho, trosky vhodí do mora a mesto nebude už nikdy obnovené. Dokonca sa nebude dať nájsť, aj keby ho ľudia hľadali. Niekedy si kladiem otázku, či by to Ezechieľ takto napísal, keby poznal metódy modernej archeológie.“

„Naozaj je to tam takto jednoznačne napísané?“

„Môžete si to prečítať sama.“ V mojej Biblii som otvoril knihu Ezechieľ, 26. kapitolu. „Predpoveď je zaznamenaná v celej kapitole. Ukážem vám len tie najdôležitejšie výroky.“

65 Izaiáš 46,9-11

66 Ezechieľ 26,2

Potom som prstom ukázal najprv na verš 3 a 4. „Preto takto vraví Hospodin, Pán: Pozri, som proti tebe, Týrus. Privediem proti tebe mnohé národy tak, ako more vyhadzuje svoje vlny. Zničia hradby Týru a zrúcajú jeho veže. Odmetiem z neho prach a zmením ho na holú skalú.“

Nakoniec Boh doslova spomína Nabuchodonozora (Nebúkadnecara) a tiež spôsob, akým bude mesto zničené.“ Ukázal som na verše 7 až 9. „Takto totiž vraví Hospodin, Pán: privediem k Týru babylonského kráľa Nebúkadnecara zo severu, kráľa kráľov najprv, s koňmi, bojovými vozmi, jazdcami, veľkým nasadením síl a mnohým ľudom. Tvoje dcéry na poli vyvraždí mečom, rozloží proti tebe obliehacie zariadenie, navrší proti tebe val a postaví proti tebe štít. Úder dobývacích baranov nasmeruje na tvoje hradby a tvoje veže zrúca svojimi železnými nástrojmi.“

Keď sa mi zdalo, že si to pani Neumannová prečítala, povedal som: „Nakoniec nájdeme v predpovedi významnú zmenu z *on*, čím sa myslí Nebúkadnecar, na *ty*, čo predstavuje samotné mesto Týr.“ Čítal som verše 12 a 14: „Vyrabujú tvoje bohatstvo a vyplienia, čo si získal obchodom, zbúrajú tvoje hradby, zrúcajú aj tvoje vzácne domy, tvoje kamene, tvoje drevo a tvoj prach pohádzu do vody... Zmením ťa na holú skalú, budeš miestom na sušenie sietí, nebudeš už vybudovaný, lebo ja, Hospodin, som povedal – znie výrok Hospodina, Pána.“

Potom som ukázal na verš 21. „Tu, na konci predpovede nájdeme zmienku o tom, že Týr nebude už nikdy nájdený: ‚Pripravím ti hrozný koniec, aby ťa už nebolo. Budú ťa hľadať, ale už ťa nikdy nenájdu – znie výrok Hospodina, Pána.“

„A ako sa to všetko splnilo?“

„Čoskoro po tejto Ezechielovej predpovedi, v roku 587 pred Kristom, obľahol mesto Nabuchodonozor so svojím vojskom. Jeho obyvatelia neboli vôbec vydesení, pretože

sa mohli ukryť na dobre zásobenom ostrove. Nachádzal sa tam prístav, ktorý bol vďaka barikádam pod vodou efektívne chránený pred nepriateľskými vojenskými loďami. Navyše tam stáli obrovské skladiská, v ktorých bolo dostatok zásob na prípadné obliehanie. Preto mohol Nabuchodonozor mesto na pevnine dobyť a zničiť, ale nie tento ostrov. Nakoniec uzavreli mier a Feníčania mesto znovu vystavali, pretože boli vďaka obchodu veľmi bohatí.“

„Takže predpoveď sa predsa len nesplnila!“

„Čiastočne ešte nie, to máte pravdu. To uskutočnil až Alexander Veľký o dvestopäťdesiat rokov neskôr. Pri svojom dobytateľskom ťažení sa zastavil aj pri Týre. Obyvatelia sa však nechceli vzdať a opäť sa stiahli na ostrov. Ale geniálny vojvodca Alexander vymyslel plán, ako zbúrať mesto do posledného kameňa a postaviť šesťsto metrov dlhú a šesťdesiat metrov širokú hrádzu k ostrovu. Na to potreboval všetok materiál z Týru, ktorý bol dostupný, a tak, ako Ezechieľ predpovedal, všetky sutiny boli nahádzané do mora.

Mesto potom nebolo už nikdy vystavené. Z hrádzu sa vďaka nánosom stala pevnina a z ostrova tak vznikol polostrov. Na tom sa dnes nachádza rybárska dedina, kde sa naozaj sušia siete. Nikto už presne nevie, kde na pevnine sa staré mesto Týr nachádzalo. Archeológovia nenašli žiadne zvyšky, okrem častí vodovodného potrubia, ktoré asi zásobovalo mesto.⁶⁷ Všetko sa stalo tak, ako to Boh predpovedal.“

„To je skutočne pôsobivé,“ povedala moja susedka. „Máte ešte iné príklady?“

„Iste. Dlho pred rozkvetom známej babylonskej ríše bolo predpovedané, že aj keď sa nachádzala v úrodnej oblasti rieky Eufrat, jedného dňa už Babylon nebude obývaný a že

67 S. Horn, Po stopách starých národov (Auf den Spuren alter Völker)

v jeho ruinách bude bývať púštna zver.⁶⁸ Babylon síce ešte stáročia existoval, ale napokon bol opustený a pochovaný pod pieskom. Približne tisíc rokov nikto nevedel, kde mesto ležalo.

Archeológovia až pred koncom devätnásteho storočia vykopali ruiny, ktoré identifikovali ako Babylon. Okrem strážcov múzea tam dnes nikto nebýva.⁶⁹ Až vďaka vykopávkam sa tam mohla usídlieť púštna zver. A tak sa po dvetisíc päťsto rokoch presne naplnila Božia predpoveď.“

„Ale veď pri vykopávkach boli ľudia,“ namietla pani Neumannová.

„Ale nebývali tam. Na území pôvodného mesta nevznikla žiadna osada.

Ďalším pozoruhodným príkladom je Ježišova predpoveď o prekrásnom chráme v Jeruzaleme. Oznamoval, že bude zničený a že neostane kameň na kameni.⁷⁰ Svojim nasledovníkom dal radu, aby z obliehaného mesta čo najrýchlejšie utiekli.⁷¹

Židovský dejepisec Josephus Flavius podáva správu o tragickom zničení chrámu rímskymi vojakmi. Stalo sa to v roku 70 po Kristovi, necelých štyridsať rokov po Ježišovej predpovedi.

Po vytrvalom obliehaní mesta sa rímske vojsko zrazu stiahlo. Mnohí to považovali za pascu, a preto nevyužili príležitosť na útek. Pre kresťanov, ktorí pamätali na Ježišove slová, to však bolo predpovedané znamenie. Pri obliehaní nezahynul ani jediný kresťan.“

Moja susedka chvíľu mlčala. „Môžem si to niekde overiť?“

„Túto Ježišovu predpoveď nájdete v Evanjeliu podľa Matúša v 24. kapitole a tiež u Lukáša v 21. kapitole. Jej splnenie

68 Izaiáš 13,19-22

69 Pozri str. 81

70 Matúš 24,1,2; Lukáš 21,5,6

71 Lukáš 21,20-22

opisuje vtedy žijúci historik Josephus Flavius vo svojej knihe *Židovská vojna*. Tieto predpovede nájdete v knihách o biblických prorocstvách a tiež v záveroch historických pátraní a archeológii, ktoré dokazujú ich presné vyplnenie.

Napokon, o tristo rokov neskôr sa začali objavovať pokusy vyvrátiť Ježišove predpovede. Rímsky cisár Julián chcel opäť nechať vystavať Jeruzalemský chrám. Napriek spoločnému úsiliu Židov a rímskeho cisára tento odvážny pokus zlyhal. Dejepisec Edward Gibbon podáva správu, že zo zeme vyšli ohnivé gule a pohltili robotníkov.⁷² Tak boli ľudia donútení zastaviť stavebné práce. Napriek tomu, že to takto neprebehlo, faktom ostáva, že chrám nebol nikdy znovu vystavaný. Už celé stáročia stojí na jeho mieste Omarova mešita - skalný dóm. Je to druhé najvýznamnejšie miesto islamu. O znovuvybudovaní chrámu teda nemôže byť ani reči. Spôsobilo by to vojnu.“

„Áno, pravdaže. Ale o žiadnom z týchto prorociev som ešte nikdy nepočula. Nerozumiem prečo a či im vlastne môžem veriť. Mohli by ste uviesť aj ďalšie príklady?“

„Najpôsobivejšie príklady naplnenia biblických prorociev sú o samotnom Ježišovi. Rôzni starozmluvní proroci predpovedali mnohé súvislosti o Mesiášovi - Záchrancovi - storočia predtým, ako sa narodil. Sú presné záznamy o mieste a okolnostiach jeho narodenia, spôsobe jeho služby, okolnostiach jeho smrti a zmŕtvychvstania. Existujú dokonca presné časové údaje o tom, kedy sa narodí, aj o jeho smrti.⁷³

Istotne viete, že krátko po Ježišovom narodení sa objavili múdri muži z východu, aby sa mu poklonili a obdarovali ho. Keď prišli do Jeruzalema, na kráľovskom dvore sa pýtali, kde nájdú novonarodeného kráľa Židov. Ale tam o ňom nikto

72 *History od the Decline and Fall od the Roman Empire*, kapitola 23
73 Micheáš 5,1; Izaiáš 7,14; 9,1.2; 53,2-12; 61,1-3; Daniel 9,24-27

nič nevedel. Kráľ Herodes si preto nechal zavolať znalcov proroctva a vypytoval sa ich. Ako miesto narodenia Mesiáša znalci označili Betlehem, pretože prorok Micheáš o šesťsto rokov skôr predpovedal, že Pán Izraela bude pochádzať práve z Betlehema.⁷⁴ Výpovede mudrcov a znalcov proroctva museli byť také presvedčivé, že neskôr dal Herodes rozkaz vyvraždiť všetky deti v Betleheme, pretože mu mudrci napriek jeho prianiu nepriniesli správu, či v Betleheme našli dieťa, ktoré hľadali.⁷⁵ Chcel tým odstrániť možného rivala. Prečo by Herodes vydal taký krutý príkaz, ak by nebol presvedčený o pravdivosti proroctva?“ Pani Neumannová na mňa zamyslene pozrela.

„Mimochodom,“ pokračoval som, „Boh ústami proroka Izaiáša storočia dopredu oznámil, že Záchrancu budú týrať a že ho pre naše hriechy usmrtia. Že bude pochovaný v hrobe bohatého človeka a tretí deň vstane z mŕtvych.⁷⁶ V Žalme 22 je dokonca predpovedaný spôsob Mesiášovej smrti – ukrižovanie – hoci bol tento spôsob popravy vynájdený až o storočia neskôr.“⁷⁷

„Kedy vlastne žil Izaiáš?“

„V siedmom storočí pred Kristom.“

„Nemohli to Ježišovi nasledovníci všetko zmanipulovať, aby sa staré predpovede splnili?“

„Proroctvá určite nie. V roku 1947 bol v jaskyniach pri Mŕtvom mori nájdený kompletný odpis Izaiášovej knihy a časti ďalších kníh Starej zmluvy, ktoré dokázateľne pochádzajú z druhého storočia pred Kristom. Je rovnaký ako text, ktorý máme dnes v Biblii.

Vyplnenie väčšiny predpovedí navyše nemohli ovplyvniť ani učenici, ani Ježiš. Židovskí vodcovia požadovali jeho

74 Matúš 2,1-6; Micheáš 5,1.2

75 Matúš 2,8.12.16

76 Izaiáš 53,7-9

77 Žalm 22,17-19

ukrižovanie a rímsky prokurátor Pontský Pilát vydal príkaz na vykonanie popravy.

Zvlášť ma zaujali slová predpovede o tom, že Ježiša vydajú za tridsať strieborných.⁷⁸ Členovia židovskej rady, ktorí túto sumu Judášovi zaplatili, boli tí poslední, ktorí by chceli prispieť k vierohodnosti Ježiša z Nazareta.“

„To znie síce pôsobivo, ale zdá sa mi, že pravdivosť Biblie nemôžeme dokazovať argumentmi z nej,“ namietla pani Neumannová.

„Máte pravdu. Ale to, že Ježiš robil zázraky a že bol ukrižovaný za vlády Piláta, je historicky dokázané.⁷⁹ Pretože nezávislé zdroje potvrdili dôležité časti tohto puzzle, dôverujem tiež ostatnému z celého príbehu.“

„To je prijateľné.“

„Aký záver môžeme urobiť z týchto príkladov vyplnených proroctiev?“ Pozrel som sa na ňu zvedavo.

Chvíľu uvažovala a potom pomaly povedala: „Zdá sa, že Biblia je skutočne zvláštna kniha. Ak to všetko s vyplnenými a nevyplnenými proroctvami naozaj súhlasí, potom je prinajmenšom záhadná. Neviem, čo si mám o tom myslieť. A čo vy, aký je váš záver?“

„Pretože žiadny človek nepozná budúcnosť, iba Boh,“ odpovedal som, „vyvodzujem z toho, že sa nám v Biblii ukázal a že je dôveryhodný, lebo sa vyplnilo, čo predpovedal. Preto mu dôverujem a spolieham sa na výroky v Biblii.“

A keď sa mnohé predpovede už dokázateľne splnili, potom je pre mňa celkom logické, že sa splnia aj proroctvá, ktoré sa týkajú budúcnosti.⁸⁰

„Ktoré napríklad?“

78 Zachariáš 11,12.13; Matúš 26,14-16; 27,3-10

79 Josephus Flavius, *Altertümer*, XVIII, 3.3; Cornelius Tacitus, *Letopisy* XV, 44

80 2. Petrov list 1,19-21

„Predovšetkým tie o Ježišovom návrate, vzkriesení z mŕtvych, o súde a o stvorení novej, dokonalej zeme bez utrpenia a smrti. Je pre mňa logické, že sa to naozaj stane.“

„Ako to?“

„Keď Boh buduje svoju dôveryhodnosť na tom, že môže predvídať budúce udalosti a veľakrát to dokázal, potom môžem právom očakávať, že splní tiež proroctvá týkajúce sa našej budúcnosti.“

Pozorne ma počúvala.

10

Môže človek milovať Boha mučiteľa?

Podvod zvaný peklo

„Viete,“ povedala po krátkej prestávke, „keď som bola malá, predstava o pekle mi naháňala hrôzu. Vždy, keď som niečo vyviedla, myslela som na to, že sa za to budem smažiť v ohnive kotle.“ Usmiala sa.

„To je jeden z hlavných dôvodov, prečo veľa ľudí odmieta Boha,“ povedal som. „Rozumiem tomu, že nemôžu veriť v krutého Boha. Ako by som mohol milovať Boha, ktorý ma chce hodiť do ohňa, keď ho neposlúchnem, a potom ešte použije svoju moc, aby moje utrpenie predĺžil? Nečudujem sa, že ľudia takéhoto Boha odmietajú – a mnohí

sa ho boja. No nemôžeme mať strach a zároveň zo srdca milovať.“⁸¹

„Áno, ale nepíše sa o tom pekle v Biblii? Nebude Boh jedného dňa súdiť a trestať všetkých ľudí?“

„Áno, presne o tom sa v Biblii píše. Musíme však presne rozumieť, *ako* sa to stane, aby sme si o Bohu nevytvorili mylnú predstavu. V Biblii sa síce hovorí o večnom ohni, ktorý zničí diabla, démonov a všetkých, ktorí nechcú byť zachránení,⁸² no v nijakom prípade nejde o večné mučenie tých, čo odmietli Boha.“

Moja susedka sa zháčila. „Naozaj nie?“

„V Biblii na niekoľkých miestach čítame, že Boh *sám* je stravujúcim ohňom.⁸³ Myslí sa tým Božia sláva, ktorá na hriešnych ľudí pôsobí ako zničujúci oheň.“

„Ako sa to deje?“

„Boh vyžaruje nesmiernu vznešenosť. Tá je pre ľudí, ktorí s ním nie sú v súlade, neznesiteľná. Preto Biblia zdôrazňuje, že nemôžeme znieť jeho priamu prítomnosť,⁸⁴ napriek tomu, že si praje mať s nami spoločenstvo. Zahubilo by nás to.“

„Takže sa predsa len musíme Boha báť, pretože nás zničí,“ namietla pani Neumannová.

„Kto nemá k Bohu čistý vzťah, má z neho strach. Tak to cítili už aj Adam s Evou.⁸⁵ Len láska k Bohu môže zahnať strach.⁸⁶ Keď ho milujeme, nemusíme sa ho báť, pretože chce byť a je naším záchrancom. Kto je v súlade s Bohom, nemusí sa báť jeho slávy. Inak by Božiu prítomnosť nemohli znieť ani zachránení ľudia na novej zemi.

81 1. Jánov list 4,18

82 Matúš 25,41; Zjavenie 20,10

83 2. Mojžišova kniha 24,17; 5. Mojžišova kniha 4,24; Hebrejom 12,29

84 2. Mojžišova kniha 33,18.20; 1. list Timotejovi 6,16

85 1. Mojžišova kniha 3,10

86 1. Jánov list 4,18

Oni však, premenení, uvidia, aký Boh naozaj je, hovorí Biblia.⁸⁷

„K novej zemi mám tiež ešte otázky,“ poznamenala moja susedka.

„Tie môžeme prebrať vzápätí po tom, ako si vyjasníme smrť stratených ľudí.

Zničujúce účinky Božej vznešenosti zažijú už pri druhom Ježišovom príchode.⁸⁸ Ježiš svojim učeníkom sľúbil, že sa znovu vráti s celou svojou slávou.⁸⁹ Jeho žijúci nasledovníci budú premenení a mŕtvi veriaci vzkriesení. Potom spolu vystúpia do neba.⁹⁰

Ostatní ľudia, ktorí nemajú láskyplný vzťah s Ježišom, zomrú, pretože neznesú jeho slávu.

Na lepšie pochopenie tejto súvislosti nám môže pomôcť príklad. Najväčší známy zdroj energie je atómová energia. Človek vďaka nej môže urobiť veľa dobrých vecí – napríklad vyrábať elektrický prúd alebo poháňať lode. Ak však budeme vystavení rádioaktívnemu žiareniu, určite zomrieme.

Pri smrti stratených ide teda o tragický dôsledok stretnutia sa ľudskej hriechnosti a Božej slávy. A pretože Boh je večný, hovorí sa o ‚večnom‘ ohni“.⁹¹

„Takže Boh nezničí ľudí úmyselne,“ skonštatovala pani Neumannová.

„Áno aj nie,“ povedal som. „V minulosti Boh niekedy zasiahol a postaral sa o to, aby ľudia, ktorí stratili Boží obraz a úplne ich ovládlo zlo, zomreli a už ďalej negatívne neovplyvňovali iných. To bol prípad potopy, Sodomy a Gomory

87 1. Jánov list 3,2

88 2. list Tesaloničanom 1,6-9

89 Matúš 16,17; 24,30; 25,31

90 Ján 14,3; Matúš 24,31; 1. list Tesaloničanom 4,15-17

91 Izaiáš 33,14; Matúš 25,41

a niektorých nepriateľov izraelského národa.⁹² Ale Boh dá raz opäť *všetkým* život.⁹³ Jedného dňa vzkriesi všetkých, aj tých, ktorí zomrú pri jeho druhom príchode pre jeho neznesiteľnú slávu. To sa však stane až pri vzkriesení na súd.⁹⁴

„A čo bude potom?“

„Nastane záverečný súd. Všetkým odsúdeným Boh ukáže, ako odmietli záchranu a v čom spočíva ich vina – prečo sú stratení. Po odôvodnení rozsudkov sa znovu odkryje Božia sláva, ktorá týchto ľudí zničí. Tento akt nebude však trvať navždy, no jeho dôsledky budú večné. Všetci, ktorí Boha odmietli, stratia večný život, teda zomrú.“

„No ale čo s tým peklom?“ chcela vedieť pani Neumannová. „Pôjdu tí..., ako ich mám nazvať?“

„Najlepšie to vystihuje slovo stratení.“

„Pôjdu potom stratení do pekla?“

„Nie, žiadne peklo v ľudovom slova zmysle, kde by sa navždy smažili v ohni, neexistuje. Tento obraz v cirkvi vznikol počas stredoveku.“

„Naozaj o tom v Biblii nič nie je?“

„Nie, ale ak nesprávne vykladáme určité biblické texty, ktoré obrazným spôsobom opisujú osud stratených ľudí, môžeme prísť aj k takému záveru.⁹⁵ Autori Biblie niekedy používali drastické výrazy, pretože ľudí motivujú rôzne veci. Niektorí dávajú svoj vzťah k Bohu do poriadku zo strachu a potom zistia, že ich miluje a nemusia sa ho báť.

Z pasáží, v ktorých Biblia hovorí zreteľne a priamo, je zrejmé, že stratení nebudú večne mučení.⁹⁶ V Zjavení 20

92 1. Mojžišova kniha 7,21-23; 19,24.25; 2. Mojžišova kniha 14,26-28; 2. Kráľovská 19,35

93 1. list Korintanom 15,22-24

94 Ján 5,28; 2. list Korintanom 5,10

95 Matúš 13,41.42; 25,41.46; Zjavenie 20,10

96 Malachiáš 2,18.19.21

napríklad čítame: „Ale zostúpil oheň a pohltil ich.“⁹⁷ Tento oheň, ako som už spomenul, je Božia sláva.⁹⁸ Pretože stratení nežijú v harmónii s Bohom, nemôžu ju zničiť a navždy zomrú.“

Moja susedka sa na chvíľu zamyslela. „Tomu, čo hovoríte, rozumiem. Práve mi zišlo na um, že ak by boli stratení ľudia naozaj naveky mučení, existovalo by peklo súčasne s novým rajom. Nemohli by sme si naplno vychutnať večný život na novej zemi, ak by vedľa trpeli naši známi, priatelia, či dokonca príbuzní. To by bolo vlastne peklo v raji, ako sa hovorí.“

„Máte pravdu. A ako to všetko zapadá do Božej láskyplnej povahy? To je pre mňa najpresvedčivejší argument,“ vysvetľoval som. „V poslednom čase som veľmi skeptický voči všetkým výkladom Biblie, ktoré stavajú Boha do zlého svetla. Keď som študoval Bibliu a uvažovať o tom v širších súvislostiach, väčšinou som našiel lepšie vysvetlenie.“

„Naozaj by ma zaujímalo, či sa musím Boha báť, alebo nie.“ Pani Neumannová na mňa hľadela plná očakávania.

Chvíľu som uvažoval, ako by som to čo najlepšie vyjadril. „Boha sa určite báť nemusíme, nanajvýš následkov v prípade, že ho odmietneme. Pretože ak sme vďaka Ježišovi zmierení s Bohom – a tak vlastne v súlade s ním – môžeme po vzkriesení žiť v Božej prítomnosti a radovať sa z večného života.“

97 Zjavenie 20,9b

98 Izaiáš 33,14

11

Viac než plastická operácia Zmŕtvychvstanie veriacich

Chvíľu mlčala. Zdalo sa, že z odpovede na jednu otázku vyvstávajú stále nové a nové. Jednu z nich práve položila: „Pred chvíľkou ste spomenuli vzkriesenie z mŕtvych. Ako si to mám predstaviť? Nebudeme len tak plachtiť ako nejakí duchovia?“

„Určite nie. Keď sa Ježiš po svojom vzkriesení stretol s učeníkmi, vyzval ich, aby sa ho dotkli a sami sa presvedčili, že nie je iba duch. Tiež s nimi jedol, aby dokázal, že je stále človekom z mäsa a kostí.“⁹⁹

„Tak ako predtým?“

„Áno. To mimochodom ukazuje, aká veľká bola jeho láska k nám. Navždy sa spojil s ľuďmi, keď prišiel na svet ako

99 Lukáš 24,39-43

dieťa. Ako náš zástupca sediaci na tróne vedľa svojho Otca má stále ľudskú podobu.“¹⁰⁰

„Ale nechápem, ako to s nami a tým vzkriesením bude.“

Chvíľu som premýšľal, no nenapadlo mi žiadne vhodné prirovnanie. Potom som povedal: „Niektoré televízie ponúkajú ženám s rôznymi chybami krásy operácie, ktoré im zaplatia výmenou za súhlas s natočením a odvysielaním celej premeny.“

„Áno, už som o tom čítala, ale ešte nikdy som to nevidela.“

„Nedávno som sledoval jeden takýto program. Na konci predviedli výsledok celej rodine. Neuveriteľná zmena ženy ich dojala k slzám. Diváci videli fotografie z obdobia pred a po zákroku. Bolo to naozaj pútavé.“

Ale ani táto obrovská premena sa nedá porovnať s tým, čo sa stane pri vzkriesení s kresťanmi. Bežne sa síce používa výraz zmŕtvychvstanie alebo vzkriesenie, ktorý vystihuje podstatu toho, čo sa stalo s Ježišom. Ale u zachránených ľudí bude situácia iná. Mohli by sme použiť výraz nové stvorenie, pretože od Boha v skutočnosti dostanú nové telo.“¹⁰¹

„Bude podobné nášmu dnešnému telu, alebo bude úplne iné?“

„Pavol, jeden z Ježišových učeníkov, napísal, že ľudia sa budú telesnou krásou rovnať sláve Ježiša Krista.¹⁰² Budú mať dokonalé telá ako Adam a Eva v raji. A to najlepšie na tom je, že kto bol starý, chorý, slabý alebo škaredý, bude potom zdravý a krásny – stane sa takým, akým ho Boh stvoril – korunou stvorenia.“

Predovšetkým sa stretneme s našimi milými a rodinou a spolu budeme oslavovať opätovné stretnutie s priateľmi.“

100 1. list Timotejovi 2,5.6

101 1. list Korintanom 15,35.38

102 Filipanom 3,21

„A ako sa spoznáme, keď zomrieme ako starí ľudia a po vzkriesení budeme mladí a atraktívni?“

„U niektorých z nás to možno bude trvať dlhšie, kým sa vzájomne rozpoznáme, rovnako ako keď dnes niekoho stretne po dlhom čase. Spoznáme sa možno napríklad podľa charakteristických črt tváre alebo úsmevu.“

„Vy ste ale fanatický blázon,“ vyhrkla zrazu pani Neumanová. „Prepáčte, ale tomu jednoducho nemôžem veriť. Ako by sa to mohlo stať?! Keď ležal človek stovky alebo možno tisícky rokov v zemi, neostane z neho predsa nič. Je rozložený a rozprášený po okolí. Ako môže byť znovu oživený a stať sa rovnakým človekom, akým bol predtým? To predsa nie je možné!“

„Máte úplnú pravdu. Z ľudského hľadiska je to nemožné, rovnako ako stvorenie prvých ľudí. Boh to však očividne zvládol, inak by sme neexistovali. A ak vedel vytvoriť ľudí z neusporiadaného materiálu, môže tiež zachráneným stvoriť nové telá a znovu im dať ich osobnosť, ktorú vo svojom živote rozvíjali. Určite nie je odkázaný len na bunky, z ktorých sa skladáme dnes. Navyše to aj tak nie je možné, pretože podľa biológov sa zložky nášho tela vždy po niekoľkých rokoch kompletne vymenia.

Dokonca aj my ľudia v súčasnosti vieme s našimi technickými možnosťami uchovávať veľké objemy dát a dosiahnuť nevšedné veci. Spomeňte si na vyklonovanú ovцу Dolly. Na vytvorenie takmer identického zvierata stačila genetická informácia z jednej jedinej bunky. A Boh toho vie ešte oveľa viac! Ukladá všetky potrebné informácie o každom človeku, ktorý kedy žil, do svojho ‚mozgu‘. Ako Stvoriteľ nemá problém znovu stvoriť každého z nás. Potrebuje na to len informáciu, žiadne súčiastky. Ide skutočne o znovustvorenie,¹⁰³ nie o prebudenie k večnému životu,“ zdôraznil som znovu.

103 Zjavenie 21,5

12

Tsunami na Havaji

Druhý príchod Ježiša Krista

„A kedy sa vlastne stane to – ako to nazývate?“

„Kresťania tomu rovnako ako Biblia hovoria vzkriesenie.“

„Kedy má dôjsť k tomu vzkrieseniu?“

„Keď sa na túto zem vráti Boží syn ako Kráľ vesmíru. Svojim učeníkom povedal, že sa zjaví ako ‚Syn človeka‘ v božskej sláve. Všetci ľudia ho uvidia zostupovať z neba. Budú ho sprevádzať zástupy verných anjelov a zvuk podobný zvuku trúby.¹⁰⁴ Túto udalosť preto nezmešká žiadny človek.“

„A čo sa stane potom?“

„Ľudia, ktorí v priebehu celej histórie uverili a túžili po večnom živote s Bohom, budú nanovo vytvorení a už

104 Matúš 24,30.31

nikdy nezahynú. A tí verní Ježišovi nasledovníci, ktorí budú pri jeho príchode živí, budú premenení a tiež dostanú nové telá.“¹⁰⁵

„A čo sa stane s ostatnými ľuďmi?“

„Ostatní budú v hrobách až do druhého vzkriesenia.“¹⁰⁶
O tom, aký účinok bude mať sláva prichádzajúceho Božieho syna na tých, ktorí ho neprijali ako Záchrancu a Pána, sme už hovorili.“

„Vlastne áno. Neznášajú Ježišovu slávu a zomrú druhou smrťou.“

„Zomrú a nebudú vnímať nič, čo sa okolo nich deje – ako všetci mŕtvi. Pri druhom vzkriesení však znovu vstanú.“

„A na čo bude druhé vzkriesenie? Dostanú hádam druhú možnosť rozhodnúť sa pre Ježiša?“

„Nie, Biblia je v tomto jednoznačná.“¹⁰⁷ Každý človek má do svojej smrti možnosť dať si do poriadku vzťah s Bohom. Príležitosť má naozaj každý a Boh to pri súde dokáže. Preto Ježiš nazýva toto druhé vzkriesenie ako ‚vzkriesenie k odsúdeniu‘. Všetci stratení ľudia budú na poslednom súde osobne prítomní.“

Chvíľu si ma pozorne prezerala, nevyzerala spokojne. „Vážne mi chcete povedať, že svet sa skončí *takto*? Viem si predstaviť atómovú vojnu alebo že sa ozónová vrstva zväčší natoľko, že už na zemi nebude možné žiť. Ale niečo také ako príchod Ježiša znie príliš fantasticky – ako v sci-fi filme.“

„Pochopiteľne. Veď to bude udalosť, ktorá sa ešte nikdy nestala. Ale to nie je argument, že sa to ani nikdy nestane. Existuje dokonca príklad, na ktorý odkazoval aj sám Ježiš, keď hovoril o konci sveta – potopa.“¹⁰⁸ Boh túto udalosť síce oznámil cez Noacha, ale nikdy predtým nikto nič také nezažil.

105 1. list Tesaloničanom 4,16.17; 1. list Korintčanom 15,51-53

106 Zjavenie 20,5.13

107 Hebrejom 9,27

108 Matúš 24,37-39

Jediné znamenie, že potopa naozaj príde, bolo šírenie varovnej správy a ponuka záchrany v korábe. Rovnako to bude aj pri Ježišovom príchode: Verní kresťania budú všetkým zvestovať Ježišov príchod a súd a tiež ukazovať na možnosť záchrany prostredníctvom neho.

Dnes by malo byť pre nás jednoduchšie uveriť Božej správe ako pre ľudí pred potopou, pretože tá sa naozaj stala – o tom je dnes presvedčených čoraz viac vedcov. Navyše máme mnoho príkladov, že Božie predpovede sa plnia.“

„Ten príbeh s potopou sa mi tiež nezdá veľmi dôveryhodný.“

„Nepočuli ste, že v rôznych častiach sveta existuje množstvo geologických odkazov, ktoré potvrdzujú túto udalosť? Aj v správach starovekých národov nachádzame o nej záznaky – rovnako ako v Biblii. Chcem vám však povedať moderný príklad.

Nedávno som v televízii videl dokument o obrovskej vlne, takzvanom tsunami, čo znamená ‚veľká vlna v prístave‘. Išlo o malé prístavné mesto Hilo na Havaji. Ľudia tam žili bezstarostne celé stáročia, pretože ešte nikdy nezažili tsunami. Ale 1. apríla 1946 znenazdania vznikla obrovská prílivová vlna.

Jediné varovanie spočívalo v tom, že more najprv ustúpilo a odkrylo morské dno. Obyvateľom Hila sa to zdalo nezvyčajné, ale napriek tomu vybehli von, aby pozbierali ryby, ležiace na odkrytom morskom dne. Ale v tom sa pred nimi zrazu objavila obrovská vlna a prevalila sa cez nich. Stopäťdesiatdeväť ľudí zahynulo. Tí, ktorí prežili, hovorili o vlne vysokej tridsať metrov. Vznikla dôsledkom podmorského zemetrasenia a napáchala veľa škôd.

Po tejto katastrofe zriadila americká vláda varovný systém. Jeho súčasťou boli okrem iného aj sirény nainštalované v Hile.

V máji 1960 zasiahlo oblasť neďaleko Chile zemetrasenie. Vedci okamžite vypočítali, kedy vlna dorazí na Havaj.

Onedlho sa už v Hile rozozvučali sirény a obyvatelia mali možnosť utiecť do bezpečia. Od inštalácie systému zazneli už niekoľkokrát, ale vlny boli viac-menej neškodné. Preto si obyvatelia časom zvykli a na veľké vlny sa chodili pozeráť do prístavu. A to sa stalo aj v tú májovú noc.

Prvé dve vlny naozaj neboli veľké. Tretia však bola smrtiaca. Bola vyše desať metrov vysoká a opäť zničila celé mesto. Mnoho ľudí zahynulo práve preto, lebo postávali na pobreží.“

„Keď sa stane niečo také, nie je šanca na prežitie,“ vzdychla si pani Neumannová a zarmútene hľadela do zeme.

„Je. Jeden z ľudí pracujúcich v prístave, ktorého výpoveď zaznela v tomto dokumentárnom filme, prežil, pretože včas s loďou vyplával na šire more. Bol to jeho koráb záchrany. Loď tsunami prežila, pretože obrovská vlna vzniká až pri pobreží.

Rovnako ako pri potope za čias Noacha boli varovaní aj ľudia v Hile. Ale nevedeli si predstaviť, že taká katastrofa naozaj ešte raz nastane. Bojím sa, že pri druhom Ježišovom príchode to bude s mnohými podobné.“

„Možno potrebujeme tiež nejaký koráb, v ktorom to všetko prežijeme.“

„Áno, pravdaže. Cirkev alebo spoločenstvo veriacich sa niekedy v piesňach pripodobňuje k bezpečnej lodi. Mne sa toto prirovnanie páči. Nesmieme si však myslieť, že nás zachráni formálne členstvo v nejakej cirkevnej organizácii. Potrebujeme dôverovať Ježišovi a dovoliť mu, aby menil naše životy.“

„Áno, to ste už hovorili.“

13

3D kiná v nebi

Tisíc rokov a Boží súd

Obaja sme hľadeli z okna a pozorovali hviezdy. Obdivoval som nekonečnosť vesmíru a cítil som Božiu blízkosť. Čo asi cítila pani Neumannová?

„Ak Ježiš naozaj druhýkrát príde, čo sa stane potom? A ako si predstavujete večný život? Večne je nesmierne dlho. Neunudíme sa?“

„To rozhodne nie. Podľa toho, čo čítame v Biblii, sa nudiť určite nebudeme. Stretneme sa s priateľmi a členmi rodiny, s mnohými zaujímavými ľuďmi a budeme nadväzovať nové priateľstvá. Produktívne využijeme svoje schopnosti.¹⁰⁹ Budeme sa môcť venovať činnostiam, ktoré nám prinesú vnútornú radosť a naplnenie. A neunaví nás to. Budeme lepšie

109 Izaiáš 65,17-19.21

spoznávať Boha Otca a Ježiša Krista.¹¹⁰ Keď nám bude vysvetľovať, ako nás zachránil a súvislosti sporu so satanom, budeme ho milovať ešte viac.

Okrem toho budeme cestovať po vesmíre a navštevovať iné planéty, ich obyvateľov a rozprávať sa s nimi o udalostiach na Zemi, ktoré dovtedy sledovali v seriáli s názvom Z-E-M.“

„To znie veľmi zaujímavo. Predtým ste povedali, že bude ešte nejaké druhé vzkriesenie v súvislosti so súdom. Nerozumiem presne, kedy a ako sa to bude odohrávať. A ako bude ten súd vyzeráť?“

„Súd je veľmi dôležitý, aby sme Bohu lepšie porozumeli, pretože ide o očistenie a ospravedlnenie Boha od všetkých bodov obžaloby.“

„O ospravedlnenie Boha?“ Moja susedka sa znovu zamračila.

„Áno. Pretože satan ho ohováral a šíril o ňom klamstvá. Veľa ľudí im verí a obviňujú Boha. Aj veriaci majú otázky, prečo urobil to a nie niečo iné. Ale predovšetkým budú chcieť vedieť, prečo neboli zachránení niektorí z ich rodinných príslušníkov či priateľov.“

„To je samozrejme veľmi citlivá otázka.“

„Boh venuje veľa času na ospravedlnenie a vysvetlenie svojho konania. Biblia to nazýva ‚Boží súd‘. Väčšina ľudí si myslí, že Boh by urobil všetko preto, aby vinníkov odsúdil. Ale tak to nie je. Ak by to bola pravda, s našimi vyhlídkami na večný život by to vyzeralo veľmi zle.“

Pôjde skôr o posúdenie Božieho konania, pretože konečný rozsudok nad jeho charakterom ešte nebol vynesený. Lucifer ho predsa osočil a ohovoril. Budú predložené všetky dôkazy a Božie konanie bude preverené.

Samozrejme, Boh nepotrebuje dôkazy a súdny proces, aby rozhodol o našej záchrane. Potrebujeme ho však *my*

110 1. list Korintánom 13,12

a anjeli, aby sme boli presvedčení o Božom charaktere a spravodlivosti jeho rozhodnutia.

V trojdielnom súdnom procese sa ukáže, že Boh sa vo všetkých prípadoch správal láskyplne, milosrdne a spravodlivo. Som si vedomý toho, že zatiaľ existuje veľa pochybností. Všetkému nerozumieme.“

„Povedali ste ‚trojdielny súdny proces‘. Čo ste tým mysleli?“

„Ide o tri rozdielne skupiny. V prvej časti súdu sa Boh pred anjelmi a satanom obháji vo veci oslobodenia zachránených.“

„Prečo by sa mal Boh ospravedlňovať pred tým zlosynom satanom?“ spýtala sa nahnevane pani Neumannová.

„Najmä preto, že satan považuje všetkých ľudí za svoje vlastníctvo – *každý* človek v živote často nasledoval satanove princípy. Niektorí sa vzbúрили proti Bohu, iní sa dokonca otvorene postavili na satanovu stranu. Pretože sme podľa Biblie všetci zhrešili a nesieme vinu, satan tvrdí, že Boh nám nesmie dať večný život, ak je naozaj spravodlivý. Inak by musel odpustiť aj jemu a jeho nasledovníkom a nechať ich žiť.“

Verných anjelov však trápi iná otázka. Predovšetkým pri udalostiach spojených s ukrižovaním Ježiša spoznali, kam vedie vzbura proti Bohu a aké motívy ovládajú satana. Ich vernosť a oddanosť Bohu sa týmto verejným prejavom satanovho charakteru ešte utužila. Uvedomujú si, že už nikdy nechcú, aby sa niečo také znovu zopakovalo. Ak chce Boh dať večný život ľuďom, ktorí sa už raz vzbúрили, potom existuje reálne nebezpečenstvo, že sa to stane znovu.“

„To určite áno.“

„Boh teda musí vysvetliť, ako môže dať večný život ľuďom bez toho, aby na novej zemi predstavovali bezpečnostné riziko.“

„Neviem si predstaviť, ako to urobí.“

„Je to naozaj ťažké. Nechcel by som byť v Božej situácii, pretože zachránení majú naďalej možnosť slobodne sa rozhodnúť.“

„A ako sa mu podarí upokojiť verných anjelov a odraziť satanovo ohováranie?“

„V tomto zohrá rozhodujúcu úlohu náš zástupca a obhajca Ježiš Kristus. Ak sme mu odovzdali náš prípad – tým, že sme ho prijali ako záchrancu a vyznali mu svoje previnenia a hriechy – potom môže satanovi oznámiť, že jeho oprávnená žaloba proti nám je už v nebi známa. Ježiš potom môže uplatniť zásluhu svojej obete a odvolať sa na to, že trest za náš hriech už zaplatil on na kríži. Že podstúpil utrpenie a smrť, tak ako si to vyžaduje zákon.“

„Tomu rozumiem, pretože tento princíp ste mi už vysvetľovali: Za previnenie jednej osoby nemôžu byť potrestaní dvaja.“

„A preto môžeme dostať odpustenie. Princípy, o ktoré pri našej záchrane ide, sú evidentné, nie?“

„Je to čím ďalej zrozumiteľnejšie a jasnejšie.“

„Práve som spomenul, že ešte jedna vec hrá dôležitú úlohu pre satana aj pre verných anjelov. A to: Bezpečnostné riziko.“

„To bude istotne napínavé.“

„Ježiš môže náš prípad úspešne obhájiť len vtedy, ak bude môcť poukázať na to, že už nie sme takí, ako tvrdí satan, ale že sme sa zmenili,¹¹¹ že sa v nás obnovil Boží obraz – správame sa ako Ježiš, keď žil na zemi: láskyplne, milosrdne, súcitne a nezištne. Aby to dokázal, predvolá svedkov, anjelov, ktorí nás chránili.

Viem si predstaviť, ako sa satan so svojimi anjelmi radí, akú námietku by ešte mohli vzniesť. Ak však vyznám svoje priestupky Ježišovi¹¹² a dovolím mu, aby ma oslobodil od hriešnych zlovykov,¹¹³ aby ma menil mocou Božieho Du-

111 1. list Korintánom 6,9-11

112 1. Jánov list 1,9; 2,1.2

113 Ján 8,34-36

cha¹¹⁴ a naplňal svojou láskou,¹¹⁵ potom satan nenájde žiadne ďalšie argumenty. Budeme ospravedlnení a Boh nám bude môcť zveriť večný život.“¹¹⁶

„To je ale veľmi vysoká latka. Dostaneme sa vôbec niekedy tak ďaleko?“

„Nie, *my* nie,“ povedal som dôrazne.

Pani Neumannová sa na mňa bezradne pozrela.

„Pri našom spasení nejde o to, čo môžeme zvládnuť, ale o to, čo pre nás robí Ježiš a Duch Svätý v nás,“ vysvetľoval som. „Rozhodujúce je, aby sme boli pre to otvorení a pripravení nechať sa viesť. Páčia sa mi slová istej kresťanskej autorky, ktorá v tomto zmysle napísala: ‚Keď sa pozriem na seba, neviem, ako by som mohla byť zachránená; keď sa však pozriem na Ježiša, neviem, ako by som mohla byť zatračená.‘ Na tento citát si občas spomeniem, keď som sklúčený a demotivovaný svojimi chybami.“

„Takto som sa na to ešte nikdy nepozerala.“

„Čo sa týka tej vysokej latky, Boh od nás žiada, aby sme si uvedomili, čo urobil Ježiš a čo pre nás robí a chce urobiť Svätý Duch. Nič z toho nie je naša zásluha, nie je nič, na čo by sme mohli byť raz hrdí.¹¹⁷ Preto budú zachránení ďakovať a vzdávať česť Bohu a Ježišovi. Nikto sa na novej zemi neschová za ker, kde si poklepe po pleci a povie: ‚To si urobil dobre, zvládol si to vynikajúco. Zaslúžiš si tu byť.‘“

Moja spolusediaca sa pousmiala. „Naozaj to nemá nič spoločné s mojím výkonom?“

„Nie, je to Božie dielo v nás, jeho práca. Pre bezpečnosť celého vesmíru musí byť daná ‚vysoká‘ latka. Rozhodujúcu úlohu pritom hrá vnútorný súlad s princípmi

114 2. list Korintánom 3,18

115 1. Jánov list 4,7.16

116 Daniel 7,9.10.22.27

117 1. list Korintánom 1,27-31

Božieho zákona,¹¹⁸ láska k nemu a poslušnosť z dôvery,¹¹⁹ uznanie múdrosti jeho zákonov. Boh presvedčí anjelov, že zachránení nebudú na novej zemi predstavovať žiadne bezpečnostné riziko. A pretože satan už nebude existovať, nebude ich mať kto zvädzať.“

„To je dobre!“

„Skutočnosť, že sa vykúpení stali inými ľuďmi, ktorých hlavným motívom je teraz namiesto sebeckva láska, je rozhodujúci argument, ktorým môže Boh zamietnuť satanovu požiadavku na večný život. Satan a jeho prívrženci sa totiž očividne nezmenili a chýba im akákoľvek spôsobilosť pre večný život.“

„A čo ostatné fázy súdu?“

„Ešte veta k prvej fáze: Musí sa samozrejme odohrať ešte *pred* Ježišovým druhým príchodom, pretože potom nastane definitívne oddelenie zachránených od stratených. Biblické proctvo v knihe Daniel nám ukazuje, že prvá fáza súdu sa už začala, dokonca je možné presne určiť jej počiatok.“

„Naozaj? A môžeme teda vypočítať koniec sveta?“

„Nie, to rozhodne nie, pretože neexistujú nijaké údaje, ako dlho bude tento proces trvať. Boh nám odhalil niečo len o začiatku súdu. Ježiš svojim učeníkom jasne povedal, že presný čas jeho príchodu nepozná nikto, dokonca ani on sám. Pozná ho jedine jeho Otec.¹²⁰ Všetky špekulácie o dátume Ježišovho príchodu sú teda úplne zbytočné.“

„Ale to Danielovo proctvo by ma určite zaujímalo, najmä v súvislosti s tým, o čom hovoríte.“

„Prepáčte, ale teraz sa do toho nebudeme púšťať.“

Pani Neumannová sa na mňa udivene pozrela. „Prečo nie?“

118 Hebrejom 8,10

119 1. list Korintánom 16,22; Matúš 7,21

120 Matúš 24,36; Skutky apoštolov 1,6.7

„Pretože je to veľmi obsiahla biblická predpoveď. Keby sme túto tému otvorili, zaviedlo by nás to dnes príliš ďaleko. Začiatok súdu nehrá žiadnu významnú úlohu v otázkach, ktoré práve riešime.“

„Dobre teda, necháme to tak,“ povedala váhavo moja susedka. „Ale chceli ste mi rozprávať o tých ďalších dvoch fázach súdu.“

„Áno. V druhej fáze *po* Ježišovom druhom príchode pôjde o ospravedlnenie Boha pred zachránenými ľuďmi. Aj oni sa budú veľa pýtať, predovšetkým na svojich príbuzných a známych, ktorí im budú chýbať. Budú otvorené prípady zatratených. Sám Ježiš bude sudcom a zachránení ľudia sa v tejto fáze stanú prísediacimi.¹²¹ Mimochodom, to je tiež dôvod, prečo som presvedčený, že Boh svoje rozsudky podrobí overovaciemu konaniu.“

„Myslím, že budem horko plakať, ak pri tom budem, lebo v mojom okolí je toľko príjemných ľudí, ktorí neveria v Boha. Ale keď zoberiem do úvahy tú vysokú latku, asi budem skôr medzi zatratenými.“ Zháčila sa a vyzerala zrazu veľmi smutne.

Mlčky som ju pozoroval. Premáhala sa, aby nezačala plakať. Nakoniec si vzala vreckovku a vysmrkala sa.

„To sa predsa nemusí stať,“ začal som opatrne. „Rozhodnutie, či prijmete záchranu, je na vás. Boh vás má rád a chce vás zachrániť. Stačí jeho vykúpenie len prijať a nechať pôsobiť vo svojom živote.“

„Áno, dobre. Ešte si to môžem rozmyslieť.“ Moja susedka zápasila so svojím rozpoložením. Nakoniec trochu utrápene povedala: „A ako bude potom prebiehať ten súd nad stratenými?“

Uvažoval som, či má význam v tejto téme ďalej pokračovať. Položila však konkrétnu otázku, a tak som sa rozhodol

121 Ján 5,22.27; 1. list Korinťanom 6,2.3; Zjavenie 20,4a

odpovedať jej prv, než sa dostaneme k otázke osobného spasenia.

„Boli ste už niekedy v 3D kine na nejakom trojrozmer-
nom filme?“ opýtal som sa.

„Áno. Na filme o podmorskom svete. Akoby som bola
priamo tam v mori.“

„Predstavujem si, že niečo podobné použije Boh, keď bu-
de predstavovať prípady stratených ľudí. Budeme môcť sledo-
vať, čo Boh urobil pre každého jednotlivca, aby mohol dať do
poriadku svoj vzťah s ním a prijať Ježiša ako svojho záchrancu.
Dozvieme sa tiež, prečo aj napriek úpornej Božej snahe nech-
cel náš kamarát či príbuzný túto ponuku prijať.“

„Bože môj, keď si len pomyslím, ako odmietal Boha môj
otec. Určite je stratený,“ povedala skľúčene pani Neuman-
nová.

„Nevieme presne, kto bude stratený,“ vysvetľoval som,
„pretože nevidíme do ľudského srdca. Nevieme, ako sa roz-
hoduje zomierajúci človek v posledných minútach svojho
života a čo Bohu hovorí vo svojej tichej modlitbe. Na prijatie
Ježiša a jeho záchrany nepotrebujeme veľa času. Môže sa to
stať aj v posledných chvíľach nášho života.“

„Naozaj?“

„Áno, máme na to aj biblický príklad. Jeden zo zločincov
na kríži vedľa Ježiša sa tiež obrátil v posledných hodinách
svojho života a prosil o záchranu pre večnosť. A Ježiš ho uis-
til, že s ním bude v raji.¹²² Jedno je isté: Boh je milosrdný,
spravodlivý a chce zachrániť každého človeka.“¹²³

„Ak však niekto nechcel počuť nič o Bohu celý život, tak
je nepravdepodobné, že svoj postoj v posledných minútach
zmení.“

122 Lukáš 23,39-43; čiarka vo verši 43 patrí až za slovo dnes, porovnaj
s Jánom 20,17

123 1. list Timotejovi 2,4

„Ak v Boha neverí a odmieta ho, potom máte pravdu. Ale taký človek by sa na novej zemi, v ktorej je ústrednou postavou Boh, ani necítil dobre. Nakoniec dostane len to, čo celý život chcel – pokoj od Boha. Po večnom živote na novej zemi netúžil a Boh nechce nikoho nútiť.“

„To je teda slabá útecha,“ namietla moja susedka.

Skúsil som to teda inak: „Ako ste sa cítili pred sto rokmi?“

„Čudná otázka. Necítila som sa nijako, veď som ešte ani nebola nažive.“

„Tak si predstavujem stav stratených pre večnosť. Nebudú prežívať ani radosť, ani bolesť. Jednoducho nebudú existovať. Boh posúdi každý prípad spravodlivo a milosrdne.“

V tejto fáze súdu sa ukáže nasledovné – a všetci o tom budú presvedčení: Boh bol trpezlivý, zhovievavý a láskyplný. Rozhodol spravodlivo.¹²⁴ On nerozhodoval o tom, či bude niekto stratený. Boh chce, aby boli zachránení všetci. Ale nikoho nenúti, pretože to odporuje jeho povahe a navyše to neprináša nič dobré. Rešpektuje naše rozhodnutia, aj keď mu to spôsobuje smútok. Dôvera a ozajstná láska môžu fungovať, ako sme už zistili, len na princípe dobrovoľnosti.“

„A ak niekto nedostal žiadnu možnosť nájsť Boha, čo potom?“ spýtala sa pani Neumannová.

„Potom je za to zodpovedný Boh, a nie tá osoba. On urobí rozhodnutia, ktoré budú preverené zachránenými. Presne to bude jedna z otázok na súde: Dal Boh každému človeku rovnakú šancu na spasenie, alebo nie? Biblia jednoznačne vraví: Boh chce zachrániť každého človeka, preto ide za ním¹²⁵ a klope na dvere jeho srdca.¹²⁶ A to robí už od pádu

124 Zjavenie 15,3b-4

125 Lukáš 19,10

126 Zjavenie 3,20

do hriechu. Aj v raji hľadal prvých ľudí, napriek tomu, že sa pred ním schovávali.“¹²⁷

„Ako dieťaťu mi to pripadalo vtipné: Adam a Eva sa schovávajú pred Bohom a ten sa robí, že nevie, kde sú. Myslela som si, že je to smiešne. Ak je Boh vševediaci, nemusí ich predsa hľadať!“

„Tiež sa mi to zdalo zvláštne, ale potom som pochopil, že Boh chcel svojím volaním tých dvoch priviesť k priznaniu. Sami mali zistiť, kam ich zlé rozhodnutie priviedlo. Samozrejme, že vedel, kde sú schovaní, ale jednoducho robí všetko pre to, aby oslovil náš rozum a úsudok.“

„Áno, to dáva zmysel.“

„A ako vážne to berie Boh, aby zodpovedal všetky naše otázky a rozptýlil každú pochybnosť, vidíme aj podľa toho, ako dlho bude druhá časť súdu trvať. Biblia hovorí, že tisíc rokov.¹²⁸ To samozrejme neznamená, že po celých tisíc rokov budeme každý deň sedávať v súdnej sieni. Pôjdeme len na tie prípady, ktoré nás budú osobne zaujímať alebo sa nás týkať, pretože pôjde o našich priateľov či príbuzných. Niektorí z vykúpených budú pre konkrétny prípad vybraní ako prísediaci,¹²⁹ iní budú len pozorovateľmi.“

„Ale nie je to tiež utrpenie zažiť, ako je práve nad nami milovaným človekom vyneseny rozsudok?“

„To je naozaj veľmi bolestivé a budeme smutní, keď bude Ježiš vysvetľovať, prečo nemohol zachrániť milovaného človeka, hoci veľmi chcel. Miloval ho ešte omnoho viac než my, a preto bude omnoho smutnejší. Snažil sa urobiť všetko preto, aby ho zachránil, no jeho snaha bola zbytočná. Určite budeme plakať a nariekať, ale Boh nás bude utešovať a utierať nám slzy. Presne takto je to napísané v knihe Zjavenie.¹³⁰

127 1. Mojžišova kniha 3,8.9

128 Zjavenie 20,4-7

129 Matúš 19,28

130 Zjavenie 21,4

Povedali ste mi, že ste stratili svojho otca aj manžela.“

„Áno, prečo sa pýtate?“

„Určite ste najprv boli veľmi smutná, možno dokonca zúfalá – a je to pochopiteľné. Ale po dlhšom bolestivom procese smútku ste stratu prekonalí a znovu ste sa začali tešiť zo života,“ povedal som s otázkou v hlase.

„Áno, bolo to tak. S mojou sestrou v Pittsburghu som teraz zažila veľa radosti, aj keď sme stratili nášho otca. Máte pravdu: Človek môže prekonať aj takéto bolestivé straty a dokonca na ne spomínať bez toho, aby to bolelo. Ale zaujíma ma iná vec. Existuje ešte nejaká šanca, že pri súde bude zmenený rozsudok zo ‚stratený‘ na ‚zachránený‘? Vraveli ste, že niektorí zachránení budú prítomní ako prísediaci alebo porota. Mohli by predsa Boha prehlasovať, ak by sa to odohrávalo demokraticky.“

„V nebi je našťastie teokratický systém vládnutia, nie demokratický,“ povedal som s ľahkým úsmevom. „Vláda ľudu, či ‚demokracia‘, nepriniesla najlepšie výsledky. Nechcem sa však pustiť do politickej diskusie, len odpovedám na otázku.“

V princípe je revízia Božieho rozsudku možná, inak by to celé bolo len divadlo. Boh sa nebojí vystaviť svoje rozhodnutie verejnej diskusii. Keď predloží všetky dôkazy a zdôvodní svoje rozhodnutie, uznáme, že neurobil chybu a že nemohol konať inak.“

Pani Neumannová sa na mňa zadívala a povedala: „Dúfam, že máte naozaj pravdu v tom, že Boh nerobí zlé rozhodnutia.“ Po chvíli dodala: „A čo sa stane potom? Stále sme len pri druhej fáze.“

„Áno. Myslím, že v Novom Jeruzaleme budú ešte ďalšie projekcie. V istej americkej televízii pracuje žurnalista, ktorý sa volá Paul Harvey. Vždy rozpráva krátke pravdivé príbehy – a diváci netrpezlivo a plní napätia čakajú, ako to dopadne. Až na konci Paul celý príbeh spojí so známou osobou či

udalostou. Na záver vždy povie: ‚A teraz už poznáte aj zvyšok príbehu.‘

V tomto zmysle nám Boh tiež ukáže zvyšok príbehu. Odkryje nám, čo sa dialo za kulisami dejín sveta, ako satan pracoval na svojom diele a do akej miery on sám zasahoval, alebo naopak nezasahoval do celého diania. Ukáže nám všetky detaily konfliktu medzi dobrom a zlom a vysvetlí nám svoje konanie.

Ďalej si predstavujem, že v Novom Jeruzaleme budú aj ďalšie súkromné predstavenia v malých miestnostiach, v ktorých je miesto len pre dve osoby: Pre vás a vášho strážneho anjela alebo pre mňa a pre môjho strážneho anjela. Ten nám potom prehrá celý náš život.“

„To by bolo určite napínavé,“ povedala moja susedka.

„Ukáže nám, v akých nebezpečných situáciách sme boli bez toho, aby sme o tom vedeli, a ako nám pomohol,“ pokračoval som. „Znovu budeme vidieť situácie, keď sme šli proti Bohu. Náš anjel povie: ‚Spomínaš si, aký si bol vtedy sklamaný? Myslel si si, že Boh tvoju modlitbu nevyočul, a pochyboval si o ňom. Teraz ti však ukážem, čo by sa stalo, keby ju vypočul tak, ako si si prial.‘ Potom všetko pochopíme oveľa jasnejšie a nakoniec plní vďačnosti povieme: Ďakujem, Pane, že si ma tak múdro a trpezlivo viedol. Moje otázky sú teraz zodpovedané.“

„To znie dobre. Ale nedalo by sa to vyriešiť nejako jednoduchšie?“

„Uznávam, celý tento proces je zložitý a časovo náročný. Ale problém hriechu so všetkými jeho dôsledkami sa nedá len tak zamiesť pod koberec. A Boh to ani nechce urobiť, pretože má v pláne raz a navždy zabezpečiť vesmír pred návratom zla. Vzburá sa už nikdy nemá zopakovať. Všetci, ktorí dostanú večný život, musia byť v hĺbke srdca presvedčení o tom, že Boh je láskyplný, milosrdný a spravodlivý a že mu môžu bezvýhradne dôverovať. Každá pochybnosť o jeho

dobrotivej povahe by z nás mohla niekedy v budúcnosti urobiť rebelov.“

„Napadla mi ešte jedna otázka. Hovorili ste o ‚Novom Jeruzaleme. Znamená to, že bude obnovený súčasný Jeruzalem? Myslela som si, že toto všetko sa bude odohrávať v nebi.“

„Ale áno, bude to v nebi. No nie navždy. Aby sme lepšie pochopili Nový Jeruzalem, potrebujeme sa vrátiť trochu späť: Keď Ježiš príde druhýkrát, vezme všetkých vykúpených k sebe. Zem bude spustošená predchádzajúcimi udalosťami, najmä mimoriadne silnými zemetraseniami takého rozsahu, aký sme doteraz nepoznali.¹³¹ Tí ľudia, ktorí pri jeho príchode, konfrontovaní s Božou slávou, zomrú, zostanú ležať na zemi. Nikto ich nepochová, pretože satana a jeho démonov to nezaujíma. Budú odsúdení na nečinnosť, lebo nebudú môcť opustiť zem a ani obťažovať vykúpených a ostatné inteligentné bytosti vo vesmíre.¹³² Satan a anjeli, ktorí sa pridali na jeho stranu, budú môcť tisíc rokov uvažovať nad tým, čo vzburou dosiahli.“

„A zachránení?“

„Zem pre nich už nebude vhodným miestom na bývanie. Preto má Boh v nebi pripravený Nový Jeruzalem. V knihe Zjavenie je opísaný ako fantastické mesto s ulicami zo zlata, obrovskými bránami z jedinej perly a s vysokými múrmi z drahých kameňov.¹³³ Mimoriadne zaujímavá je však rozloha mesta: Štvorec s dĺžkou jednej strany asi dvetisíc dvesto dvadsať kilometrov.“

„Ako to, že to viete tak presne?“

„Anjel dostal za úlohu zmerať mesto. Mal na to použiť ľudské meradlo. V predposlednej kapitole Biblie si môžeme

131 Zjavenie 16,17,18

132 Zjavenie 20,1-3

133 Zjavenie 21,10-21

prečítať výsledok – presne dvanásťtisíc mier.¹³⁴ Jedna miera je priemer vtedajších rímskych arén pre dostihy konských záprahov – približne stoosemdesiatpäť metrov. Prepočtom sa dostaneme k číslu dvetisíc dvestodvadsať kilometrov. Predstavte si: Jedna strana tohto mesta siaha od Štokholmu až po Neapol a od Londýna po Moskvu. Celé mesto má rozlohu ako Európa.“

„No, tam sa veľa zachránených nezmesť.“

„Ale samozrejme, že áno! Keď to napríklad porovnáme s hustotou osídlenia Berlína, tak sa tam vojde vyše dvadsať miliárd ľudí! A to má Berlín množstvo zelene, lesov a jazier a takmer nijaké výškové budovy. Kapacita Nového Jeruzalema je teda ešte o niečo väčšia. Ježiš nepreháňal, keď učeníkom vysvetľoval, že v dome jeho Otca je ‚mnoho príbytkov‘.¹³⁵ Boh chce byť veľkorysý a zachrániť veľa ľudí. Určite je už jeden z bytov rezervovaný aj pre vás.“

Pani Neumannová sa pousmiala. „Obávam sa, že to by sa muselo v mojom živote ešte niečo odohrať, nemyslíte? Teraz som ešte stratená. Neznie to strašne? A pritom by som si tak rada prenajala byt v Novom Jeruzaleme, ako to opisujete.“

„To je už dobrý krok smerom tam. Našťastie v ňom nemusíme platiť nájom. Budeme Božími hosťami a bývanie bude zadarmo. Som si istý, že by ste tam boli šťastná.“

V Novom Jeruzaleme – mimochodom, je tak pomenovaný preto, lebo starý Jeruzalem spolu s chrámom boli miestom Božieho prebývania na zemi – bude určite veľa zelene, stromov, kvetov a jazier. Predovšetkým tam ale bude veľký prameň s krištáľovo čistou vodou, vyvierajúci z Božieho trónu, a dve aleje ‚stromov života‘. Každý mesiac budú plodiť ovocie, ktoré budeme môcť jesť.¹³⁶ Tým sa zachová náš večný život.

134 Zjavenie 21,16

135 Ján 14,2.3

136 Zjavenie 22,1.2

Samozrejme, o náš život sa stará predovšetkým darca života – Boh. Ale nie je to nič automatické ani príkaz, ktorý musíme rešpektovať. Teoreticky by mohol niekto zomrieť aj na novej zemi, ak by toto ovocie nejedol. Opäť teda záleží na dôvere a poslušnosti Bohu – rovnako ako vtedy v raji. Aj na novej zemi budú mať všetci zachránení slobodnú vôľu.“

„V to dúfam.“

„Rád by som teraz vysvetlil ešte posledný súdny proces – tretiu fázu. Bude prebiehať po uplynutí tých tisíc rokov.

Na zemi sa najskôr pripraví miesto pre Nový Jeruzalem. Ten potom zostúpi spolu s Ježišom a všetkými zachránenými.¹³⁷

Potom bude nasledovať druhé vzkriesenie: Všetci strateční ožijú.¹³⁸ Ale na rozdiel od zachránených, ktorí pri prvom vzkriesení dostali nové telo, strateční dostanú späť to, v ktorom zomreli. Aj ich charakter ostane nezmenený.

Potom Boh detailne predstaví plán záchrany, najmä to, čo Ježiš urobil na zemi a vytrpel na kríži. Všetci ľudia zreteľnevidia, čo Boh urobil pre ich záchranu. Bude to veľký test toho, či sú správne všetky rozhodnutia, ktoré v priebehu tisíc rokov vykúpení preverili a potvrdili: Nikoho zo stratečných sa tento prejav Božej lásky nedotkne natoľko, aby zvolal: ‚Haló! Keby som toto všetko vedel, tiež by som si dal vzťah s Bohom do poriadku.‘

Predstavenie síce na všetkých urobí dojem, ale ich srdcia budú v dôsledku ich rozhodnutia ísť proti Bohu a pre spôsob ich života také tvrdé, že nimi nepohne ani toto mimoriadne odhalenie. Uznajú síce správnosť rozhodnutí, ktoré Boh urobil, a vzdajú mu slávu.¹³⁹ Urobí to dokonca aj satan. Nie však z lásky k Bohu, ale skôr z núdze.

137 Zjavenie 21,1

138 Zjavenie 20,5a.12.13

139 Zjavenie 15,4

Takto všetci pochopia, že Božie konanie bolo spravodlivé a láskyplné a že stratení ľudia a všetci démoni nemajú ani právo, ani spôsobilosť pre večný život. Boh bude pred všetkými inteligentnými bytosťami ospravedlnený. Potom môže nasledovať záverečné dejstvo.“

„Myslíte ich zničenie, o ktorom sme už hovorili?“

„V podstate áno. V Zjavení je napísané, že satan sa nevzdá bez boja. Bude tvrdiť, že vzkriesil stratených a presvedčí ich, že môžu dobyť Nový Jeruzalem.¹⁴⁰ Veď budú v presile a v ich čele budú stáť najväčší vojvodcovia všetkých čias.

Znovu sa tak ukáže pravá satanova povaha zvodcu, klamára a vraha. Už po druhý raz naplánuje vraždu Boha. Ale uprostred príprav sa zrazu nad Nový Jeruzalem vznesie Boží trón a Otec so Synom sa ukážu v celej svojej sláve. Stratení ten pohľad neznesú. Zahynú rovnako ako démoni a nakoniec aj sám satan. Zlo tak bude do základov zničené.“

„Z toho bude mať Boh určite radosť.“

„Pre neho to nebude vôbec jednoduché napriek tomu, že to bude spravodlivé a jediné možné riešenie. Boh miluje svoje stvorenie, aj keď sa od neho odvrátilo. A stále miluje aj satana – svoje najinteligentnejšie stvorenie. Boh bude tiež plakať nad všetkými stratenými ľuďmi a anjelmi.

Po Ježišovom ukrižovaní to bude najsmutnejší okamih v dejinách vesmíru. V Zjavení však Ježiš sľúbil, že nám z očí zotrie každú slzu.¹⁴¹ Predstavte si to: Boh Otec a Syn nám budú utierať slzy a utešovať nás! Neviem, či bude existovať niečo ako nebeský sklad na vreckovky alebo nejaká rastlina, ktorej listy budú mať špeciálne absorpčné vlastnosti,“ povedal som na odľahčenie. „V každom prípade budeme všetci spoločne smútiť nad tou obrovskou stratou, ale nakoniec – rovnako ako v každom

¹⁴⁰ Zjavenie 20,7-9

¹⁴¹ Zjavenie 21,4

procesu smútenia – stratu prekonáme a dostaneme novú chuť do života.“

„Myslím, že ja budem veľmi plakať, ak tam budem.“

„Áno, určite budem tiež plakať za rodinnými príslušníkmi a priateľmi. Ale všetka bolesť raz a navždy pominie. Boh to sľúbil.“

„A tým sa to všetko skončí?“

„Potom bude musieť Boh urobiť už len jednu vec: Očistiť zem nepredstaviteľnou žiarou od všetkých stôp hriechu a potom ju znovu obnoviť svojou stvoriteľskou mocou.¹⁴² Stane sa opäť rajom. Každý zachránený sa bude môcť nastahovať do svojho príbytku. Ale v príjemnej klíme novej zeme na to nebudeme odkázaní. Budeme môcť bývať všade vo voľnej prírode, kdekoľvek si zdriemnuť, a to úplne bez obáv.

Nie som si istý, či budeme potrebovať spánok. V každom prípade na novej zemi už nebude tma. Nebudeme potrebovať ani slnko, pretože ním bude sám Boh. Tak je to napísané v Zjavení Jána.¹⁴³

„A čo budeme robiť potom, celú tú večnosť?“

„Existuje veľa možností a činností, o ktorých nemáme ani len tušenie. Niečo som už predtým spomenul. Predstavujem si to veľmi konkrétne. Chcem sa napríklad hrať s levmi a inými zvieratami, ktoré sú teraz divé a nebezpečné. Tam budú mierumilovné a budú sa živiť trávou – tak je to napísané v Biblii.¹⁴⁴ Pred potopou dokonca existovali lietajúce dinosaury. Ak budú aj na novej zemi, rád by som lietal na ich chrbtoch, tak ako to dnes vidíme v niektorých filmoch.“

„Ja by som si na to netrúfla. Bála by som sa.“

„Nebojte sa, nikto vás nebude do ničoho nútiť. No ja by som sa radšej zveril takémuto zvieratú ako ľuďmi vyrobenému

142 2. Petrov list 3,10-13

143 Zjavenie 21,23; 22,5

144 Izaiáš 65,25

lietadlu. Ale určite budeme môcť cestovať aj inak. Možno sa naozaj budeme môcť niekam teleportovať, ako to tiež vidíme vo filmoch. Návštevy na iné planéty ma zvlášť zaujímajú: Aké bytosti ešte Boh stvoril? Ako sa odohrával ich príbeh?

Určite sa aj oni budú zaujímať o zachránených ľudí. Končne sa budú môcť porozprávať s tými, o ktorých toho toľko počuli alebo ich sledovali v „medzigalaktickej televízii“. Myslím tým Božie informačné vysielania, v ktorých podáva správy o vývoji situácie tu na Zemi.“

„Trochu ste uleteli do ríše fantázie, nezdá sa vám?“ opýtala sa pani Neumannová a schuti sa smiala.

„Myslím, že nie. Apoštol Pavol napísal, že sme sa stali divadlom pre iné svety.¹⁴⁵

Ich obyvatelia, ktorí ostali Bohu verní, majú možnosť celý spor sledovať. Do akých podrobností, to samozrejme neviem. Dúfam, že nevidia všetky moje neslávne činy. V tom však dôverujem Ježišovi, ktorý nevyzradil ani hriechy ľudí, o ktorých vedel, keď bol tu na zemi.

V každom prípade je oveľa zaujímavejšie s hercom osobne hovoriť, ako ho len vidieť na plátne. Preto sú u nás také obľúbené talkshow s prominentmi. Možno nás potom budú pozývať do talkshow na iné svety, aby sme im rozprávali o svojom živote a skúsenostiach s Bohom. Ostatné inteligentné bytosti to bude určite zaujímať. A nás bude tešiť, keď budeme môcť hovoriť o Božej láske, jeho starostlivosti a milosrdnosti. Ja sa na to teším už dnes.“

„Áno, vo vašich slovách sa to nedá prepočúť! Básniť začínate naozaj rýchlo.“

„Ale to najlepšie som ešte nespomenul.“

„Čo to je?“

„Budeme môcť Ježiša nielen vidieť a počuť, ale osobne sa s ním aj rozprávať. Bude to mimoriadne silný zážitok,

145 1. list Korintánom 4,9

osobná audiencia u Ježiša. Neviem, či sa mi podarí povedať aj niečo iné, ako len ďakujem, ďakujem, ďakujem. Ježiš však pozná moje myšlienky a moju lásku k nemu.

Okrem chvály, vďaky a úcty mu nemôžem dať nič iné, pretože aj tak všetko patrí jemu. Pre mňa sú to už teraz najkrajšie chvíle: Chváliť Ježiša Krista spolu s ostatnými veriacimi a vzdávať mu z celého srdca vďaku piesňami a modlitbami.“

Moja susedka si ma premerala skúmavým pohľadom. Z výrazu jej tváre som nemohol odhadnúť, čo si teraz myslí. Rád by som to síce vedel, ale nespýtal som sa na to.

14

Ako chcete zomrieť?

Obrátenie sa k Bohu a jeho dôsledky

V tej chvíli sa ozval kapitán lietadla a poprosil nás, aby sme sa pripútali. O niekoľko sekúnd sme sa už dostali do silných turbulencií. Pri každom prudkom poklese lietadla sa kabínou ozvalo zastonanie pasažierov. Aj letušky si sadli na svoje miesta a pripútali sa.

Všimol som si, ako pani Neumannová zbledla. Až keď sa lietadlo upokojilo, znovu sa jej do tváre vrátila farba. „Takéto turbulencie ma vždy na smrť vydesia, aj keď viem, že štart a pristávanie sú oveľa nebezpečnejšie,“ povzdychla a potom sa trochu usmiala.

Pozrel som sa na ňu. „Keby ste mali na výber, aký spôsob smrti by ste si vybrali?“

Chvíľu uvažovala. „Najlepšie vo vysokom veku, s dobrým zdravím, v spánku a bez toho, aby som o tom vedela.“

„To isté mi povedala väčšina ľudí, ktorým som položil túto otázku. To s tou starobou a dobrým zdravím si tiež prajem. Ale chcel by som mať predtým príležitosť dať si všetko do poriadku nielen s Bohom, ale aj s priateľmi a blízkymi ľuďmi.“

„Prečo je to pre vás také dôležité?“

„Najlepšie to asi vystihne jedna príhoda, ktorú som pred rokmi počul od kamaráta z Kalifornie. Vďaka dobrým znalostiam sa dostal k výsledkom analýzy čiernej skrinky po jednom leteckom nešťastí.“

Sedem až osem minút pred dopadom posádka aj pasažieri vedeli, že čoskoro zomrú. Vtom sa z reproduktorov ozval hlas manželky pastora: ‚Drahí priatelia, o niekoľko minút sa naše životy skončia. O našom osude je prakticky rozhodnuté. To však pre nás nemusí znamenať absolútny koniec. Ak chcete, poviem vám, ako môže každý z vás získať večný život.‘

Naše hriechy nás oddelili od Boha a tým sme sa dostali do područia nielen smrti, ale aj večnej smrti. Boh, náš Stvoriteľ, nás ľudí tak veľmi miluje, že poslal na zem svojho jediného Syna, Ježiša Krista. Ten žil život bez hriechu a aj keď si smrť nezaslúžil, zomrel za nás všetkých. Stal sa naším zástupcom a vytrpel trest za naše previnenia. Preto nám naša vina môže byť odpustená. Jediné, čo musíme urobiť, je zveriť sa Ježišovi ako nášmu Záchrancovi a Pánovi a vyznať mu svoje hriechy, pokrivené postoje a správanie. Nezáleží na tom, či sme hrešili veľa či málo a aké závažné boli naše hriechy. Vďaka zásluhám Ježiša Krista nám Boh všetko odpustil. Pred ním sme teda bez hriechu a Ježiš nám pri svojom druhom príchode môže darovať večný život bez akejkoľvek našej zásluhy. Boh dá každému z nás nové telo a ako jeho deti budeme môcť večne žiť na novej zemi. To nám sľúbil.‘

Potom sa začala modliť. Chvíľu nato sa nahrávka skončila.“

Pani Neumannová bola očividne dojatá.

„Neviem, koľko osôb v poslednej chvíli túto ponuku prijal,“ pokračoval som. „Myslím si, že niektorí áno. Predstavte si situáciu, že sa budeme obaja – v to dúfam – prechádzať v parku nebeského Jeruzalema a stretneme človeka, ktorý nám bude rozprávať, že bez tejto dramatickej udalosti by sa nikdy neobrátil k Bohu a nedostal by večný život. Tej pastorevej žene bude doslova naveky vďačný.“

„Áno, je to možné. Pre niektorých ľudí sa môže stať naozaj požehnaním, keď vedia, že onedlho zomrú,“ povedala moja susedka zamyslene.

„Určite je však lepšie dať si svoj vzťah s Bohom do poriadku predtým, lebo málokto dopredu vie, kedy zomrie.“

„To je pravda. Pred polrokom zomrela moja sesternica, s ktorou sme si boli veľmi blízke. Bola mimoriadne čulá a znenazdania odišla. A pritom ešte nebola veľmi stará, dokonca bola o dva roky mladšia ako ja. Sedela večer doma v kresle a dostala infarkt. V ten deň sme sa ešte boli poobede prejsť a posedeli sme si v kaviarni. Nemohla som tomu uveriť.“

„Nemáme nijakú záruku na dlhý pozemský život. V Biblii je však napísané, že Boh dá každému človeku minimálne dva- či trikrát šancu, aby sa pre neho rozhodol.¹⁴⁶ Aj to nám raz ukáže na súde – o tom sme už hovorili. Boh je spravodlivý a milosrdný. Robí všetko pre záchranu každého človeka. Nikto nemusí byť stratený.“

„Ako zistím, že ma chce Boh osloviť?“

Táto otázka ma potešila. „Práve teraz už cítite, ako k vám Boh prehovára. Keď vážne uvažujeme o našom vzťahu k Bohu alebo keď naše svedomie bije na poplach a hovorí nám, aby sme si dali do poriadku náš vzťah ním aj s druhými ľuďmi, potom je to znamenie pôsobenia Božieho Ducha. Boh si

146 Jób 33,29.30

nenechá ujsť žiadnu príležitosť, aby nás oslovil. Používa na to rôzne spôsoby – rozhovor ako je tento, knihu či bolesťnú udalosť. Som presvedčený, že Boh má dostatok možností ukázať nám, že náš vzťah k nemu nie je v poriadku a že sa máme k nemu obrátiť.“

„Ale keby som sa dnes rozhodla pre Ježiša a tým aj pre kresťanský životný štýl, mala by som stále pocit, že som o niečo ukrátená,“ povedala pani Neumannová. „Nemohla by som si užiť toľko vecí. Práve preto by som radšej vyčkávala.“

Musel som sa pousmiať. „Viem presne, o čom hovoríte. Tiež som takto zvažoval, keď som sa mal rozhodnúť, či sa v živote nechám viesť Bohom. Dnes to vidím inak, pretože som na vlastnej koži vyskúšal, že opak je pravdou. Po mojom rozhodnutí pozvať Ježiša, Pána a Záchrancu do môjho srdca, sa kvalita môjho života výrazne zlepšila. Preto som Bohu taký vďačný, že som ho spoznal už v mladosti.“

„Ako sa váš život zlepšil?“

„Od môjho obrátenia prežívam pokoj s Bohom. Ježiš sa stal mojím najlepším priateľom. Oslobodil ma od škodlivých závislostí a zvykov a zbavil strachu z budúcnosti. Dáva mi nádej a pomáha vykročiť do každého dňa s optimizmom. Viem, že je na mojej strane, pretože to sľúbil: „Ja som s vami po všetky dni až do konca tohto veku.“¹⁴⁷ Na toto zaslúbenie sa spolieham. Môžem s ním v modlitbe hovoriť a prosiť ho o pomoc. Ešte nikdy ma nenechal bezradného.“

Neveriacky sa na mňa pozrela. „Chcete mi povedať, že odvtedy nemáte problémy a všetko ide ako po masle?“

„Nie, tak som to nemyslel. Problémy sú tu stále. Ale to nie je nič nezvyčajné. Veď nie som dokonalý – tiež robím chyby. A je tu aj ďalší aspekt – po svojom obrátení sa každý

147 Matúš 28,20

úprimný kresťan stáva terčom satanových útokov. Veď sme priamo v centre sporu medzi Bohom a ním.

Ale môžeme byť pokojní. Keď stojíme na Ježišovej strane, patríme k víťaznému tímu. Ježiš pri nás stojí a bojuje za nás. Pomáha nám zvládnuť každú životnú krízu. A ako sama viete, všetci máme po boku strážneho anjela.

Navyše patrím do cirkvi, ktorá je rozšírená po celom svete. To pre mňa veľa znamená. Mám veľa priateľov – kresťanov, ktorým môžem dôverovať a ktorí sú blízko mňa, keď potrebujem pomoc. A mnohí sa za mňa modlia.“

„Neznamená obrátenie náhodou to, že dostanem dlhý zoznam toho, čo už nesmiem robiť?“

„Božím zámerom nie je niečo mi zakazovať či obmedzovať ma. Veľa vecí už jednoducho nebudem *chcieť* robiť, lebo sa zmení moje poradie hodnôt. Mnohé z toho, čo bolo pre mňa dôležité predtým, dnes nepovažujem za podstatné – a naopak.“

„Napríklad?“

„Kedysi som rád chodil na diskotéky, tancoval dlho do noci a pil som alkohol. Dnes je to iné. Mám síce stále rád veselú spoločnosť, ale štýl hudby, ktorú počúvam, som zmenil a noci trávim radšej v posteli. A na to, aby som pociťoval radosť, už nepotrebujem alkohol.“

Žijem dnes inak a som na tom lepšie než predtým. Môj život má stabilný základ a jasný cieľ. Cítim v sebe zvláštny pokoj – a to má pre mňa obrovskú hodnotu.“

Moja susedka uvažovala a potom opatrne povedala: „Chcem sa vás na niečo spýtať, ale dúfam, že sa vás to nedotkne.“

„Len sa pýtajte,“ povzbudil som ju s úsmevom.

„Spomenuli ste, že Ježiš vás oslobodil od zlých zvykov a závislostí. Nemusíte mi to rozprávať, možno je to príliš osobné. Ale môžete mi aspoň naznačiť, čo ste tým mysleli?“

„Rád vám to poviem. V puberte, keď som mal dvanásť alebo trinásť rokov, som často kradol. Stalo sa to pre mňa

priam športom. Nikdy nešlo o veľké veci – väčšinou to boli malé autička alebo sladkosti. Po čase som sa stal veľmi zručným, pretože ma nikto nikdy nechytí.

Ale jedného dňa som na svoje zdesenie zistil, že kradnutie sa stalo neoddeliteľnou súčasťou môjho života – zvykom. Siahol som po niečom, aj keď som to nechcel. Pochopil som, že mám problém. Neviem, či to už bola kleptománia, ale určite som k tejto diagnóze nemal ďaleko. V každom prípade ma to veľmi znepokojovalo. Začínal som si uvedomovať, že som sa stal závislým od zlého zvyku.“

„A ako ste sa toho zbavili?“

„Moja matka mi rozprávala o Bohu a Ježišovi Kristovi. Od nej som vedel, ako sa mám modliť a čo všetko môže modlitba ovplyvniť.“

„Vyrastali ste v kresťanskej rodine?“

„Áno, moji rodičia boli kresťania. Dnes viem, že môj život mohol byť iný, keby mi o Bohu rozprávali viac. Matka mala k Bohu hlbší vzťah než otec, ale kresťanské hodnoty odovzdávala skôr činmi ako slovami. Vďaka nej som získal základné znalosti o kresťanstve.

V každom prípade som si vtedy nevedel pomôcť inak, a tak som odišiel do svojej izby, kľakol si a modlil sa k Bohu. Povedal som: ‚Milý Bože, ak skutočne si a si všemocný, a ja ti nie som ľahostajný, potom mi odpusť moje hriechy a oslobod' ma od nutkania kradnúť. Ak moju prosbu vypočuješ, potom ti chcem patriť. Amen.‘

Myslel som to naozaj vážne. Bol som zvedavý, čo sa stane. Vypočuje Boh moju modlitbu? Funguje to s tým modlením? Zaujíma sa Boh o mňa?“

„Očividne to fungovalo,“ konštatovala pani Neumannová.

„Áno, a najlepšie na tom bolo, že od tej chvíle moja závislosť zmizla. Nemusel som kradnúť a už som to ani nikdy neurobil. Bolo to raz a navždy vyriešené. Boh ma naozaj oslobodil.

To bol začiatok môjho života s Ježišom. Potom som si často čítal Bibliu, aby som ho lepšie spoznal. V sedemnástich rokoch som svoje rozhodnutie prijať Ježišovo vedenie vo svojom živote potvrdil verejným krstom.“

„Vy ste dovedy neboli pokrstený?“ opýtala sa prekvapene moja susedka.

„Nie. Moji rodičia boli presvedčení, že pre krst sa má človek vedome a zodpovedne rozhodnúť, a preto musí najprv uveriť a až potom sa nechať pokrstiť. Moja matka často citovala Ježišove slová: ‚Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený.‘¹⁴⁸ A pretože dojčatá ešte v Boha neveria a nemôžu sa pre to ani rozhodnúť, nenechali ma rodičia ako novorodenca pokrstiť. Neskôr som im bol za to vďačný, pretože podľa toho, ako dnes rozumiem Biblii, to bolo správne. Možno tomu dopomohlo aj to, že moji rodičia patrili každý do inej cirkvi. Tým, že svoje deti nenechali pokrstiť, sa vyhli konfliktom.“

15

Sloboda v zákaze fajčenia Obrátenie, zmena myslenia a znovuzrodenie

„Práve ste hovorili o obrátení. Trochu už rozumiem, čo to znamená. Ale môžete to ešte trochu podrobnejšie rozvinúť?“

„Rád. Je to dôležitá téma, pretože hovorí o tom, ako osobne prežiť záchranu vďaka Ježišovi Kristovi. Obrátenie znamená návrat k Bohu: Utekal som od neho preč, ukázal som mu chrbát alebo som sa o neho jednoducho nezaujímal. Na základe určitých skúseností alebo poznatkov precitnem a rozhodnem sa vzdať svojej vzbury či nezájmu a začnem budovať vzťah s Bohom a žiť s ním v harmónii. Túto zásadnú zmenu nazýva Biblia obrátenie.“

„A čo to má spoločné s ‚pokáním‘? Nemusíme ľutovať naše hriechy? Deje sa to už pred obrátením, alebo až po ňom?“

„Biblické pokánie je základ obrátenia. Nemá to však nič spoločné s vykonávaním kajúcnych činov. Pre toto stredoveké vnímanie slova pokánie ako zaplatenie ‚pokuty‘ má o tom mnoho ľudí nebiblickú predstavu. Výraz pokánie je staromódny a nešťastný preklad slova používaného v Novej zmluve, ktoré znamená ‚zmena myslenia‘. Ide jednoducho o zmenu zmýšľania a postoja voči Bohu. Prirodzeným následkom tejto zmeny je obrátenie sa k Bohu.“

„A to nemá nič spoločné s našimi činmi?“

„Niekedy hovorím: ‚Robiť pokánie nemá vôbec nič spoločné s činmi.‘ Činy sa dajú ovplyvňovať. Tu však ide o náš postoj a ľútosť nad naším odmietaním Boha. Keď uznám, že som išiel nesprávnym smerom a veľa toho pokazil, odmietal som Božiu lásku alebo ju ignoroval, budem určite smutný a nešťastný. To môže spôsobiť zmenu myslenia. Alebo keď s Bohom zažijem niečo mimoriadne, prebudí to pocity, ktoré ma môžu viesť k obráteniu. Som potom otvorenejší pôsobeniu Božieho Ducha. On pôsobuje ľútosť nad mojím odvrátením sa od Boha a zlým konaním. Niekde tam pramenia dôvody na skutočné obrátenie sa k Bohu. V podstate ide vždy o vedomé a vnútorné rozhodnutie.“

„Nerozumiem presne, čo tým myslíte.“ Moja susedka sa na mňa opäť dívala nespokojne. Na čele sa jej urobila hlboká vráska.

„Niet sa čomu diviť. Tomu nerozumie niekedy dokonca ani ten, kto to prežil. Pôsobenie Ducha nemôžeme ani pochopiť, ani vysvetliť. Môžeme ho len prežiť a opísať. Jeho snahou je, aby bol pre nás Boh zrozumiteľnejší a aby nás Ježiš priťahoval. Keď sa otvoríme jeho pôsobeniu, keď túžime po tom, aby sa stala v našom živote zmena, jeho Duch v nás vyvolá ľútosť bez toho, aby sme o jeho pôsobení museli vedieť. Keď potom prijmeme Krista ako nášho Záchrancu a Pána, pôsobí Svätý Duch niečo ako duchovné

znovuzrodenie.¹⁴⁹ Toto prirovnanie raz použil aj sám Ježiš.¹⁵⁰ Názorne ukázal, ako sa to stane v živote človeka.“

„Áno, o znovuzrození som už čosi počula.“

„Existujú rôzne pohľady na znovuzrodenie. Vo východných náboženstvách sa to chápe úplne inak, ako o tom čítam v evanjeliách. Ježiš hovorí o vnútornom procese, vnútornom znovustvorení, vďaka ktorému sa stávame Božími deťmi. Dostávame potom schopnosť budovať blízky vnútorný vzťah s Bohom. Môžeme mu lepšie rozumieť, dôverovať mu a milovať ho. Zrazu sa v nás rodí vnútorná túžba zapáčiť sa mu a počuť ho. Biblia používa slovo ‚poslúchať‘. Výrazy ‚počuť‘, ‚počúvať‘ a ‚poslúchať‘ sú si veľmi blízke. Aj rodičia chcú, aby ich deti počúvali, aspoň kým sú ešte malé. U Boha to však prebieha inak. Pri znovuzrození nám pôsobením Ducha vryje do srdca svoje princípy a zákony. Tak sa Boží plán stáva našou súčasťou. Potom už pre nás jeho princípy nie sú na ťarchu, ale dokonca sa nimi ochotne riadime a rešpektujeme ich.“

„Niečo také si neviem vôbec predstaviť.“

„To je úplne prirodzené. Len ten, kto to sám zažil, tomu rozumie a môže vám to potvrdiť. To je mimochodom dobrý rozpoznávací faktor znovuzrodených kresťanov. Ale *predtým*, ako prežijeme obrátenie, nám Božie princípy pre skutočný kresťanský život znejú ako z inej planéty.

Chcem vám to priblížiť na jednom príklade. Fajčíte?“

„Nie. V lietadle sa aj tak nesmie fajčiť.“

„Nezdá sa vám to obmedzujúce?“

„Ani náhodou, naopak.“

„A keď nastúpíte do vlaku, do ktorej časti si sadnete?“

„Samozrejme, že do nefajčiarskej, pretože je tam lepší vzduch. Kam tým mierite?“

149 Ján 1,12.13

150 Ján 3,3-8

„Napriek tomu, že je v tej časti fajčenie zakázané, viac či menej vedome sa rozhodnete: ‚Tu chcem byť. Tu sa cítim dobre.‘ Nepoviete si: ‚Tu to určite nevydržím! Sú tu samé zákazy a cítim sa tým byť obmedzovaná!‘“

„Nie, v tomto prípade mi to samozrejme neprekáža.“

„No fajčiar má na to úplne iný názor. V nefajčiarskej časti sa necíti dobre. Má pocit, že jeho sloboda je obmedzovaná. Keď však prestane fajčiť a stane sa nefajčiarom, potom sa s nami bude cítiť rovnako dobre ako vy alebo ja.“

Na chvíľu som sa odmlčal. A pretože moja susedka na mňa mlčky hľadela, pokračoval som: „S Božími princípmi je to podobné.“

Keď sme sa obrátili a prostredníctvom Božieho Ducha prežili znovuzrodenie, budeme ich radi dodržiavať.¹⁵¹ Jednoducho sa *budeme chcieť* nimi riadiť. Boží Duch v nás spôsobuje zmenu, ktorá nám od tej chvíle umožňuje žiť a konať v súlade s Božou vôľou.“

„Ak tomu teda správne rozumiem, dodržiavanie Božích nariadení je pre záchranu dôležité.“

„Ak tým ‚pre záchranu‘ myslíte definitívne spasenie, teda život na novej zemi, potom máte v určitom zmysle pravdu. Mnoho ľudí si však mylí príčinu a následok. Dodržiavaním Božích princíпов a zásad si u neho nemôžeme nazbierať žiadne plusové body ani si tým nezaslúžime večný život. Sme zachránení výlučne vďaka Ježišovým zásluhám.“¹⁵²

Zvedavo sa na mňa pozrela.

„Keď sme sa obrátili a znovuzrodili a boli tak *vykúpení* z hriechu, stratenosti a beznádeje, získali sme novú motiváciu a nový zdroj sily. Budeme sa riadiť podľa Božej vôle. To je *dôsledok* nášho spasenia. Dodržiavanie zákonov však nie je predpokladom pre spasenie.“

151 Žalm 40,9

152 Rimanom 3,23.24.28

„To znie jasne a zároveň príliš zložito pre človeka, ako som ja,“ poznamenala pani Neumannová. „Dúfam, že si na to zajtra ešte spomeniem.“

„Možno vám pomôže prirovnanie: Keď niekoho skutočne milujem, nie je pre mňa problém urobiť všetko pre zachovanie harmónie medzi mnou a milovanou osobou. Budem sa usilovať o splnenie každého jej prania a budem vďačný, keď mi vysvetlí, čo je pre ňu dôležité a ako sa mám zachovať, aby jej to urobilo radosť. V našom vzťahu k Bohu je to podobné. Až keď spoznáme a zažijeme jeho lásku a zistíme, že má s nami len tie najlepšie úmysly, budeme chcieť túto lásku opätovať. A teraz nehovorím o nejakom emotívnom vzplanutí k Ježišovi, ktoré časom vyprchá. Ide o principiálnu lásku, ktorá vychádza zo zmeneného srdca. Je to záležitosť postoja. Ježiš to vyjadruje slovami: ‚Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania.‘¹⁵³ Musíme dávať pozor na presnú formuláciu: Nehovorí, že *musíme* zachovávať zákony, ale že ich *budeme* zachovávať – z lásky k nemu a z moci jeho Ducha.“

„Čo myslíte tou Kristovou láskou, ktorú ‚spoznáme a zažijeme‘?“

„To, aký vplyv má jeho láska na náš život, zistíme až v priebehu času. Oveľa lepšie ju môžeme spoznať, ak si v evanjeliách prečítame správy o tom, ako sa Ježiš správal k ľuďom. Ježiš predstavoval Božie milosrdenstvo, trpezlivosť a lásku. Namiesto odsúdenia hriešnikov ich prijímal. Jedol s opovrhovanými a chodil za nimi do ich domov.¹⁵⁴ A svojim učením povedal: ‚Kto vidí mňa, vidí Otca.‘“¹⁵⁵

„Povedal to preto, lebo sú si obaja rovní?“

Prikývol som. „Presne takto to Ježiš raz povedal: ‚Ja a Otec sme jedno.‘“¹⁵⁶

153 Ján 14,15

154 Lukáš 15,1.2; Ján 8,3-11; Lukáš 19,5-9

155 Ján 14,9

156 Ján 10,30

16

Prečo sa zlým ľuďom darí dobre?

Božie požehnanie a Jóbova skúška

Pani Neumannová siahla po tégliku s vodou na podnose okoloidúcej letušky. Pomaly sa napila a zadívala sa na špičky svojich topánok.

„Vôbec neviem, čo mám povedať,“ poznamenala. „Je to pre mňa všetko také nové. Ešte nikdy mi to nikto takto nevysvetlil.“

„Dáva vám to zmysel?“

„Väčšina z toho áno.“

„A čo vám ešte nie je jasné?“

„Na začiatku som povedala, že nerozumiem, prečo sa Boh správa k niektorým zlým ľuďom tak dobre.“

„Áno, o tom som ešte nehovoril. Pustíme sa do toho?“

„V každom prípade ma to zaujíma.“

„Protirečí to nášmu vnímaniu spravodlivosti, keď sa dobrým ľuďom vedie zle a tí zlí sa majú zdanlivo dobre, pretože dostanú všetko, čo chcú. Materiálne bohatstvo je však často získané nespravodlivým spôsobom. Niektorým darebákom sa naozaj darí výnimočne dobre, ale následky ich konania vidíme na smútku, nešťastí a tragédiách druhých ľudí, ktorých oklamali, podviedli, okradli, alebo dokonca zavraždili.“

„Presne tak to je. Ako sa na to môže Boh pozeráť, ak je spravodlivý?“

„Už sme si povedali, že to *musí* dopustiť, aby bolo každému jasné, kam zlo naozaj vedie. Keby do všetkého zasahoval, satan by sa proti tomu ohradil. A navyše by pravá povaha hriechu ostala navždy ukrytá. Práve preto vždy trpia tí takzvaní ‚nevinní‘.“

„To znie zvláštne. Ako to myslíte?“

„Kto bol oklamáný, podvedený alebo okradnutý, zavinil si to len zriedkakedy sám, iba ak by sa rovnako správal k iným. Ale väčšinou podnet nevyjde od postihnutého. Na tom, čo sa mu deje, teda nemá nijaký podiel.“

„Áno, to dáva zmysel.“

„Musíme si tiež uvedomiť, že v životoch veriacich ľudí pôsobí ešte jeden faktor. Každý, kto sa vo veľkom spore obráti k Ježišovi a prestúpi tak na druhú stranu, stáva sa terčom satana, ktorý si nárokuje na každého človeka. To, že sa niekto z ľudí vedome postaví na Božiu stranu, ho samozrejme rozzúri. Snaží sa preto obrátenému kresťanovi čo najviac znepriemniť život, aby zlomil jeho dôveru v Boha.“

Mimoriadne drsný príklad nájdeme aj v Biblii. Je to príbeh o Jóbovi, o ktorom dokonca sám Boh povedal, že je bohabojný a poctivý a že sa vyhýba zlému. Satan naopak tvrdil, že Jób slúži Bohu len preto, že má z toho výnimočné Božie požehnanie, teda zo sebeckých pohnútok. Ak by o všetko prišiel – to bola satanova teória – zriekol by sa Boha a už by

mu nedôveroval.¹⁵⁷ Kto mohol v tejto situácii posúdiť, čo je pravda?“

„Ako to myslíte?“

„Boh tvrdil, že Jób ho miluje. Satan zas, že Jób Bohu slúži len zo sebeckta, pretože má z toho výhody. Ako bolo možné zistiť, kto z nich má pravdu?“

„To mohol povedať len sám Jób.“

„Ale iba s jeho výpoveďou by sa satan neuspokojil. Žiadal dôkazy.“

„Jób musel byť teda podrobený skúške.“

„Presne tak, ak mal Boh ostať spravodlivý voči satanovi, neexistovala *žiadna iná možnosť*, len dovoliť satanovi, aby Jóbovi škodil.¹⁵⁸ V záujme spravodlivosti Boh *nemohol* zabrániť, aby Jób trpel.“

„To je ale zvláštna spravodlivosť!“

„Vyzerá to tak. Túto dilemu poznáme aj z pozemských súdnych sporov. Čo je spravodlivé voči obžalovanému, nie je vždy spravodlivé pre obeť. Nemôžeme dosiahnuť absolútnu spravodlivosť. A ani Boh, kým satan vládne na tejto zemi, nemôže.“¹⁵⁹

„To musí byť pre Boha ťažké.“

„Práve preto pracuje na trvalom riešení – už sme o tom hovorili.“

„A čo sa potom stalo s Jómom?“

„Prišiel o svoj majetok, deti, a dokonca aj o zdravie. V priebehu niekoľkých hodín dostával za sebou takzvané Jóbove zvesti (zlé správy).¹⁶⁰ Prišiel o všetko. Neostalo mu nič iné, len zúfalo volať k Bohu. Pýtal sa a žiadal odpoveď. Chcel vedieť, prečo ho to všetko postihlo.¹⁶¹ Ale ani keď bol

157 Jób 1,1-3.6.11

158 Jób 1,12; 2,6.7

159 2. list Korintánom 4,4

160 Jób 1,13-22; 2,4-10

161 Jób, kapitoly 9,10 a 19

úplne na dne, sa Boha nezriekol. Naopak, vo svojom utrpení sa k nemu ešte viac primkol. To bol priamy dôkaz, že satan nemal pravdu.“

„Priamy dôkaz? Ako to myslíte?“

„V podstate ide o satanovo tvrdenie, že Boh je vládca, ktorého ľudia nemajú radi. Neslúžia mu z lásky a hlbokého presvedčenia, ale zo strachu alebo s vidinou vlastného prospechu.“

„Už tomu začínam rozumieť. Satan Jóba obviňoval, že Boha uctieva len preto, lebo z toho niečo má.“

„Správne. A po tom, ako jednoznačne dokázal, že satanovo obvinenie nebolo pravdivé, mohol Boh Jóbovi opäť viditeľne požehnať a znovu mu darovať deti a dvojnásobný majetok, ako mal predtým.¹⁶²

Je pravda, že dnes sa to nedeje tak ako v Jóbom prípade. V tých časoch boli deti a množstvo majetku chápané ako prejav Božieho požehnania.¹⁶³ Dnes Boh verných obdarováva skôr duchovným požehnaním, ako je pokoj, radosť a istota v problémoch.

Jób je však príkladom krivých obvinení, ktoré satan vznáša proti *každému* skutočnému kresťanovi. Každý teda musí v ťažkostiach a utrpení ukázať, z akých pohnútok Bohu skutočne slúži. Preto Boh dopúšťa, aby aj ‚dobrých‘ zasiahli niektoré negatívne satanove skúšky. Boh nemá inú možnosť.“

Pani Neumannová sa na mňa skepticky pozrela, ale nepovedala nič.

Pokračoval som preto ďalej: „Teraz k tomu druhému prípadu, keď sa darí dobre ľuďom, ktorí k Bohu nemajú *nijaký* vzťah. Musíme si uvedomiť, že Boh miluje každého človeka a na každom jednom mu záleží. Rôznymi spôsobmi skúša osloviť ľudí, ktorí ho ešte nepoznajú, pretože chce zachrániť

162 Jób 42,12-17

163 1. Mojžišova kniha 22,17c; 5. Mojžišova kniha 28,2-4; Žalm 127,3

každého. Chce im ukázať, ako veľmi ich miluje. Láska je určite lepší motív, prečo ísť k Bohu, ako strach a zúfalstvo.

Apoštol Pavol zdôrazňuje dôležitý princíp, keď odkazuje na to, že Božia dobrota má viesť k *obráteniu*.¹⁶⁴ Jeho požehnanie, ktoré prežívajú aj neveriaci, teda nie je dôkazom toho, že je všetko v poriadku. Boh miluje všetky svoje stvorenia, a preto im chce preukazovať len dobro. Takto sa pokúša presvedčiť ich o svojej добрote a láske. Chce, aby sa mu otvorili.“

„Chcete tým povedať, že Boh viac požehnáva neveriacim než veriacim?“

„Nie, tak to nie je. Boh posielala dážď a slnečné lúče rovnakou mierou dobrým aj zlým ľuďom. Ježiš to povedal vo svojej Reči na vrchu.¹⁶⁵ Boh je spravodlivý a nikoho nepovyšuje nad ostatných. Ale u skutočných nasledovníkov Ježiša sa požehnanie často neprejaví tak očividne. Dostávajú najmä duchovné požehnanie.¹⁶⁶ K tomu patrí napríklad odpustenie ich hriechov, vedomie záchrany, vnútorný pokoj, sila odolať pokušeniam, múdrosť pri dôležitých rozhodnutiach a tak ďalej.¹⁶⁷ Nekresťan nemá možnosť tieto požehnania prežívať, pretože sa viažu na vzťah s Bohom.

Navyše, satanovo ohováranie sa týka aj Božieho požehnanie. Tvrdí, že Boh sa k neveriacim správa ako nevlastný otec. Ale presne to práve nerobí. Naopak: Je stelesnením a podstatou lásky,¹⁶⁸ takže ani nemôže inak, len maximálnou možnou mierou prejavovať svojmu stvorenstvu dobrotivosť.

Pritom však nesmie porušiť zákony príčiny a následku. To znamená, že zatiaľ nemôže odstrániť dôsledky ľud-

164 Rimanom 2,4

165 Matúš 5,45

166 Efezanom 1,3

167 Efezanom 1,7.11, 1. Jánov list 1,9; 5,11-13; Rimanom 5,12; Jakub 1,5.12; Júda 1,24.25

168 1. Jánov list 4,8.16

ského konania a pôsobenia satana. Jedného dňa však bude môcť urobiť raz a navždy koniec všetkému zlu bez rizika, že to niekto zle pochopí alebo bude považovať za nespravodlivé.“

Pani Neumannová vyzerala zamyslene.

17

Pohyb na tenkom ľade Zachraňujúca viera

„Musím povedať, že vaše rozprávanie o večnom živote vo mne prebudilo túžbu po nebi,“ povedala. „Bolo by to naozaj úžasné. Hlavne ten Nový Jeruzalem ma úplne nadchol. Hovoríte to naozaj presvedčivo. Obdivujem, ako ste si svojou vierou istý. Mne to asi nie je dané. Možno mi chýba dar viery. Viera predsa nie je daná každému.“

„Táto veta je dokonca v Biblii.“¹⁶⁹

„Naozaj? No vidíte!“

„Ale znamená niečo iné, ako si myslíte.“

„No to som teda zvedavá.“

„Slovo viera znamená v gréčtine, v jazyku Novej zmluvy, okrem dôvery aj vernosť. Súvislosť textu ukazuje, že ide

169 2. list Tesaloničanom 3,2

práve o vernosť. A to, či sme Bohu verní, záleží len na našom rozhodnutí. Boh je dobrý životný partner, preto nemáme dôvod oddeliť sa od neho.“

„Ale ako môžeme Boha nájsť?“

„Musíme si s ním vybudovať vzťah. Viera pochádza zo zvestovania a zvestovanie Kristovho posolstva z jeho Slova – vysvetľuje apoštol Pavol.¹⁷⁰ A apoštol Peter hovorí, že semienko spôsobujúce znovuzrodenie je Božie slovo.¹⁷¹ Inými slovami: Aby sa naša viera mohla rozvíjať a rásť, potrebujeme Božie slovo.

V biblickom slova zmysle viera znamená dôveru k Bohu a Ježišovi Kristovi. Ak má viera vzniknúť a rásť, potrebujeme čítať Bibliu, pretože práve ona nám ukazuje, aký Boh naozaj je. Mali by sme začať s evanjeliami. Tie opisujú život a dieľo Ježiša Krista, ktorý prišiel na túto zem, aby nám ukázal, aký je Boh. Môžeme sa priamo vžiť do situácií osôb, ktoré sa stretli s Ježišom, pretože to, čo vtedy Ježiš hovoril im, by dnes v podobnej situácii povedal aj mne. A ako sa správal k ľuďom vtedy, tak by sa dnes správal aj ku mne.“

„Musím povedať, že evanjeliá som ešte nikdy poriadne nečítala,“ priznala pani Neumannová.

„S rozvojom našej dôvery v Boha je to rovnaké ako s dôverou k druhým ľuďom. Určite máte priateľov,“ povedal som a pozrel som sa na ňu plný očakávania.

„Samozrejme. Len sa s nimi nestretávam príliš často.“

„Máte aj najlepšiu priateľku?“

„Áno. Býva tiež v Düsseldorfe.“

„Ako dlho ju už poznáte?“

„Takmer večnosť, určite aspoň štyridsať rokov. A skutočnými priateľkami sme posledných dvadsaťšesť rokov.“

„A ako ste sa stali blízkymi priateľkami?“

170 Rimanom 10,17

171 1. Petrov list 1,23

„Môj muž bol vtedy ťažko chorý. Mal rakovinu a veľké bolesti. Stále som musela byť pri ňom a starať sa o neho. V tom čase mi moja vtedajšia známa, ktorá býva len o dva domy ďalej, veľmi pomohla. Starala sa o našu domácnosť aj o syna. Často sme sa rozprávali. Vtedy som potrebovala psychickú podporu. Bolo to pre mňa ťažké obdobie a ona mi bola jednoducho k dispozícii.“

„Dobre, že ste vtedy mali takéhoto človeka. Vašu známu ste tak lepšie spoznali a zistili ste, že jej môžete dôverovať. Začali ste ju považovať za svoju dobrú priateľku.“

„Áno, bolo to tak.“

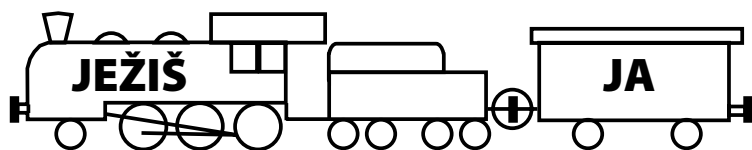
„S našou dôverou v Boha je to podobné. Dlhý čas to pre nás môže byť len niekto, o kom sme počuli. Ale potom ho spoznáme osobne. Môže sa to udiť počas nejakej veľkej krízy alebo nás k nemu privedie napríklad rozhovor s priateľmi. Nieкто sa o Boha začne viac zaujímať napríklad pri rozhovore, ako je tento. A tak sa dozvie, že je našim dobrým priateľom.“

Kto Boha spozná a zistí, aký naozaj je, sám pochopí, že mu môže dôverovať, aj keď nie vždy rozumie jeho konaniu. Čím viac ho spoznávame a trávime s ním čas – podobne ako vy so svojou priateľkou – tým viac mu dôverujeme. Nikdy to nepríde samo od seba. To je celé tajomstvo zachraňujúcej viery.“

„Vlastne to vôbec nie je tajomné. Ak som to správne pochopila, tak je to dôvera, čo ma zachraňuje.“

„Áno aj nie,“ povedal som. Chcem vám to vysvetliť pomocou kresby.“ Vstal som, otvoril som skrinku na príručnú batožinu nad našimi hlavami a vybral z kufríka papier a pero. Potom som jej nakreslil parnú lokomotívu s priestorom na uhlie a vagónom. Ten som spojil plusovým znamienkom (spojkou) s lokomotívou.

Kým som na lokomotívu napísal „Ježiš“ a na vagón slovo „ja“, vysvetľoval som: „Ježiš je lokomotíva a ja som vagón. To plusové znamienko či spojnica je moja viera.“ Nakreslil som

VIERA

okolo plusového znamienka krúžok a podeň som dopísal „viera“.

„Nie moja viera ma zachraňuje, ale Ježiš Kristus. Netahá ma spojka, ale lokomotíva. Moja viera je len prostriedkom, ktorý ma s Ježišom spája.

Pretože mu dôverujem, držím sa ho a zostávam mu verný. Potom som vďaka Ježišovi zachránený pre večnosť.“

„A čo znamená ten vagónik na uhlie? Tam sú moje hriechy?“

Zasmial som sa. „Ten len dokresľuje celý príklad. Keď sa rozhodneme pre Ježiša a pomocou viery sa s ním spojíme, potom je celá naša vina prakticky na vagóniku s uhlím. Zbavíme sa jej. A keď znovu zhrešíme, Ježiš opäť vezme naše hriechy na seba. Doslova premieňa čiernu špinu mojich hriechov na bielu paru jeho čistoty. On vie, že stále znovu robíme chyby a že potrebujeme čas na rast, aby sme boli ako jeho deti zrelší, učili sa zo svojich chýb a precvičovali nové spôsoby správania.

Chcel by som ešte spomenúť úlohu našich pocitov. Sú často príjemné, predovšetkým v prvotnom nadšení pre Krista. Ale sú tiež ľahko ovplyvniteľné okolnosťami, negatívnymi udalosťami alebo bremenami z minulosti. Musíme však vedieť, že pocity sú až druhoradé. Podstatné je to, čo pre nás Ježiš urobil: Dávno zaplatil trest za moju vinu a môže mi preto odpustiť každý hriech. To je realita bez ohľadu na to, čo mi hovoria pocity alebo rozum.

Keď dôverujem Bohu a tomu, že ma zachráni, potom sa môžem rozhodnúť zveriť sa mu. Tým prijímam jeho ponuku spasenia. Obrazne povedané, použijem spriahadlo – spojku. Potom ma zaplavia zodpovedajúce pocity – radosť či vďačnosť.

No niekedy moje pocity pôsobia ako brzdiaci vagón vo vlakoch z 19. storočia,“ dodal som a na koniec vagónu som nakreslil kabínku. „Nesmieme sa nimi nechať ovplyvňovať a dovoliť im pôsobiť na naše spojenie s lokomotívou. Inými slovami: Musíme viac dôverovať uzdravujúcim skutočnostiam, ktoré pre nás Boh robí (dočítame sa o nich v Božom slove), ako našim kolísavým, nestálym pocitom. Po určitom čase sa pocity prispôbia nášmu mysleniu aj v tejto oblasti. Som si tým istý.“

„Prečo to tak zdôrazňujete?“

„Pretože mnohí kresťania pochybujú o svojej viere alebo o skutočnosti svojho obrátenia. Myslia si, že predpokladom pre vieru a spasenie je prítomnosť istých náboženských pocitov. Keď sa očakávané pocity neobjavia, ľudia prepadajú malomyselnosti a depresiám, pretože si myslia, že Boh ich neprijal a nemiluje.

Nie sú to však pocity, ktoré potvrdzujú naše spasenie, ale proces uzdravenia, ako ho opisuje Biblia a prijatie Ježišovej záchrany. Mimochodom, naše rozhodnutie prijať Ježiša nie je len jednorazová záležitosť. Mal by som sa každý deň znovu pre neho rozhodovať a zverovať mu svoj život.“

„Myslím, že tomu začínam rozumieť.“

„Ešte mi napadol jeden príklad, ktorý celú vec viac objasní. Predstavte si, že ste na vysokohorskej túre a kráčate po úzkom hrebene. Napravo aj naľavo je strmý zráz. Pád by bol smrteľný. Nie ste tam však sama. Vo vašej skupine sú ľudia, ktorých bližšie nepoznáte. Zrazu vám niekto podrazí nohu. Zakopnete a padáte do priepasti, no v poslednej chvíli sa ešte zachytíte. Sily vám však rýchlo ubúdajú. Čaká vás smrť.

V tej chvíli nad sebou začujete priateľský hlas: ‚Podajte mi ruku. Vytiahnem vás hore.‘ Čo urobíte? Poviete: ‚Nie, ďakujem, zvládnem to sama,‘ alebo ‚nedôverujem vám,‘ alebo ‚neverím, že to zvládnete?‘

„Samozrejme, že by som sa rýchlo chytila ruky a nechala sa vytiahnuť.“

„Pravdaže. A potom by ste pokračovali v túre. Z opatrnosti by ste sa však držali ruky svojho záchrancu. Toho darebáka, čo vás podkopol, to síce neodradí, aby to urobil znovu, ale teraz, aj keď sa potknete, už nespádnete.“

O chvíľu sa možno opäť osmelíte a ruku svojho priateľa pustíte. Protivník vám opäť podrazí nohu a vy zase visíte nad priepasťou. Našťastie je váš priateľ nablízku a znovu vám podá ruku. Hneď sa chytíte a necháte sa zachrániť. Dôverujete mu, pretože ste si vyskúšali, že je dôveryhodný.“

„Čo tým chcete povedať?“

„My ľudia sa nachádzame v podobnej situácii. Satan nám podrazil nohy. Naviedol nás na vzburu proti Bohu alebo na to, aby sme s Bohom nepočítali a viedli si vlastný život. Všetci visíme nad priepasťou. Nemusíme sa vedome rozhodnúť pre satana, aby sme boli večne zatratení. Ak sa nerozhodneme pre zachraňujúcu Ježišovu ruku, skončíme skôr či neskôr v smrtonosnej priepasti.“

Ježiš Kristus nám podáva ruku, pretože nás chce zachrániť. Musíme sa len rozhodnúť, či sa jeho ruky chytíme a budeme sa jej držať.“

„Ale ako sa to konkrétne prejaví?“

„Naše rozhodnutie viery znázorňuje chytenie sa Ježišovej ruky. Sme pripravení odovzdať svoj život do jeho rúk. Na to nepotrebujeme špeciálny talent ani veľkú vieru. Potrebujeme sa len rozhodnúť, naplno Ježišovi dôverovať a povedať mu to.“

Raz za ním prišiel muž, ktorý mal problém veriť, že Ježiš uzdraví jeho syna. Keď mu Ježiš vysvetlil, aká je viera

(dôvera) dôležitá, ten otec povedal: ‚Verím, pomôž mojej nedôvere!‘¹⁷² Primkol sa k Ježišovi všetkou svojou malou dôverou, ktorú mal, a dúfal v posilnenie viery. Ježiš ju posilnil uzdravením jeho dieťa.

Aj našu vieru Ježiš posilní a dá nám pozitívne skúsenosti, ak prijmem jeho ponuku na záchranu a jednoducho sa ho budeme držať.“

„A čo Jób? Bolo pre neho utrpenie pozitívnou skúsenosťou s Bohom?

„Pre Jóba určite. Na konci to sám tak zhodnotil. Prečítajte si spolu so mnou, čo Bohu povedal.“ Znovu som otvoril Bibliu, nalistoval som knihu Jób, kapitolu 42 a ukázal na 5. verš: „Chýr o tebe dostal sa mi do ucha, ale teraz ťa vidím na vlastné oči.“

„Jób túto skúsenosť neskôr určite neľutoval. Dostal sa tým bližšie k Bohu.

Život s Bohom nie je len prechádzkou slnkom zaliatym sadom. O dôvodoch sme už hovorili. V živote človeka, ktorý sa rozhodol pre život s Ježišom, nastanú situácie plné utrpenia a problémov, ktoré mu pomôžu zosilniť a dozrieť.

Keď zažijeme takéto skúsenosti s Bohom, zmení to naše postoje a život. To sa stalo aj Jóbovi. Obviňoval Boha za svoje utrpenie a dožadoval sa práva. Ale potom pochopil, že ‚nehovoril múdro‘, a povedal: ‚Preto odvolávam a ľutujem *všetko*...‘ Pokoril sa pred Bohom a v ďalších životných skúškach o ňom už nepochyboval, aj keď nie vždy všetkému rozumel.

Nie sú to len radostné zážitky, ktoré nás posilňujú na ceste s naším novým priateľom, Ježišom. Ostaneme s ním a budeme sa držať jeho ruky, aj keď budeme prežívať utrpenie. Vieme, že to spôsobuje satan, nie Boh. Pôjdeme radšej

¹⁷² Marek 9,22-24

Božou cestou, pretože je istejšia, a na zložitých alebo nebezpečných úsekoch sa ho môžeme držať. Zistíme, že všetky jeho rady slúžia len pre naše dobro.“

„Mnohým veciam ešte nerozumiem.“

„Nečudujte sa, veď je to pre vás všetko nové. Ale aj keď Ježišovi presne nerozumieme, mali by sme sa mu zveriť a riadiť sa jeho zákonmi. On túto dôveru odmení a to nás posilní. Náš vzťah k nemu môže rásť aj v negatívnych životných situáciách. Niekedy mu totiž dôverujeme príliš málo, neposlúchame ho alebo ho nenasledujeme. Neskôr často uznáme, v čom sme urobili chybu – málo sme mu dôverovali a neboli sme ochotní poslúchať ho.“

„Až doteraz som slovo ‚viera‘ chápala úplne inak,“ vysvetľovala mi pani Neumannová. „Ale teraz mi to je oveľa jasnejšie. Vždy som si myslela, že človek na to potrebuje nejaký druh talentu alebo správnu výchovu.“

„Niektorí ľudia majú naozaj veľké problémy s dôverou voči Bohu,“ pripustil som. „Možno ich rodičia zanedbávali, a tak sa u nich dostatočne nerozvinula schopnosť dôverovať. Alebo ju mohla narušiť negatívna skúsenosť. Napríklad emocionálne alebo sexuálne zneužívanie detí – to sú traumy, ktoré pôsobia ničivo v mnohých ohľadoch. A ničí to aj ich schopnosť dôverovať iným.“

Až vďaka jednej výbornej knihe som si nedávno uvedomil, že mnohým ľuďom bráni vo vybudovaní dôverného vzťahu s Bohom skúsenosť odmietnutia, ktorú prežili. Keď ich potom v živote stretnú ťažké okolnosti – napríklad rozvod rodičov, či dokonca ich vlastný – vytvorí sa blok, ktorý sa prekonáva ťažko. V takýchto situáciách treba začať pracovať najprv na vyrovnaní sa s minulosťou.¹⁷³ Až potom bude človek pripravený znovu začať dôverovať inému človeku a tiež Bohu.“

173 Jób 42,3.6

„Niečo také som našťastie nezažila,“ povedala pani Neumannová. „Mala som naozaj harmonické detstvo a dobrý vzťah s rodičmi, aj keď občas na mňa až príliš tlačili.“

„Potom by pre vás nemalo byť ťažké vybudovať si podobný alebo ešte lepší vzťah k Bohu a Ježišovi Kristovi. Keď ich viac poznávame a lepšie im rozumieme, naša dôvera k nim automaticky rastie. Sklamaní budeme len vtedy, ak budú naše predstavy o Bohu a jeho pôsobení nesprávne. Slovo ‚sklamanie‘ je veľmi výstižné: Sklamanie zažijeme vtedy, ak predtým podliehame klamaniu.“

Moja susedka vzdychla.

„Teraz už určite lepšie rozumiete, prečo mi tak záleží na tom, aby som ľudí, ktorých stretnem, povzbudil, aby sa sami túžili presvedčiť, aký Boh naozaj je. Väčšina ľudí odmieta Boha len preto, lebo o ňom majú zlú predstavu.“ Potom som sa odmlčal.

18

Životné motto cínového vojačika

Božia láska

Po chvíli sa pani Neumannová opýtala: „Odkiaľ toho o Bohu toľko viete? To všetko ste sa dočítali v Biblii?“

„V podstate áno, ale veľa som pochopil aj z každodenného prežívania mojej viery. A tiež z niektorých dobrých kníh. V Biblii však nie sú niektoré informácie zoradené tak systematicky, ako som vám to teraz rozprával a vysvetľoval. Knihy v Starej zmluve obsahujú najmä správy o histórii Bohom vyvoleného izraelského národa alebo odkazy prorokov, ale aj modlitby (Kniha Žalmy) a múdrosť do každodenného života (Kniha Príslovia kráľa Šalamúna).

Aj v Novej zmluve nájdeme málo systematických výkladov o základných biblických pravdách. Evanjeliá podávajú správu o živote Ježiša a listy apoštolov sa zameriavajú najmä na život v cirkvi. Veľa sa z toho môžeme naučiť, ale

Biblia nie je systematickou knihou, ako napríklad učebnica v škole.

Výroky k niektorým témam nájdeme na rôznych miestach. Musíme ich poskladať ako veľké puzzle. Keď nám potom línie alebo dieliky chýbajú – asi ste to pri stavení puzzle už zažili – musíme poprosiť o pomoc niekoho ďalšieho.“

„Takže pri orientácii v Biblii potrebujeme pomoc?“

„Áno, samozrejme. Viera je z počutia, ako som vám už hovoril. Ak by mi nepomáhali knihy a iní ľudia, nebol by som teraz schopný vysvetliť vám to. A veľa vecí som pochopil dokonca len nedávno vďaka môjmu dobrému priateľovi. Pravdaže, bez pôsobenia Svätého Ducha, nášho Učiteľa a Radcu, ako je nazývaný v Písme, by som tomu určite neporozumel.

Biblia nebola Bohom určená na samoštúdium. Evanjélium, dobrá správa, sa má odovzdávať cez učeníkov – žiakov Ježiša Krista. Písmo bolo vždy nástrojom v rukách tých, ktorí Boha poznali a niečo s ním už prežili. Prví kresťania nerozdávali odpisy častí Biblie, ale vysvetľovali druhým, čo vlastne znamená uveriť v Ježiša Krista. Apoštoli o tom hovorili na verejnosti, ale aj pri rodinných stretnutiach. Používali pritom citáty z Biblie.¹⁷⁴ Ježiš to so svojimi učeníkmi robil rovnako. Vysvetlil im súvislosti, ktoré potom potvrdil odvolaním sa na texty Starej zmluvy.“¹⁷⁵

„Po tom všetkom, čo ste mi vyrozprávali, som pochopila, že by som predsa len mala začať čítať Bibliu, prípadne osloviť niekoho, kto by mi s tým pomohol.“

„Určite teraz budete mnohým veciam rozumieť lepšie. Začnite napríklad evanjéliami – to sú knihy Matúš, Marek,

174 Užitočné odkazy k tejto téme nájdete v knihe *Wie Gefühle heilen können nach Verletzungen in der Kindheit* od Nancy a Rona Rockey

175 Skutky apoštolov 13,15-48; 20,20.21

Lukáš a Ján. Tam spoznáte Ježiša. Sústreďte sa najprv na túto časť. Nájdete v nej veľa povzbudení a pomôže vám vybudovať si dôveru voči Ježišovi.

Mojím obľúbeným príbehom v Biblii je známe podobstvo, ktoré rozprával Ježiš. Zrejme ho tiež poznáte: Podobstvo o stratenom alebo márnotratom synovi.“ Pozrel som sa na svoju susedku.

„Áno, počula som už o tom. Ale môžete mojej pamäti trochu pomôcť. Ako vás poznám, istotne ste v ňom objavili zaujímavé súvislosti.“

„Istý mladý muž poprosil svojho bohatého otca o dedičský podiel, ktorý mal dostať po otcovej smrti. A otec mu ho dal,“ začal som. „Túžil odísť z domu do cudziny. Tam všetok majetok prehýril s kamarátmi. Nakoniec minul úplne všetko a navyše vtedy krajinu zachvátil hladomor. Živil sa ako pastier prasiat.¹⁷⁶ To bolo v tých časoch pre Žida obrovské poníženie. Z čistého zúfalstva a núdze chcel dokonca jesť to, čo prasatá.

Vtedy mu napadlo, že brigádnicí na statku jeho otca sa majú lepšie ako on. Rozhodol sa vrátiť a povedať otcovi, ako mu je ľúto, že sa takto nesprávne zachoval. Chcel ho poprosiť, aby ho zamestnal ako brigádnika. Po ceste domov neustále rozmýšľal, čo otcovi povie.¹⁷⁷

Ukázalo sa však, že otca nesprávne odhadol. Nemusel stáť ako vinník pred dverami a obmäkčovať ho prosbami. Otec totiž každý deň čakal na návrat svojho syna a keď sa blížil k domu, už zďaleka ho zbadal. Nestál a nečakal, kým k nemu syn príde, ale rozbehol sa mu v ústrety.¹⁷⁸ Je dôležité uvedomiť si, že pre Židov to vtedy bolo nedôstojné. Židovskí muži vždy chodili primeraným krokom.

176 Lukáš 15,11-17

177 Lukáš 15,17-19

178 Lukáš 15,20

A skôr ako syn stihol vôbec otvoriť ústa, aby priznal svoju chybu a prosil o odpustenie, otec ho objal a pobozkal. Nechal ho ani dohovoriť, nechal priniesť ten najlepší odev a na prst mu nastokol pečaťný prsteň. Opäť to bol jeho syn so všetkými privilégiami. Pred všetkými dokonca vyhlásil: „Môj stratený syn sa opäť našiel. Poďme oslavovať.“¹⁷⁹

„Áno, tento príbeh poznám. Je prekrásny a dojímavý.“

„A taký ako tento otec, je aj náš nebeský Otec. Napriek tomu, že sme sa k nemu obrátili chrbtom, zneužili sme jeho dary alebo nesprávne konali, keď sa k nemu vrátíme, vyjde nám v ústrety ako milujúci otec, vezme nás do náručia a bude sa radovať.“

Boh nám ide v ústrety a čaká na nás presne tak, ako to Ježiš opisuje v podobenstve o stratenom synovi.¹⁸⁰ Robí všetko preto, aby sme si uvedomili, že sme stratení a on nás chce zachrániť. Túži nám prejavíť svoju lásku. Keď sa Ježišom necháme priviesť späť k Bohu, prijme nás ako svoje deti a urobí nás dedičmi novej zeme. Preto Boha milujem a chcem s ním stráviť večnosť.“

„To znie naozaj pekne,“ povedala pani Neumannová ti-cho.

„Okrem obľúbeného príbehu mám aj obľúbený verš. Je to zaslúbenie, ktoré si často pripomínam: ‚Všetky veci slúžia na dobro tým, čo milujú Boha.‘¹⁸¹ Len málokto Božie slová sú povzbudzujúcejšie a optimistickejšie ako tieto.“

Často som sa sám seba pýtal, či naozaj Boha milujem. Prišiel som k záveru, že áno, aj keď nie vždy sa mi darí konať podľa toho. Preto verím, že všetko, čo sa mi príhodí, mi nakoniec poslúži na dobré, ak Boha milujem, dôverujem mu a nechám ho pôsobiť v mojom živote.“

179 Lukáš 15,22-24

180 Lukáš 15,4,5

181 Rimanom 8,28

„Vy ste šťastný človek!“

„To nie je otázka šťastia, pretože toto zaslúbenie, aj mnohé iné, si môže privlastniť každý, kto Boha miluje a dôveruje mu.“

Dokonca aj keď si niekedy rozbijem nos, alebo keď sa veci v živote zvrtnú, som si istý, že Boh mi nielen pomáha v mojich ťažkostiach, ale navyše využíva tieto negatívne okolnosti na to, aby mi nejakým spôsobom slúžili na dobro. Neraz som už zistil, že aj tie najnepríjemnejšie veci mi pomáhajú rásť.“

„Čo ma nezabije, to ma posilní?“

„Tak nejako, ale s Božou zárukou, že ma nič nezabije, to znamená, že mi nič nemôže vziať večný život, keď Bohu dôverujem a milujem ho. Mocný a múdry Boh nás miluje a pozná tisíce spôsobov, ako nám môže pomôcť. A to aj v situáciách, keď my možno žiadne východisko nevidíme. Boh môže zasiahnuť aj vtedy, keď sme si problémy zavinili sami a nakoniec z nich urobiť niečo, čo nám pomôže, posunie nás a priblíži k nemu.“

„Veríte teda, že Boh sa stará osobne o každého z nás?“

„O tom som presvedčený, pretože mnohí kresťania, vrátane mňa, to osobne zažili vo svojom živote. Viem, že ma Boh miluje, pretože to potvrdzuje Ježiš aj Božie slovo. Keď som sa občas pozrel na životy svojich priateľov, mal som niekedy dokonca výčitky svedomia, že sa mi darí lepšie ako im, aj napriek chybám, ktoré som v živote urobil. Možno je to len môj subjektívny dojem. Keď sa pozerám na svoj život, vidím skutočne množstvo prejavov Božej lásky a pomoci. Som za to vďačný a vedie ma to k ešte väčšej dôvere a láske k Bohu.“

„To znie, akoby ste žili neustále na slnečnej strane života.“

„Nie, zažil som aj temné chvíle,“ priznal som. „Problémy sa mi zdali byť neriešiteľné, nebezpečenstvá boli obrovské a často aj okolnosti z ľudského hľadiska beznádejné. Keď

som bol na dne a nevedel som, ako ďalej, spomenul som si na moje obľúbené zaslúbenie: „Všetky veci slúžia na dobro tým, čo milujú Boha.“ Potom ma naplnil pokoj a spomenul som si, ako mi v minulosti v podobných situáciách Boh pomáhal.“

„Môžete byť trochu konkrétnejší? Veľmi by som chcela počuť, ako sa také Božie vedenie prejavuje.“

Chvíľu som premýšľal, aký príklad by som mal uviesť. „Pred mnohými rokmi som si hľadal nové zamestnanie,“ začal som. Po návrate zo zahraničia do Nemecka som bol istý čas nezamestnaný. Nebolo to jednoduché. Aby som nezomrel od hladu, kým si nájdem nejakú prácu, nechal som sa najímať agentúrou ako pomocná sila do rôznych tovární a výrobných hál. Najprv mi to pripadalo veľmi ponižujúce, pretože som sa pri výrobnom páse či v sklade cítil nevyťažený a preťažený zároveň. Priemyselné odvetvia mi boli úplne cudzie, pretože dovtedy som pracoval iba v neziskových organizáciách.

Až o niekoľko rokov neskôr som zistil, akou dobrou školou bola pre mňa táto práca. Keď som začal pracovať ako poradca pre podnikateľov, mal som dobrý základ znalostí z rôznych priemyselných odvetví a tiež skúsenosti z rôznych pracovných pozícií. Pri pohľade späť som aj v tom videl Božiu ruku, ktorá ma takto viedla.

Odvtedy som si v každej nepríjemnej a ťažkej situácii vravel: Som zvedavý, aký geniálny ťah má Boh pripravený teraz, aby z tejto situácie urobil požehnanie. A často netrvalo dlho, kým som mohol jasne vidieť, ako Boh celú situáciu vyriešil lepšie, než som si mohol kedy predstaviť. Mnohokrát sa mi po takejto skúsenosti darilo lepšie ako predtým.“

„A je to tak vždy?“ opýtala sa pani Neumannová pochybovačne.

„Naučil som sa v každej situácii dôverovať Bohu. Aj keď samozrejme väčšinou neviem, ako sa to skončí,“ spresnil

som. „Niekedy prejdú roky alebo dokonca desaťročia, kým môžem pri pohľade späť povedať: ‚Nakoniec bolo dobré, že sa to tak stalo‘, alebo ‚Boh urobil z ťažkej a nepríjemnej situácie niečo dobré. Teraz vidím, ako ma viedol. Všetko bolo na úžitok a ukázalo sa ako dobré.“

Moja susedka chvíľu premýšľala. „To je nádherné. Žas-
nem nad tým, akú pozitívnu silu má viera vo vašom živote.“

Obaja sme na chvíľu stíchli.

19

Šek z neba Skúsenosti s Bohom

Boli sme takí zabraní do rozhovoru, že sme si ani nevšimli východ slnka. Noc bola za nami a my sme si ani nespali.

„Niekoľkokrát ste hovorili o skúsenostiach s Bohom,“ začala opäť rozhovor moja susedka. „Ale nerozumiem, čo to presne znamená. Vieru vnímam ako niečo abstraktné, niečo, čo sa odohráva v mojej mysli. Ale skúsenosti sú niečo konkrétne, nie? Ako môžem zažiť skúsenosť s niekým, koho nevidím ani nepočujem?“ Zvrátila čelo a pozrela na mňa plná očakávania.

„Skúsenosti s Bohom zažívam pri stretnutiach s ním. Ako kresťan často čítam Bibliu. V nej nachádzam množstvo Božích sľubov, ktoré sa týkajú všetkých jeho detí. Preto Bibliu označujeme aj ako Božie slovo. Prehovára k nám osobne.“

„Môžete uviesť príklad?“

„Apoštol Peter vyzýva kresťanov: ‚Naňho zložte všetky svoje starosti, lebo on sa o vás stará.‘¹⁸² Boh nám v Biblii dáva veľa zaslúbení, ktoré sú podmienené, napríklad vyznaním hriechov,¹⁸³ alebo v tomto prípade tým, že mu odovzdáme všetky naše starosti. Ak vezmem jeho zaslúbenie vážne, splním podmienky a dôverujem mu, potom vo svojom živote prežijem splnenie sľubu. Ak sa to stane raz, môžem to považovať za náhodu alebo priaznivú súhru okolností. Keď sa to však deje stále znovu a znovu, keď je v tom nejaká pravidelnosť, potom tomu hovorím ‚skúsenosti s Bohom‘.“

„A čo konkrétne ste teda zažili?“

„Pred mnohými rokmi som sa dostal do neľahkej finančnej situácie. V rámci môjho štúdia som musel odletieť na šesť mesiacov do Spojených štátov amerických. So zaplatením školského som vďaka štipendiu starosti nemal. Pred odchodom som však potreboval ešte trochu peňazí. Zdalo sa, že by to nemal byť problém, pretože som mal staré auto, ktoré som chcel predať. Suma z predaja by pokryla moje výdavky. Už som mal aj kupca. Zdalo sa, že všetko prebehne bez problémov.

Niekoľko dní pred mojím odchodom a predajom auta sa ukázalo, že bude nevyhnutné vymeniť hnací hriadeľ. Oprava by stála osemsto mariek. Toľko som nemal. Čo som mal robiť? Potreboval som peniaze na opravu, aby som mohol získať peniaze za predaj. A čas bežal.

Vtedy som mal jedného zverenca. Niekoľko rokov predtým ma hamburský súd určil ako opatrovníka chlapcovi, ktorý stratil obidvoch rodičov. Volal sa Lothar, mal už sedemnásť a študoval v internátnej škole v Darmstadte. Na prázdniny sa potom vracal ku mne do Hamburgu. Lothar nebol kresťan, ale presvedčený marxista. Napriek tomu sa

182 1. Petrov list 5,7

183 1. Jánov list 1,9

zo zdvorilosti prispôobil všetkým zvyklostiam našej rodiny, zúčastňoval sa aj na rodinných pobožnostiach.

V ten večer, keď som na aute objavil poruchu, som povedal: ‚Lothar, mám problém. Potrebujem niekde zohnať osemsto mariek.‘ Potom som mu porozprával o probléme s autom a po chvíli som dodal: ‚Mohli by sme sa pomodliť. Boh má množstvo spôsobov, ako nám pomôcť.‘

Bola to kuriózna situácia. Neveriaci Lothar si so mnou kľakol a ja som prosil Boha, aby naplnil pred chvíľou citované zaslúbenie. Zveril som Bohu túto starosť o peniaze a veril som, že sa o to postará.

Na druhý deň ráno som odišiel vybaviť niekoľko záležitostí. Lothar ostal doma. Keď som na obed prišiel domov, bol celý rozrušený. ‚Práve volali z novín, chcú sa s tebou rozprávať. Máš im zavolať naspäť. Tu je číslo. Hovorili, že si najhladanejší muž v meste.‘

Stuhol som od strachu. Čo som vyviedol? Nevedel som o ničom. Zavolať som teda do novín. ‚Viete, prečo chceme s vami hovoriť?‘ opýtal sa ma redaktor na druhom konci telefónu. Netušil som. ‚Vyhrali ste básnickú súťaž,‘ vysvetľoval a pýtal sa, či by hneď mohol prísť na interview a zároveň odovzdať šek.

Pred niekoľkými mesiacmi som sa zapojil do básnickej súťaže vypísanej mestom Hamburg, jednou bankou a týmito novinami. A pretože som o súťaži už dlhšie nič nepočul, považoval som to za uzavretú záležitosť. Úplne som na to zabudol. Ale zrazu som dostal túto správu len jeden deň po mojej modlitbe za vyriešenie finančného problému. Hlavná cena súťaže bola až dvetisíc päťsto mariek. O niekoľko hodín neskôr som už v ruke držal šek.“

„To je fantastické.“

„Áno, nemohol som tomu uveriť. Pre mňa to však nebola náhoda, ale splnenie Božieho zaslúbenia. Bola to konkrétna skúsenosť s Bohom. A zvlášť pozoruhodná mi pripadala aj

úloha neveriaceho Lothara, ktorý bol svedkom vyriešenia tohto problému.“

„To muselo na toho mladého muža vyvinúť obrovský tlak,“ povedala pani Neumannová. „Stal sa potom veriacim?“

„Žiaľ, nestal. V každom prípade nie v období, keď som ho poznal. Keď mal osemnásť a skončilo sa opatrovníctvo, stratil som ho z očí,“ vysvetľoval som. „Ale často som uvažoval, čo asi robí, keď sa dostane do ťažkej životnej situácie.“

S úsmevom sa opýtala: „Myslíte si, že to vždy takto funguje a že to môže zažiť každý človek?“

„Modlitba samozrejme nie je darčekový automat,“ snažil som sa svoju skúsenosť trochu relativizovať. „A nie vždy vieme, čo je pre nás dobré. Preto by sme to mali nechať na Boha a jeho vedenie, a nie mu predkladať zoznamy svojich prianí a automaticky očakávať ich vypočutie.“

V tej chvíli zaznel oznam, aby sme sa pripúťali. Urobili sme to.

„Rozhodujúce je,“ pokračoval som, „že našou prosbou sa odvolávame na Božie zaslúbenie, splníme určené podmienky, poslúchneme Boha a úplne mu dôverujeme.¹⁸⁴ To je dôležité, pretože na ceste nedôvery a vzbury nám nemôže požehnať.“

„To mi je jasné.“

„Aby sme mohli s Bohom prežiť skúsenosti, je dôležité čítať Bibliu: Nebudeme ho len lepšie poznať, ale osvojíme si aj jeho zaslúbenia a prikázania. Keď ho prosíme o splnenie konkrétnych zaslúbení, dôverujeme mu a poslúchame ho, on splní svoj sľub. Tak nám dokazuje svoju dôveryhodnosť a posilňuje našu dôveru v neho.“

V priebehu života Boh vypočul mnoho mojich modlitieb. Všetky neboli také mimoriadne, ale niektoré áno. To sú pre mňa skúsenosti s Bohom.“

184 Rimanom 4,20.21; 1. Jánov list 3,22

„Teraz už lepšie rozumiem, čo tým myslíte.“

„Je to vždy súlad medzi Božím slovom, modlitbou a skúsenosťou,“ doplnil som. „Všetky tri elementy patria k sebe. Biblia ma povzbudzuje, aby som prosil o naplnenie Božích zaslúbení. Je plná príbehov veriacich, ktorí to robili, a ich modlitby boli vypočuté. Zároveň ma Boh cez svoje Slovo povzbudzuje, napomína a usmerňuje.“

„Ako usmerňuje?“

„Niekedy môžem mať očakávania, ktoré pre mňa nie sú dobré. A potom prežijem niečo, čo sa zdá ako odpoveď na moju modlitbu. No pritom to tak nie je. Preto potrebujem Božie vedenie prostredníctvom Biblie. Keď sa spolieham len na svoje osobné skúsenosti, vnuknutia alebo pocity, potom ma môže satan ľahko zviest' zlým smerom. Boh ma však nepovedie cestou, ktorú v Biblii označuje ako nebezpečnú alebo zakázanú. Môže ma teda usmerňovať svojím Slovom a ochrániť pred mnohými vecami. To sú tiež určitým spôsobom skúsenosti s Bohom.“

Ešte niečo o modlitbe: V Biblii pochopiteľne nie je zaslúbenie na všetko, čo si prajeme. Napriek tomu môžeme Boha prosiť o všetko. Vtedy si však uvedomujem, že sa moja modlitba neopiera o nijaké zaslúbenie. Boh preto na moju prosbu odpovie tak, ako dobrí rodičia, ktorým záleží na ich deťoch. Ako ste reagovali na prosby svojho syna?“

„Niekedy som mu dala, čo chcel, ale niekedy nie.“

„A určite ste na to mali dobré dôvody. Možno ste mu to, o čo prosil, dali až neskôr, keď už bol na to pripravený.“

„Áno, presne tak.“

„Podobne to robí aj Boh ako náš nebeský Otec.¹⁸⁵ Niečo nám dá hneď, niečo neskôr a niečo nám nedá nikdy. Niekedy ho prosíme o veci, ktoré pre nás nie sú dobré. Ak sa napríklad pri modlitbe neodvolávam na konkrétne Božie

185 Matúš 7,7-11

zasľúbenie, na konci vždy dodám: „Pane, nech sa však stane nie moja, ale tvoja vôľa.“¹⁸⁶ Takto nás to učil aj Ježiš v modlitbe Otče náš.¹⁸⁷ Ak však mám Božie zasľúbenie, potom mi tým už ukázal, čo je jeho vôľa a čo chce pre mňa urobiť. Potom môžem smelo prosiť o jeho splnenie a v závere tú vetu nepridám.“

„To dáva zmysel.“

V tej chvíli naše lietadlo dosadlo na pristávaciu dráhu. Pod nami bola opäť pevná zem. Lietadlo s natriasaním rolovalo smerom k obrovskej budove letiska. Pred zastavením a pripojením k výstupnému terminálu sme mali ešte desať minút. Bolo nádherné slnečné ráno. Tešil som sa, že som opäť vo Frankfurte. Málokedy mi ubehlo osem hodín tak rýchlo.

186 Lukáš 22,42b

187 Matúš 6,10

20

Čo ďalej?

„Viete,“ povedala pani Neumannová, „bol to pre mňa veľmi nezvyčajný rozhovor. Nikdy by som si nebola pomyslela, že sa budem s niekým rozprávať o náboženstve. Myslela som si, že túto otázku mám raz a navždy vyriešenú. Ale mnohé z toho, čo ste mi vysvetľovali, bolo pre mňa nové a zaujímavé. Chcem o tom aj ďalej premýšľať. Vzbudili ste vo mne zvedavosť.“

„To ma teší.“

„Rada by som sa o Bohu dozvedela oveľa viac. Ale ako?“ povzdychla si. „Mám pocit, že v Biblii je ešte veľa vecí, ktorým nebudem rozumieť. A nepoznám nikoho, koho by som mohla poprosiť o vysvetlenie.“

„Keď začnete čítať Novú zmluvu, teda približne v druhej tretine Biblie, určite porozumiete tomu, čo je tam písané o Ježišovi Kristovi. Vôbec to nie je zložité,“ skúšal som ju ešte raz povzbudiť. „Moderný preklad Biblie by vám tiež

mohol pomôcť lepšie porozumieť vďaka zrozumiteľnému a dobre čitateľnému textu.

Napadlo mi, že na začiatok by vám mohli pomôcť dve brožúrky, ktoré mi tiež pomohli pochopiť mnohé súvislosti. Jedna hovorí o Ježišovi Kristovi a druhá o tom, ako si k nemu vybudovať vzťah – a to je oveľa dôležitejšie ako pochopiť všetky biblické príbehy a celé kresťanské učenie.“

„Asi ich nemáte pri sebe.“

„Žiaľ, nemám. Ale rád vám ich pošlem, ak budete chcieť.“

„Naozaj? To by som vám bola veľmi vďačná.“

„Určite vám ich pošlem, len potrebujem vašu adresu.“

„Rada vám ju dám.“ Z tašky vybrala vizitku a podala mi ju. Ja som jej dal zase svoju. Chvíľku sa na ňu pozerala a potom sa nesmelo opýtala: „A keby som mala ešte nejaké otázky, môžem vám zavolať?“

„Samozrejme. Pošlem vám aj nejaké kópie vypracovaných článkov na tému pád do hriechu a plán záchrany.¹⁸⁸

Spomenul som si, že existuje ešte niečo, čo by vám mohlo pomôcť pri štúdiu – bezplatný korešpondenčný kurz Biblie. Pomocou otázok a biblických odpovedí vám pomôže lepšie študovať Bibliu. Môžem vám dať adresu, kde sa dá o kurz požiadať. Korešpondenta, ktorý vám bude postupne jednotlivé lekcie štúdia posilať, sa môžete pýtať konkrétne otázky. (Poznámka vydavateľa: Ponuku korešpondenčných kurzov štúdia Biblie spolu s adresou nájdete v prílohe tejto knihy.)

Najlepšie by pravdaže bolo, keby ste sa pripojili k nejakému spoločenstvu kresťanov, v ktorom sa študuje Biblia. Cirkev, ku ktorej patrí, má svoj zbor aj v Düsseldorfe. Rád vám pošlem adresu.“

„No neviem... možno je toho na začiatok na mňa akosi dosť. Najprv si prečítam knižky a pouvažujem o tom kurze Biblie.“

188 pozri prílohu

Po chvíli dodala: „Bola to naozaj milá náhoda, že sme sa zoznámili.“

„Ja v skutočnosti vôbec neverím na náhody. Ako som už naznačil, mnohé z toho, čo označujeme ako náhodu, ja osobne považujem za Božie vedenie. Niečo vám prezradím. Pri mojom včerajšom rannom stúšení som sa modlil: ‚Milý nebeský Otec, veľmi by som si priať, aby na mojom večernom lete boli vedľa seba štyri voľné sedačky, aby som sa mohol natiahnuť a trochu si pospať.‘“

Pani Neumannová sa usmiala.

„Vzápätí som si uvedomil, že je to veľmi sebecká modlitba, a tak som sa modlil ďalej: ‚Ale ak bude v lietadle človek, ktorý sa chce dozvedieť niečo o tebe, tak ma posad' vedľa neho.‘“

Verím, že sme mali dnes v noci Bohom naplánovanú a zorganizovanú schôdzku. Nebola to náhoda, ale opäť ďalšia skúsenosť s Bohom. Som presvedčený, že vás Ježiš veľmi miluje. Bude mať veľkú radosť, ak sa chytíte jeho vystretej ruky.“

„Myslím, že rozumiem,“ poznamenala pani Neumannová. „Verím, že som sa k Bohu dnes dostala o poznanie bližšie.“

Naša rozlúčka bola krátka a srdečná. Bol som si istý, že to nebolo navždy.

Príloha

Dôsledky pádu do hriechu

- Narušená dôvera k Bohu.
- Zničenie láskyplného vzťahu: Namiesto láskyplného vzťahu sa objavuje pocit strachu.
- Zmena lojality: Ľudia sa pridali k satanovej vzbure; neposlúchajú Boha a ignorujú jeho odporúčania a smernice.
- Pocit viny z porušovania Božích zákonov; ľudia si zaslúžia večnú smrť.
- Strata dokonalej, čistej povahy: Ľudská povaha je poznamenaná sebeckosťou, a preto sa nehodí pre večný život v harmónii.
- Strata večného života: Ľudia sa stali smrteľnými; dôsledkom je rozpad, choroby a utrpenie.
- Strata raja a priamej, viditeľnej Božej prítomnosti. Ľudia nemôžu znieť jeho slávu.

Požiadavky na Boha

- Dokázať, že je dôveryhodný (iba sľub nestačí). Odhaliť satanovo ohováranie a lživé obvinenia.
- Dokázať Božiu lásku a milosrdenstvo. Umožniť prejavenie satanovej skutočnej povahy, ktorej základom je sebeckosť a túžba po moci aj za cenu životov nevinných.
- Motivovať ľudí, aby skončili s rebéliou, zriekli sa satanovej vlády a z lásky znovu poslúchali Boha.
- Nájsť spôsob, ako odčiniť ľudskú vinu bez toho, aby človek musel byť potrestaný. Musí sa to stať bez porušenia pravidiel a zákonov a tiež spravodlivo voči satanovi.
- Premeniť človeka a zmeniť jeho smerovanie s jeho súhlasom, bez donútenia. Nahradiť sebeckosť láskou. Obnoviť v človeku Boží obraz.
- Oslobodiť ľudí od smrti, chorôb a všetkého utrpenia. Poskytnúť im večný život.
- Znovu vytvoriť raj na Zemi a obnoviť možnosť vidieť Boha v jeho sláve.

Boží postup

- Svoju dôveryhodnosť dokazuje svojím správaním sa k ľuďom. Boh dáva satanovi čas a príležitosti, aby odkryl svoje zámery aj povahu.
- Dokazuje svoju lásku a milosrdenstvo na príklade zaobchádzania s izraelským národom a na živote Ježiša, ktorý zjavuje Boží charakter. Satanove zámery sú jasne viditeľné pri zosnovaní vraždy Ježiša.
- Poznanie Božej lásky v nás opäť prebúdza lásku (alebo ju utvrdzuje), ktorá motivuje k poslušnosti a zbavuje strachu z Boha a jeho súdu.

- Boh zaplatí za našu vinu: Ježiš Kristus berie na seba všetky ľudské hriechy a zomiera za nás na kríži. Kto svoje hriechy vyznáva, zažije zázrak odpustenia.
- Ježiš ako Záchranca pomocou svojho Ducha oslobodzuje od hriešnych sklonov všetkých, ktorí po tom túžia.
- Pri Ježišovom druhom príchode budú všetci verní ľudia premenení alebo vzkriesení z mŕtvych. Dostanú nesmrteľné telo.
- Po zodpovedaní všetkých otázok a ospravedlnení Boha obnoví Zem a urobí z nej miesto prebývania pre seba a domov pre ostatných ľudí.

Požiadavky na Záchrancu

- Musí verne predstavovať Božiu povahu spôsobom, ktorému ľudia rozumejú. Preto musí byť rovný Bohu.
- Musí byť zároveň človekom, aby boli jeho slová a činy pre nás zrozumiteľné a aby mohol byť naším zástupcom pri spore so satanom.
- Nesmie zhrešiť a dokázať tak, že človek môže byť s Božou pomocou poslušný a satan ho nemôže zviest.
- Musí na seba vziať všetky ľudské hriechy a vytrpieť trest. Jeho obeť musí byť rovnocenná Božím zákonom.
- Záchranca musí mať moc oslobodiť nás spod nadvlády satana a hriešnych návykov. Musí byť teda mocnejší než satan.
- Nesmie zostať v hrobe, ale musí vstať, aby mohol byť naším zástupcom, prostredníkom a obhajcom pred celým vesmírom.
- Aby nás mohol vzkriesiť z mŕtvych a obnoviť Zem, potrebuje mať stvoriteľskú moc. Musí byť teda rovný Bohu.

Obsah

Predhovor.....	5
<i>1</i> Stretnutie v lietadle.....	9
<i>2</i> Prečo toľko ľudí odmieta Boha.....	12
<i>3</i> Zlo sa začalo v nebi	15
<i>4</i> Existujú UFO?	28
<i>5</i> Prach, dych a duša	32
<i>6</i> Jediný zákaz v raji	37
<i>7</i> Nezvládnutá skúška	44
<i>8</i> Naša druhá šanca	50
<i>9</i> Prečo dôverujem Biblii	64

<i>10</i>	Môže človek milovať Boha mučiteľa?	73
<i>11</i>	Viac než plastická operácia	78
<i>12</i>	Tsunami na Havaji	81
<i>13</i>	3D kiná v nebi	85
<i>14</i>	Ako chcete zomrieť?	104
<i>15</i>	Sloboda v zákaze fajčenia	111
<i>16</i>	Prečo sa zlým ľuďom darí dobre?	116
<i>17</i>	Pohyb na tenkom ľade	122
<i>18</i>	Životné motto cínového vojačika	131
<i>19</i>	Šek z neba	138
<i>20</i>	Čo ďalej?	144
	Príloha.....	147
	Obsah	151

Ponuka Maranatha o. s.

maranatha

POZNÁVAŤ

SLUŽIŤ

RÁŠŤ

Maranatha o. s., Jemnická 887/4, 140 00 Praha 4, tel.: +420 224 210 571,
e-mail: info@maranatha.cz, www.maranatha.cz

Ron & Nancy Rockeyovi

Každý má své místo Jak překonat negativní následky odmítnutí a nalézt svobodu přijetí

Na základe biblických princípov povedie kniha čitateľa cestou k odkrytiu zdroja ich osobných tráum. Pomôže im hlbšie pochopiť ich osobné potreby a nájsť konečné a trvalé Božie uzdravenie. Ak ste pripravení konečne sa zbaviť „nálepky „obeti“, začítajte sa do nasledujúcich stránok. Postupne sa naučíte nachádzať spôsoby, ako získať späť to, čo vám bolo odobrané.

Kniha o duchovnom uzdravení pre obeti zneužívania a pre všetkých ich blízkych.

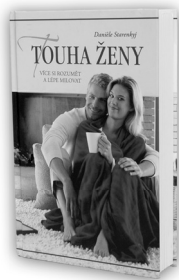
Lloyd Erickson

Bůh otcem Můžeme Boha vnímat jako laskavého otce?

Či už si to uvedomujeme, alebo nie - to, čo si myslíme o našich rodičoch a čo k nim cítíme, ovplyvňuje náš osobný pohľad na Boha. Vztáh s našimi rodičmi v detstve, ale aj v dospelosti nám utvára predstavy o Bohu a o tom, ako s nami bude jednat. V tom najlepšom prípade nám rodičia aspoň načrtli obraz milujúceho Boha. Nedokonalosť našich pozemských rodičov však mohla tento obraz podstatne skresliť a nechala nás vytvorit' si o Bohu veľmi pokrivené predstavy. To v nás potom spôsobilo dezorientáciu, rozpačitosť, ostražitosť a možno aj hlboké rany, ktoré podryvajú našu dôveru k Nemu. Táto kniha ponúka nový a podnecujúci obraz nebeského Otca. Ukazuje na Jeho dôveryhodný charakter, Jeho stálu prítomnosť, Jeho nekonečnú lásku. Nájdete v nej porovnanie rôznych vzorov rodičovstva s Božou dokonalosťou. Dovedie vás k poznaniu, vďaka ktorému sa budete môcť zbaviť mylných predstáv o Bohu a prijať Jeho hrejivé objatie.

Všetkým nám prospeje, keď preskúame korene nášho pohľadu na Boha — len tak budeme môcť osobne zakúsiť BOŽIE OBJATIE.

Kniha bola vydaná pri príležitosti Národného týždňa manželstva 2010.

Danièle Starenkyj

Touha ženy Více si rozumět a lépe milovat

Srdce ženy je ako kompas, ktorého strelka ukazuje vždy k láske, bez ohľadu na to, ktorým smerom sa žena vydá. Preto by si každá žena mala uvedomiť, že byť milovaná je jej výsadou i právom; mala by túto potrebu s radosťou prijať a poddať sa pravej túžbe svojho srdca. Len potom sa u nej môže rozvinúť hlbšie tušenie toho, čím ozajstná láska skutočne je, a len potom môže byť schopná odhaliť a odmietnuť jej falošné kópie.

Kanadská spisovateľka Danièle Starenkyj (*1949), autorka štrnástich kníh o vzťahoch a životnom štýle, matka dvoch detí, nevšedným spôsobom odкрýva túžbu, ktorá neuhasiteľne tlie v srdci každej ženy.

Vydala Spoločnosť Prameny zdravia a Maranatha o. s.

Walter J. Veith

Genesis konflikt Isme dokonalým projektom nebo senzacním shlukem náhod?

Pozoruhodná kniha, ktorá ponúka vedeckú alternatívu k evolučnej teórii.

Jej autorom je vedec, ktorý bol ešte pred niekoľkými rokmi vášnivým zástancom a propagátorom evolúcie. V knihe máte možnosť zoznámiť sa s prekvapujúcimi prírodovedeckými objavmi, ktoré sa týkajú pôvodu človeka a histórie ľudstva v celej šírke jej vedeckého a duchovného kontextu. Ukazuje na kontrast medzi skutočnou vedou a nedoložitelnou evolučnou teóriou. Namiesto hesla „Prítomnosť je kľúčom k minulosti“ rázi heslo: „Minulosť je kľúčom k budúcnosti“.

Réžia: Regardt Van Den Bergh

Evanjelium podľa Matúša 2DVD

Jedným z najlepších filmov v edícii Visual Bible je Evanjelium podľa Matúša. Bruce Marchiano, predstaviteľ Ježiša Krista, v tomto filme podal nielen vynikajúci herecký výkon, ale sám sa stal „Ježišovým učeníkom“. Dej filmu je verný Biblii. Slovenský dabing v podaní popredných slovenských hercov čerpá z jej moderného prekladu.

Vydala a na Slovensku distribuuje spoločnosť Štúdio Nádej, n. o., www.studionadej.sk

4 hodiny záznamu

znenie a titulky: české, slovenské

Prorocký pohľad na vývoj ľudských dejín

DRÁMA
VEKOV

Ellen Gould Whiteová

1 Na úsvitu dějín Počátky civilizácie a doba patriarchátu

Úvodná kniha svetoznámej série „Dráma vekov“ z pera americkej spisovateľky Vás pozýva zamyslieť sa nad najstaršími príbehmi, ktoré čitateľovi ponúkajú nezabudnuteľný duchovný zážitok. Sú to známe príbehy o pôvodnom raji, Adamovi a Eve, o potope, Jozefovi a Mojžišovi, ktoré sa odohrali na úsvite ľudských dejín. Starodávne ríše síce odviaľ čas a hroby slávnych postáv minulosti sa rozpadli na prach, ale tieto dejinné udalosti sa nás bytostne dotýkajú. Položili základy civilizácie a odкрývajú podstatu životných zápasov medzi dobrom a zlom, láskou a nenávisťou, vernosťou a zradou, pomstou a odpustením.

Ellen Gould Whiteová

2 Od slávy k úpadku Proroci a kráľové dávneho Izraela

Druhý diel série „Dráma vekov“ vovádza čitateľov do obdobia izraelských kráľov. Dočítate sa o slávnych časoch, keď národ načúval slovám prorokov, ktorí aj s nasadením vlastného života prinášali vládcom naliehavé varovania. Kniha je určená všetkým, ktorí túžia viac preniknúť do príbehov Starého zákona a zoznámiť sa s hlavnými dejinnými udalosťami, ktoré sa odohrali niekoľko storočí pred Kristom. Oslovia i tých, ktorí chcú poodhliť tajomstvo úspechu a príčiny úpadku ľudskej spoločnosti.

Ellen Gould Whiteová

3 Touha věků Příběh Ježíše z Nazareta

Tretí diel série „Dráma vekov“, ktorý je právom považovaný za vrcholný literárny prejav spisovateľky E. G. Whiteovej, ponúka jedinečný pohľad na život a dielo osobnosti, ktorá zásadne ovplyvnila históriu ľudstva – Ježíša z Nazareta. Jeho život a poslanstvo má dodnes radikálny vplyv na myslenie človeka, históriu, kultúru i umenie, ale predovšetkým na morálku a etické postoje jednotlivca i spoločnosti.

Ellen Gould Whiteová

4 Poslové naděje a lásky Zrod křesťanství a vliv apoštolů

Štvrtý díl série „Drama vekov“ približuje pozoruhodné udalosti na začiatku nášho letopočtu, keď vplyvom Ježišovho učenia vzniklo v Palestíne hnutie, ktoré okolitému svetu prinieslo fascinujúce poslanstvo. Dej knihy sa zameriava predovšetkým na kľúčové okamihy zo života prvých apoštolov, ktorí na svojich cestách Palestínou a Malou Áziou často stáli tvárou v tvár smrteľnému nebezpečenstvu. Kniha zaujme všetkých, ktorí sa chcú zoznámiť s počiatkami kresťanskej éry, ale aj ľudí hľadajúcich hodnoty, ktoré v ľudskom vnútri dokážu vykreslať novú iskrú nádeje.

Ellen Gould Whiteová

5 Velké drama věků Vývoj křesťanství a vize budoucnosti

Záverečný díl pätzväzkovej série kníh „Drama vekov“ sa na rozdiel od štyroch predchádzajúcich zväzkov nezaobera biblickou históriou, ale sleduje vývoj kresťanstva za posledných dvetisíc rokov. Na jednotlivé udalosti i základný zmysel histórie autorka nazerá z perspektívy „veľkého dejinného sporu“ medzi dobrom a zlom, čiže medzi Bohom a jeho odporcom. Veľká pozornosť je v knihe venovaná prorockému výhľadu – záverečným dramatickým udalostiam ľudských dejín, tak ako ich predznamenaávajú úžasné biblické prorocktvá.

Výhodná cena pri zakúpení celej pentalógie (5 kníh)

George R. Knight

S setkání s Ellen Whiteovou

Kniha sa ako jedna z mála zaoberá postavou náboženského prebudenia, ktoré sa v druhej polovici devätnásteho storočia rozšírilo zo Spojených štátov takmer do celého sveta, vrátane Čiech a Slovenska. Kniha je vzácna tým, že predstavuje pozoruhodnú ženu, vedúcu postavu hnutia, ktorej vplyv a význam je zjavný vo všetkých kresťanských krajinách. Autor George R. Knight, renomovaný historik cirkevných dejín, sa snaží predstaviť Ellen Whiteovú takú, aká skutočne bola. Vyváženým spôsobom nám približuje aj jej literárne dielo a ponúka niekoľko dobrých rád, ako ho čítať a interpretovať.

Tieto knihy si môžete zakúpiť za jednotnú cenu 200 Kč. Zvýhodnená cena pri zakúpení celej pentalógie (5 kníh).

Tieto tituly je možné si zakúpiť aj v slovenčine z vydavateľstva Advent-Orion, Šafárikova 9, 038 61 Vrútky, tel.: 043 4302 491, objednavky@adventorion.sk, WWW.ADVENTORION.SK

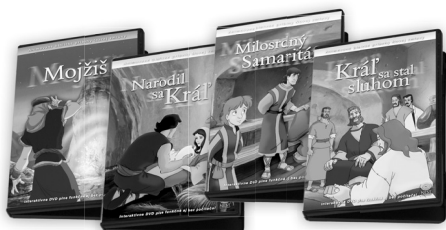
Animované biblické príbehy

Vstúpte s nami do sveta Biblie v sérii Animovaných biblických príbehov. Réžie a produkcie tejto série sa bravúrnym spôsobom zhostil bývalý riaditeľ Walt Disney® Productions, Richard Rich, ktorý sa v minulosti podieľal na príprave mnohých známych príbehov z dielna Walta Disneyho, napr.: Rýchla rota, Pocahontas, Macko Pu, Líška a Pes a ďalšie.

Interaktívne viacjazyčné (SK, CZ, EN) DVD je plne funkčné aj bez počítača.

Vydala a na Slovensku distribuuje spoločnosť Štúdio Nádej, n. o., www.studionadej.sk

1. až 5. séria

Zaujala Vás táto kniha?

Aj vy máte otázky, na ktoré hľadáte odpovede?

Pripojte sa k tisícom študentov a absolventov diaľkového štúdia korešpondenčných kurzov. Tempo štúdia si určujete sami a vzdelávať sa môžete úplne nezávisle, bez navštevovania konzultácií, priamo z tepla svojho domova. Stačí si vybrať z ponuky našich kurzov.

Objavy v Biblii

Pre štúdium si môžete vybrať dve formy:

Veriť znamená žiť I.

Poštové korešpondenčné kurzy

Po prihlásení dostanete poštu prvú lekciiu kurzu.

Po preštudovaní odošlete vyplnenú prílohu do strediska korešpondenčných kurzov a tak postupne budete dostávať ďalšie lekcie.

Veriť znamená žiť II.

Globálne problémy

Vezmi zdravie
do svojich rúk

Internetové korešpondenčné kurzy

Po prihlásení cez internet dostanete e-mailom prístupové heslo k prvej lekciiu kurzu.

Po preštudovaní a odoslaní vyplneného formulára budete postupne dostávať prístupové heslá k ďalším lekciiam kurzu.

Počas štúdia môžete svoje názory a otázky konzultovať priamo s lektorom štúdia. Po ukončení každého kurzu obdržíte certifikát absolventa.

Hľadaj, pátraj (pre deti)

Kľúče (pre deti)

Impulzy života

Stredisko Korešpondenčných Kurzov

Cablkova 3, 821 04 Bratislava

Horný Šianec 17, 911 01 Trenčín

tel. 032 / 652 18 78 skk@isternet.sk

www.skskk.sk

www.skskk.sk

Upravený
mnohobý
svetový
kreatívny
terorizmus
sexty hľad
finančná kríza
zášah z vesmíru

korešpondenčný kurz
Globálne problémy

Kam spieť ľudstvo? Prežije modrá planéta? Čo hovoria vedci a prognostici? A čo na to Biblia a kresťanská viera? Naplnia sa nadsmerovacie scenáre budúcnosti, alebo v hodine dvanásatej zasiahne Boh?

www.skskk.sk

Ako sa mám v živote orientovať?
Kto som? Odkiaľ a kam idem?

VERIŤ ZNAMENÁ ŽIŤ

korešpondenčný kurz

Kurz, ktorý vám pomôže hľadať novú životnú orientáciu a odpovede na každodenné otázky života

www.skskk.sk

korešpondenčný kurz
Vezmi zdravie do svojich rúk

Kurz, v ktorom sa dozviete, čo je naozaj zdravé a ako si vychutnať život! Poradní, ako si udržať správnu váhu, víťaziť nad stresom a chrániť dobré vzťahy v rodine...

BOH PŘED SÚDOM

otvorený dialóg

Redakcia Maranatha o.s.

Preklad a korektúra Filip Soós

Redakčná spolupráca Advent-Orion s. r. o., Vrútky

Technická redakcia a sadzba Stanislav Staněk

Obálka Milan Javora

Vydalo Maranatha o.s.

Vyskočilova 1461/2a, 140 00 Praha 4

Prvé vydanie, Praha 2010

Vytlačili Těšínské papírny spol. s r. o.,

Bezručova 212/17, 737 01 Český Těšín

ISBN 978-80-87265-09-3